

**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

Երևան – 2019

ՆԱԽԱԲԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման ակադեմիայի (այսուհետ՝ ՀՀ ՊԿԱ կամ Ակադեմիա) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվում է հաստատության կողմից ներկայացված դիմումի համաձայն: Հավատարմագրման գործընթացը կազմակերպվում և համակարգվում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ) կողմից:

Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011 թվականի հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N 959-Ն որոշմամբ:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը, որը բաղկացած էր 4 տեղացի և Գերմանիայից ժամանած 1 փորձագետից:

Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Հետևաբար, Եվրոպական և հայաստանյան փորձագետների առջև դրված էր երկու խնդիր՝

- 1) իրականացնել ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննություն՝ ՀՀ պետական հավատարմագրման չափանիշներին համապատասխան,
- 2) իրականացնել փորձագիտական գնահատում՝ միջազգային զարգացումներին համապատասխանելու և Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածք (ԵԲԿՏ) ինտեգրվելու բուհի հավակնությունների տեսանկյունից:

Սույն զեկույցն անդրադառնում է ՀՀ ՊԿԱ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննության արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների և միջազգային փորձագետի գործընկերային գնահատման դիտարկումները՝ ԲԿԵՏ ինտեգրվելու տեսանկյունից:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	2
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՍՓՈՓՈՒՄ	4
ԳՈՐԾԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ՄՈՒՀ-Ի ԻՆՏԵԳՐՎԵԼՈՒ ՏԵՄԱՆԿՅՈՒՆԻՑ	13
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	16
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ	16
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ	16
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ	22
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ	32
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ	39
V. ՊՐՈՑԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄ	46
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ	51
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	57
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	63
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄ	67
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	79
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ ..	80
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ	82
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ	84
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	86
ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	88

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՉԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝
ԸՍՏ ՀՀ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման ակադեմիայի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը¹: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Գնահատում իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման ակադեմիայի 2013-2018թթ. Ռազմավարական ծրագրի, ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիան իր առաքելությունն է համարել «Հանրային և մասնավոր հատվածի կառավարման համակարգի պահանջներին համապատասխան վարչակառավարչական, քաղաքական, սոցիալական, իրավական և տնտեսական ոլորտների համար բարձրագույն մասնագիտական և հետբուհական կրթական ծրագրերի, լրացուցիչ և շարունակական կրթության իրականացումը, գիտական և կիրառական հետազոտական աշխատանքների կատարումը, խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրումը, պետական կառավարման ոլորտի՝ տեղեկատվավերլուծական նյութերով ապահովումը, ինչպես նաև պետական կառավարման ոլորտում միջազգային գիտակրթական համագործակցությունը»:

Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման ակադեմիան 2015 թվականին անցել է հավատարմագրման գործընթաց ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով, որի արդյունքում հաստատությանը շնորհվել է ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում՝ 4 տարի ժամկետով:

ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիան, հաշվի առնելով նախորդ գնահատման խորհրդատվությունները, իրականացրել է բարելավմանը միտված փոփոխություններ մի շարք ոլորտներում:

Ակադեմիան գործող 2019-2024թթ. Ռազմավարական ծրագրով /այսուհետ՝ ՌԾ/ առաքելություն է սահմանել «Հանրային և մասնավոր հատվածների համար բարձր որակավորում ունեցող ղեկավար կադրերի պատրաստման պահանջները բավարարող բարձրագույն կրթության և լրացուցիչ կրթական ծրագրերի շարունակական կատարելագործումը, գիտական և կիրառական հետազոտական աշխատանքների կատարումը, խորհրդատվական ծառայությունների մատուցումը, պետական կառավարման ոլորտի՝ տեղեկատվավերլուծական նյութերով ապահովումը, ինչպես նաև պետական կառավարման ոլորտում միջազգային գիտակրթական համագործակցությունը»: ՀՀ ՊԿԱ-ն ունի հստակ ձևակերպված առաքելություն, որն արտահայտում է Ակադեմիայի հիմնական գործունեությունը: Սակայն Ակադեմիան նախկին ՌԾ-ի նպատակների իրականացման արդյունավետության գնահատում չի իրականացրել, ինչը պետք է հիմք հանդիսանար նոր 2019-2024թթ. ՌԾ-ի մշակման համար: ՀՀ ՊԿԱ-ն չի ունեցել 2013-2018թթ. ՌԾ-ի գործողությունների իրականացման ծրագիր և որպես այդպիսին դիտարկել է միայն փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունների հիման վրա կազմված 2015-2017թթ. բարելավման պլանը: Այնինչ այդ երկուսի համատեղ

¹ Հավելված 1: ՓՈՐՉԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

կիրառումը կնպաստեր ՌԾ-ով նախատեսված նպատակների լիարժեք իրականացմանը: Դրական է, որ Ակադեմիայի ներքին շահակիցների ներկայացուցիչներն ընդգրկված են եղել ՌԾ մշակման աշխատանքային խմբում, այդուհանդերձ, հատկապես ուսանողները ակտիվ մասնակցություն չեն ունեցել: Ակադեմիայի արտաքին շահակից են նաև գործատուները: Սակայն որպես գործատուների ներկայացուցիչներ դիտարկվող շահակիցների մեծ մասը հանդես են գալիս ՊԴ կազմում որպես՝ արտաքին համատեղությամբ դասավանդողներ, ինչը խոչընդատում է արտաքին շահակիցների հստակ սահմանազատմանը, կարիքների վերհանմանը՝ վտանգելով ներկայիս աշխատաշուկայի պահանջները բավարարող մրցունակ մասնագետների պատրաստումը:

Թեև ռազմավարական նպատակների իրականացման գնահատման համար 2013-2018թթ. ՌԾ-ում սահմանված են եղել ցուցիչներ, այնուամենայնիվ, նպատակների իրականացման արդյունքների մշտադիտարկում, գնահատում և առկա խնդիրների բացահայտում տեղի չի ունեցել: Նախորդ ՌԾ-ի արդյունքների վերլուծությունը հիմք չի հանդիսացել նոր ծրագրի առաջնահերթությունների սահմանման համար:

Թեև Ակադեմիայի նախորդ հավատարմագրման գործընթացի խորհրդատվությունների հիման վրա կատարվել են կառուցվածքային փոփոխություններ, գործող կառավարման համակարգը դեռևս բարելավման և կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործառույթների հստակեցման կարիք ունի, քանի որ չեն գնահատվել արդյունավետ կառավարմանը խոչընդոտող հանգամանքները: Ռիսկային է այն, որ Ակադեմիայում կառուցվածքային փոփոխությունների արդյունքում մի շարք պաշտոնների և ստորաբաժանումների համար չեն մշակվել և սահմանվել աշխատանքային պատասխանատվության շրջանակները: Ակադեմիայում իրականացվում է ոչ թե ռազմավարական կառավարում ըստ ՌԾ-ի, այլ իրավիճակային կառավարում, ինչը ռիսկային է դարձնում առաքելության և նպատակների իրականացումը: Ակադեմիայի գործունեության վրա ազդող արտաքին գործոնների ուսումնասիրությունների սակավությունը վտանգում է ռիսկերի կանխատեսումը, արդյունավետ պլանավորման իրականացումը:

Ինչպես նախորդ հավատարմագրման ժամանակ, այսօր ևս ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա չեն միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պլանավորումներ: Թեև որպես պլանավորումների մշտադիտարկման մեխանիզմ սահմանված են տարբեր ստորաբաժանումների կողմից հաշվետվությունների տրամադրումը և մոնիթորինգի տարբեր ընթացակարգերը, բացակայում են գործընթացների իրականացման, գնահատման և բարելավման փուլերը: Ակադեմիայի կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունների և այլ գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվությունը հավաքագրելու, վերլուծելու կանոնակարգված միասնական մոտեցումը բացակայում է, հստակ չեն բարելավումների նպատակով հավաքագրված տեղեկատվության հետագա օգտագործման մեխանիզմները, ինչը նվազեցնում է գործընթացների արդյունքների գնահատման օբյեկտիվությունը և հետագա բարելավումների հնարավորությունները:

Ակադեմիան նախորդ հավատարմագրման արդյունքում, նոր ռազմավարական ծրագրի ընդունումից և առաքելության փոփոխությունից հետո, փորձ է արել համահնչեցնել ՄԿԾ-ները կառույցի առաքելությանը: Մասնավորապես, Ակադեմիան իրականացրել է բարելավումներ ՄԿԾ-ների վերջնարդյունքների կազմման, դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության ուղղությամբ, այդուհանդերձ արտաքին շահակիցների ներգրավում գործընթացներում չի իրականացվել, բացակայում են իրականացված փոփոխությունների արդյունքների գնահատումները: Վերջինը նշանակում է, որ գործընթացը գտնվում է ՊԻԳԲ շրջափուլի պլանավորման և իրականացման փուլերում: Ակադեմիայում ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման քաղաքականությունը լիարժեք չի իրականացվում. որպես գործիք

կիրառվում են բացառապես ուսանողների շրջանում անցկացվող հարցումները, որոնք կրում են սահմանափակ բնույթ: Հարցումների արդյունքում որևէ փոփոխություն ՄԿԾ-ներում չի իրականացվել: Ակադեմիայի արտաքին շահակիցները չեն մասկացում ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման գործընթացին: Այս ամենը կարող է վտանգել ՄԿԾ-ների կայունությունը և շրջանավարտների մրցունակությունը, խորացնել աշխատաշուկայի հետ խզվածքը: Ակադեմիայում ներդրված չեն գրագողությունը կանխարգելող մեխանիզմներ: Մեկ կրթական ծրագրի շրջանակներում իրականացվել է բենչմարքինգ և 4 ուսանողների շարժունություն, սակայն բենչմարքինգի միասնական քաղաքականությունը դեռևս բացակայում է, ինչը խոչընդոտում է մյուս ՄԿԾ-ների այլ նմանատիպ ծրագրերի հետ բովանդակային համապատասխանության և դրանց շրջանակներում մեծ թվով ուսանողների շարժունության ապահովմանը:

Ակադեմիայում գործում են ուսանողների հավաքագրման և ընդունելության մեխանիզմներ: Թեև Ակադեմիան իրականացնում է վերոնշյալ մեխանիզմների արդյունավետության գնահատում, դրա արդյունքում բարելավումներ չեն իրականացվել: Ակադեմիայում առկա չէ օտարերկրյա ուսանողների հավաքագրման և ընդունման քաղաքականություն, ինչը կնպաստեր հաստատության միջազգայնացմանը, ինչպես նաև ֆինանսական մուտքերի ավելացմանը:

Թեև Ակադեմիան ունի ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման մշակված քաղաքականություն, որպես կարիքների վերհանման մեխանիզմներ գործում են հարցումները, այնուամենայնիվ առկա չեն հարցումների արդյունքների որակական վերլուծություններ, որոնց արդյունքում հնարավոր կլիներ վեր հանել ուսանողների թիրախային կարիքները:

Ակադեմիայում առկա չեն ուսանողների համար լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպման հստակ ընթացակարգեր, այնուամենայնիվ, ողջունելի է, որ դասախոսները պատրաստակամ են և հասանելի խորհրդատվություն տրամադրելու համար: Ուսանողի առաջընթացին նպաստելու նպատակով կազմակերպվում են նաև տարատեսակ հանդիպումներ և դասընթացներ, սակայն չի իրականացվում վերջիններիս արդյունավետության գնահատում, վերլուծություն: Ուստի, ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու գործընթացները, այնուամենայնիվ, կանոնակարգման և բարելավման անհրաժեշտություն ունեն:

Չնայած Ակադեմիայում գործում են շրջանավարտների միություն, կարիերայի կենտրոն և պրակտիկայի բաժին, առկա չեն գործատուների հետ կապի արդյունավետության, շրջանավարտների և գործատուների բավարարվածության, պրակտիկաների կազմակերպման արդյունավետության գնահատման, ինչպես նաև շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ վերլուծություններ, ինչը կհավաստեր վերոնշյալ կառույցների գործունեության արդյունավետությունը: Բացի այդ, փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ ուսանողների մեծ մասը կարիերայի կենտրոնի և շրջանավարտների միության գործունեությանը ծանոթ չէ: Հետևաբար, հայտնի չէ, թե ուսանողների քանի տոկոսն է օգտվում վերոնշյալ կառույցների ծառայություններից և քանիսն են բավարարված դրանցից: Շրջանավարտների հետ հետադարձ կապի մեխանիզմները ունեն բարելավման կարիք: Վերոնշյալ կառույցների թափանցիկ գործունեությունը կպաստեր ուսանողների շրջանում իրականացվող գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը:

Թեև նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվությունների հիման վրա ստեղծվել է ուսանողական գիտական ընկերություն, առկա չէ կառույցի աշխատանքների պլանավորում և համակարգում: Ակադեմիայի գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսանողների ցածր ներգրավվածությունը, ուսանողների հեղինակությամբ և/կամ համահեղինակությամբ տպագրված հոդվածների սակավությունը

ցուցադրում են մագիստրոսական ծրագրերում հետազոտական բաղադրիչի թուլությունը, ինչն էլ խոչընդոտում է վերլուծական կարողությունների ձևավորմանն ու զարգացմանը ուսանողների մոտ:

Ակադեմիայի ուսանողների իրավունքների պաշտպանության, կրթական և այլ կարիքների վերհանման գործընթացներում ակտիվ աշխատանքներ են կատարում հաստատության տարբեր ստորաբաժանումները, այդ թվում՝ ուսանողական խորհուրդը: Այնուամենայնիվ, չի կատարվում ուսանողական խորհրդի աշխատանքների մշտադիտարկում, ինչը կնպաստեր կառույցի արդյունավետ գործունեությանը:

ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա են մասնագիտական կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ ՊԴ և ՈԻՕ անձնակազմի ընտրության որոշակի քաղաքականություն և կրթական ծրագրերի նպատակներն իրականացնելու համար բարձր որակավարում ունեցող ՊԴ և ՈԻՕ կազմ: Այդուհանդերձ, ՊԴ կազմի պաշտոնների տեղակալումը ՀՀ ՊԿԱ-ում դեռևս մրցութային չէ, ինչը կարող է խոչընդոտել ՊԴ կազմի օբյեկտիվ ընտրության, մրցունակ կադրերով համալրումը: ՀՀ ՊԿԱ-ի ՄԿԾ-ներում պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող չափանիշներ չկան, սակայն առկա են ՊԴ կազմի տարակարգերի պաշտոնի անձնագրեր: ՀՀ ՊԿԱ-ում իրականացվում են ուսանողների կողմից ՊԴ կազմի գնահատման գործընթացներ, որի արդյունքները, սակայն, չի օգտագործվում դասավանդման բարելավման և ՊԴ կազմի խրախուսման համար: Դրական է նաև, որ ՀՀ ՊԿԱ-ի ՊԴ կազմում իրենց գործունեությունն են ծավալում ՀՀ-ի կառավարման ոլորտին քաջածանոթ, բազմամյա փորձ ունեցող մասնագետներ: Նշված հանգամանքը նպաստում է ՄԿԾ-ներն իրականացնելիս վերջնարդյունքահենք ուսուցման կազմակերպմանը և ՀՀ ՊԿԱ-ն ավարտելիս՝ կոնկրետ կարողություններով պատրաստի մասնագետների թողարկմանը: Ներկայումս ՀՀ ՊԿԱ-ի ոչ բոլոր ամբիոններում են կիրառվում դասախոսների առաջընթացին նպաստող հստակ մեխանիզմներ և ընթացակարգեր, ինչը կարող է թուլացնել դասախոսական անձնակազմի կայունությունը: Ակադեմիայում ՊԿ անձնակազմի կայունությունը խոչընդոտում է այն, որ ժամավճարային հիմունքներով աշխատող դասախոսների թիվը գերազանցում է հիմնական դասախոսների թվին:

Թեև կանոնադրության մեջ, գործող ՌԾ-ում ընդհանուր առմամբ արտացոլված են Ակադեմիայի հետազոտական ուղղությունները, սակայն ինչպես նախորդ հավատարմագրման ժամանակ, այժմ ևս առկա չեն միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պլաններ: Ակադեմիայի կառուցվածքային փոփոխություններից հետո հետազոտական գործընթացների համար պատասխանատու է գիտաուսումնական գծով պրոռեկտորը, սակայն նրա գործառույթներն այդ առումով հստակ ամրագրված չեն: Ակադեմիայի հետազոտական թեմաների իրականացման համար որևէ փաստաթղթում սահմանված չեն քայլերի հերթականությունը, ժամանակացույցը, պատասխանատվությունների բաշխումը, ինչը վտանգում է գործունեության իրականացումը և արդյունքների գնահատումը: Ակադեմիայում իրականացվող հետազոտությունների թեմաներն իրականացվում են ամբիոնների նախաձեռնությամբ: Գիտական հետազոտությունների սակավությունը պայմանավորված է ՊԴ կազմում հիմնական դասախոսների փոքր տեսակարար կշռով: Հետազոտությունների իրականացման և դրանով պայմանավորված Ակադեմիայի զարգացման հստակ քաղաքականություն դեռևս ձևակերպված չէ, և առկա չեն համապատասխան ընթացակարգեր, ինչը ռիսկային է դարձնում հետազոտական աշխատանքների շարունակական զարգացումը և արդյունքների առևտրայնացումը:

Թեև Ակադեմիայում առկա է հետազոտական որոշակի գործունեություն, մասնավորապես, «Կառավարչական գործունեության հոգեբանություն» գիտահետազոտական լաբորատորիայի և «Տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոն»-ի, «Գիտության կառավարման հետազոտական կենտրոն»-ի կողմից,

այնուամենայնիվ կառույցների հետազոտական թեմաները համահունչ չեն Ակադեմիայի ՌԾ-ով սահմանված հետազոտական ուղղություններին: Ակադեմիայի համար այսօր ևս շարունակում են արդիական մնալ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի կողմից մատնանշված՝ հետազոտությունների իրականացման համար անհրաժեշտ հստակ քաղաքականության և համապատասխան ընթացակարգերի բացակայությունը, որը խոչընդոտում է գիտահետազոտական գործունեության որակի գնահատումը: Բացի այդ, Ակադեմիայի հետազոտական աշխատանքների կամ դրանց արդյունքների միջազգայնացման ուղղությամբ քաղաքականություն առկա չէ: Ինչպես նախորդ հավատարմագրման ժամանակ, այժմ ևս ՀՀ ՊԿԱ-ում հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման հստակ մեխանիզմներ առկա չեն:

ՀՀ ՊԿԱ-ի ռեսուրսները ներկա դրությամբ ապահովում են կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումը: Այդուհանդերձ, Ակադեմիայի տարածքում սննդի կետի, բուժկետի, տպագրական և կազմարարական ծառայություններ մատուցող կառույցների բացակայությունը վտանգում է ներքին շահակիցների կարիքների լիարժեք բավարարմանը: Ակադեմիան կարիք ունի գրադարանի մասնագիտական և թվայնացված էլեկտրոնային գրականության բարելավման:

Ակադեմիայում առկա է ֆինանսական միջոցների բաշխման մեխանիզմ, սակայն այն չի իրականացվում ըստ Ակադեմիայի ՌԾ-ի առաջնահերթությունների, ինչի կարևորվել էր դեռևս նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի կողմից:

ՀՀ ՊԿԱ-ի գործունեության, կանոնակարգերի, ընթացակարգերի, նորությունների հայտարարությունների վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը լուսաբանված է Ակադեմիայի պաշտոնական կայքում նաև սոցիալական մի շարք հարթակներում: Ակադեմիայի ընթացակարգերը, գործընթացները թափանցիկ են և հասանելի հանրությանը: Բացի այդ, Ակադեմիան փորձում է տարբեր լրատվամիջոցների, թերթերի, հրապարակումների, ցուցահանդեսների միջոցով հրապարակային դարձնել իր գործունեությունը, ինչը նույնպես նպաստում է հիմնական գործընթացների թափանցիկությանը:

Ակադեմիայում առկա են հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող մեխանիզմներ. գիտելիքի փոխանցման տարբեր գործող մեխանիզմներ և լրացուցիչ կրթության տրամադրման բազմակողմանի գործընթացներ / անհատական, կորպորատիվ վճարովի կարճաժամկետ, երկարաժամկետ թեմատիկ վերապատրաստումներ/:

Ինստիտուցիոնալ առումով Ակադեմիայում բացակայում է միջազգայնացման հայեցակարգ: Թեև ռազմավարական ծրագրի մակարդակով միջազգայնացումը կարևորվում է, սակայն հստակ չէ, թե ինչպես, ինչ ժամկետներում է Ակադեմիան նախատեսում ապահովել միջազգայնացման ցուցանիշների աճ: Ակադեմիայի կայք-էջում օտար լեզվով պատշաճ ներկայացված չեն մատուցվող կրթական ծառայությունները, փոխանակման ծրագրերի հնարավորությունները, ինչը սահմանափակում է միջազգայնացման զարգացման հեռանկարները: Ակադեմիայի օտարալեզու կրթական ծրագրի ներդրման, միջազգայնացման ակտիվացման, շարժունության նպատակով անհրաժեշտ է ՊԴ և ուսումնասօժանդակ կազմերի, ինչպես նաև ուսանողների օտար լեզվի իմացության մակարդակի շեշտակի բարելավում: Մտահոգիչ են ուսանողների և դասախոսների շարժունության ցուցանիշները, թեև ուսանողները տեղեկացված են փոխանակման ծրագրերի, դրանց մասնակցության հնարավորությունների և ընտրության չափանիշների վերաբերյալ: Գործընկեր-կառույցների հետ համագործակցության արդյունավետության վերլուծություն չի իրականացվում, ինչը խոչընդոտում է Ակադեմիայում իրականացվող ՄԿԾ-ների, գիտահետազոտական գործունեության միջազգայնացմանը: Թեև գրանցվել է գործընկեր-կառույցների թվաքանակի աճ, սակայն չի ապահովվում միջազգային փոխանակման ծրագրերի մասնակիցների թվաքանակի

շոշափելի աճ, բացակայում է միջազգայնացման գործընթացի և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցումը:

Ակադեմիան նախորդ հավատարմագրման խորհրդատվությունների արդյունքում հստակեցրել է Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժնի իրավասությունների և գործառույթների շրջանակը, այնուամենայնիվ, բացակայում են դրանց լիարժեք և արդյունավետ իրականացումը, գնահատումը հավաստող հիմքերը: Որակի ապահովման քաղաքականության արդյունավետ իրականացման բացակայությունը ռիսկային է դարձնում տարբեր ստորաբաժանումների կողմից Ակադեմիայի առաքելության և նպատակների իրականացմանը միտված գործունեությունը: Ակադեմիայում բացակայում են ՄԿԾ-երի տարեկան մոնիթորինգի արդյունքները, ՄԿԾ-երի լրիվ շրջափուլի ինքնավերլուծության զեկույցները, առարկայական նկարագրերի վերանայումների վերաբերյալ վերլուծությունները կամ քննարկումների արձանագրությունները, որակի ապահովման բաժնի հաշվետվությունները: Վերոնշյալ գործընթացների բացակայությունը խոչնդոտում է ՄԿԾ-երի շարունակական բարելավմանը: Բացասական է այն հանգամանքը, որ ՀՀ ՊԿԱ-ի ՄԿՈԱ բաժինը կազմակերպական կառուցվածքում չի գործում ռեկտորի անմիջական ենթակայության ներքո, ինչը խոչընդոտում է բաժնի անկախ գործունեությունը: Մտահոգիչ է ներքին շահակիցների պասիվ մասնակցությունը որակի ապահովման գործընթացներում: Բացի այդ, արտաքին շահակիցները, մասնավորապես՝ գործատուները և շրջանավարտները ներգրավված չեն Ակադեմիայի որակի ապահովման գործիքների մշակմանը, չեն մասնակցում հարցումներին, թեև շահակիցների երաշխավորված մասնակցությունը կնպաստեր որակի ապահովման կայուն մեխանիզմների ձևավորմանը: Ակադեմիայի որակի ներքին ապահովման համակարգը և որակի մշակույթը դեռևս լիարժեք կայացած չեն: ՊԻԳԲ շրջափուլն ամբողջովին փակված չէ. գործընթացների մեծամասնության համար գնահատումներ և բարելավումներ իրականացված չեն, ինչը վտանգում է Ակադեմիայի զարգացման կայունությունը: ՄԿՈԱ բաժնի հաշվետվությունների բացակայությունը խոչնդոտում է Ակադեմիայի գործընթացների որակի մասին տեղեկատվության թափանցիկությանը՝ ներքին և արտաքին շահակիցների համար:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

- 1) Հեռավար կրթության զարգացման նախադրյալների ստեղծումը,
- 2) Բարձր որակավորում, աշխատանքային պատկառելի փորձառություն ունեցող, մոտիվացված ՊԴ կազմի առկայությունը,
- 3) Վարչական ու ուսումնաօժանդակ կազմի ներկայացուցիչների հասանելիությունն ուսանողներին և աջակցություն ցուցաբերելու պատրաստակամությունը,
- 4) Պետական կառավարման մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատողների վերապատրաստումների ակտիվ իրականացումը,
- 5) Ուսումնական գործընթացի համար բարենպաստ միջավայրի առկայությունը,
- 6) Շրջանավարտների զբաղվածության բարձր մակարդակը:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

- 1) Կառավարման համակարգի արդյունավետության գնահատման, արտաքին միջավայրի գործոնների ազդեցության վերլուծությունների բացակայությունը, այդ թվում՝ արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման ցածր մակարդակը,
- 2) Իրավիճակային և ոչ ըստ ՌԾ-ի կառավարման իրականացում՝ առանց կառավարման գործընթացներում ՊԻԳԲ շրջափուլի պահպանման,

- 3) Ռազմավարական ծրագրի գործողությունների պլանի, ժամանակացույցի, կոնկրետ ցուցանիշների և ցուցիչների բացակայությունը, միջնաժամկետ, կարճաժամկետ պլանավորման բացակայությունը,
- 4) ՄԿԾ-ների մշակման և իրականացման գործընթացներում արտաքին շահակիցների ներգրավման բացակայությունը,
- 5) ՊԴ կազմում հիմնական հաստիքային դասախոսների փոքր տեսակարար կշիռը, կադրային կայունության ռիսկ,
- 6) Գիտահետազոտական ոլորտում հայեցակարգային հենքի, գիտահետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի միջև կապի բացակայությունը,
- 7) Ակադեմիայի գիտական կենտրոնների հետազոտական գործունեության արդյունքների առևտրայնացման բացակայությունը,
- 8) Միջազգային փոխանակման և դրամաշնորհային ծրագրերին ՊԴ կազմի և ուսանողների մասնակցության ցածր ցուցանիշները,
- 9) Օտար լեզվով ՄԿԾ-ների, դասընթացների բացակայությունը, գործընկեր եվրոպական բուհերից Ակադեմիայում փոխանակման ծրագրերի շրջանակներում սովորող ուսանողների բացակայությունը,
- 10) Ֆինանսական պլանավորման և ռազմավարական նպատակների մինչև համահունչության բացակայությունը, եկամուտների դիվերսիֆիկացման սահմանափակ հնարավորությունները,
- 11) Ակադեմիայում որակի ապահովման ապակենտրոնացված ցանցի բացակայությունը, մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժնի, ամբիոնների և կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև փոխգործակցության ցածր մակարդակը,
- 12) ՄԿՈԱ բաժնի մարդկային սահմանափակ ռեսուրսներով ապահովվածությունը, գործունեության արդյունավետության գնահատման գործիքների բացակայությունը,
- 13) Ակադեմիայում իրականացվող գործընթացներում ՊԻԳԲ շրջափուլին չհետևելը:

Փորձագիտական խմբի առաջարկությունները.

Առաքելությունը և նպատակները

- 1) ՌԾ նպատակների արդյունքների գնահատման, վերլուծման և հետագա բարելավման նպատակով մշակել և ներդնել որակական, քանակական հիմնավորված ցուցիչներ և դրանց արդյունավետ իրականացումն ապահովող մեխանիզմներ,
- 2) Ապահովել արտաքին և ներքին շահակիցների ակտիվ մասնակցությունը առաքելության, նպատակների, ՄԿԾ-ների մշակման, կրթական կարիքների վերհանման աշխատանքներում,

Կառավարումը և վարչարարությունը

- 3) Իրականացնել Ակադեմիայի կազմակերպական կառուցվածքի գնահատում՝ ստորաբաժանումների գործունեության արդյունավետության բարձրացման նպատակով,
- 4) Ապահովել արտաքին և ներքին շահակիցների կարիքների արդյունավետ վերհանումը՝ հստակեցնելով արտաիքն շահակիցների շրջանակը,
- 5) Ներդնել մեխանիզմներ կազմակերպական և որոշումների կայացման գործընթացներում տարբեր շահակիցների մասնակցության ապահովման ուղղությամբ,

- 6) Իրականացնել արտաքին միջավայրի ուսումնասիրություններ և երաշխավորել արտաքին շահակիցների ակտիվ մասնակցությունը Ակադեմիայում իրականացվող տարբեր գործընթացներում,
- 7) Մշակել ստորաբաժանումների գործունեության արդյունավետության գնահատման կոնկրետ ցուցանիշներ և ցուցիչներ, ստորաբաժանումների գործունեության ամենամյա պլաններ՝ վերջիններիս գործունեության մշտադիտարկման և վերահսկողության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով:

Մասնագիտության կրթական ծրագրերը

- 8) Մշակել մասնագիտական կրթական ծրագրերի բենչմարքինգի քաղաքականություն և դրա իրականացումն ապահովող ընթացակարգեր,
- 9) Կազմակերպել ՄԿԾ-ների արտաքին փորձաքննություն՝ ՄԿԾ-ների մշակմանը, վերջնարդյունքների ձևակերպմանը մասնակից դարձնելով արտաքին շահակիցներին,
- 10) Ապահովել գործընկեր-բուհերի հետ կրթական ծրագրերի համադրելիությունն ու բովանդակային համահունչությունը,
- 11) Վերանայել գրագողության դեմ պայքարի քաղաքականությունը, բարձրացնել ակադեմիական անազնվության դեպքերի բացահայտման, մագիստրոսական թեզերում գրագողության տարաբույժ դրսևորումների դեմ պայքարի միջոցառումների արդյունավետությունը,
- 12) Իրականացնել ուսանողների գիտելիքների գնահատման համակարգի պարբերական բարելավումներ,
- 13) Ավելացնել ՄԿԾ-ներում մագիստրոսների հետազոտական կարողությունների զարգացմանը միտված հետազոտական քաղաքիչները:

Ուսանողները

- 14) Կանոնակարգել ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նպաստող լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպման և խորհրդատվություն տրամադրելու գործընթացները,
- 15) Մշակել և ներդնել օտարերկրյա ուսանողների հավաքագրման և ընդունման արդյունավետ մեխանիզմներ,
- 16) Մշակել կարիերայի կենտրոնի գործունեության գնահատման ցուցիչներ՝ այն նպատակաուղղելով աշխատաշուկայի կարիքների հետազոտմանը, շրջանավարտների և գործատուների բավարարվածության, շրջանավարտների զբաղվածության ուսումնասիրություններին և նրանց հետ կայուն հետադարձ կապի ապահովմանը, ակտիվացնել շրջանավարտների միության գործունեությունը,
- 17) Բարձրացնել ուսանողների ներգրավվածությունը հետազոտական աշխատանքներում՝ խրախուսման հստակ մեխանիզմների միջոցով,
- 18) Ներդնել ուսումնական միջավայրի արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:

Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմը

- 19) ՀՀ ՊԿԱ-ում բոլոր պաշտոնների տեղակալումն իրականացնել մրցութային եղանակով
- 20) Հիմնական հաստիքային դասախոսներով կադրային կայունությունը ապահովելու համար մշակել քաղաքականություն և ներդնել մեխանիզմներ,
- 21) Մշակել ՊԴ կազմի մասնագիտական առաջընթացի ապահովման հստակ ընթացակարգեր,

- 22) Մասնագիտական կարիքների բացահայտման հիման վրա ՊԿ կազմի համար կազմակերպել վերապատրաստումներ և իրականացնել դրանց արդյունավետության գնահատում և վերլուծություն:

Հետազոտությունը և զարգացումը

- 23) Ակադեմիայի գիտահետազոտական հավակնությունները և հետաքրքրություններն արտացոլող ռազմավարության հիման վրա մշակել գիտահետազոտական գործունեության զարգացման կարճաժամկետ և միջնաժամկետ ծրագրերի իրականացման մեխանիզմներ,
- 24) Ներդրնել ՊԴ կազմի գիտահետազոտական գործունեության խրախուսման կառուցակարգեր, դասախոսների վարձատրությունը դիֆերենցել ըստ նրանց գիտահետազոտական գործունեության արդյունքների, գրախոսվող ամսագրերում հրապարակումների,
- 25) Ներդրնել ուսանողների հետազոտական հմտությունների կատարելագործման գործիքներ, ապահովել ուսանողների ակտիվ մասնակցությունը գիտահետազոտական կենտրոնների և լաբորատորիաների գործունեությանը,
- 26) Մշակել միջազգային դրամաշնորհային գիտահետազոտական ծրագրերին ՊԴ կազմի ներգրավումն ապահովող մեխանիզմներ,
- 27) Մշակել և իրականացնել հետազոտությունների արդյունքների առևտրայնացման քաղաքականություն:

Ենթակառուցվածքը և ռեսուրսները

- 28) Ֆինանսական միջոցների բաշխումն իրականացվել ըստ ՌԾ առաջնահերթությունների,
- 29) Իրականացնել ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատում,
- 30) Ապահովել հատուկ կարիք ունեցող շահակիցների տեղաշարժը բոլոր մասնաշենքերում, բացել բուժկետ և սննդի կետ:

Հասարակական պատասխանատվությունը

- 31) ՀՀ ՊԿԱ-ում մշակվող բոլոր հաշվետվությունների համար սահմանել որակական վերլուծություններ կատարելու պահանջ,
- 32) Ակադեմիայի պաշտոնական կայքում ընդլայնել և բարելավել օտար լեզվով տեղեկատվությունը,
- 33) Ակադեմիայի պաշտոնական կայքում շահակիցների համար հասանելի դարձնել կրթական ծրագրերի, համագործակցության հնարավորությունների մասին տեղեկատվությունը:

Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը

- 34) Ներդրնել Ակադեմիայի միջազգայնացման քաղաքականության իրականացման հստակ մեխանիզմներ՝ համապատասխան որակական և քանակական ցուցիչներով, ժամանակացույցով,
- 35) Ավելացնել օտար լեզվի դասընթացի ժամաքանակը, բարելավել օտար լեզվի դասավանդման տեխնոլոգիաները և ներդրնել առավել արդիական մոտեցումներ՝ միտված օտար լեզվով մասնագիտական հմտությունների զարգացմանը,
- 36) Օտարերկրյա ուսանողների ներհոսքի ապահովման նպատակով մշակել գործող ՄԿԾ-ների փաթեթների օտարալեզու տարբերակները,

- 37) Ընդլայնել գործընկեր-բուհերի հետ համագործակցության շրջանակը՝ տեղայնացնելով վերջիններիս լավագույն փորձի օրինակները,
- 38) Մշակել միջազգայնացման գործընթացներում շահակիցների մասնակցությունը խրախուսող մեխանիզմներ /միջազգային դրամաշնորհային ծրագրեր, փոխանակման ծրագրեր/,
- 39) Մշակել ՊԴ կազմի օտար լեզվի իմացության բարելավման մեխանիզմներ,
- 40) Բարձրացնել միջազգային համագործակցության և արտաքին կապերի բաժնի գործունեության արդյունավետությունը:

Որակի ներքին ապահովումը

- 41) Ապահովել ՄԿՈԱ բաժնի և Ակադեմիայի մյուս ստորաբաժանումների արդյունավետ համագործակցությունը,
- 42) Երաշխավորել Ակադեմիայի կազմակերպական կառուցվածքում ՄԿՈԱ բաժնի անկախությունը և ընդլայնել բաժնի լիազորությունների շրջանակը,
- 43) ՄԿՈԱ բաժնի գործունեությունը կազմակերպել ՊԻԳԲ շրջափուլով՝ պլանավորումից անցում կատարելով մշակված քաղաքականության և կառուցակարգերի գործնական իրականացմանը, գնահատմանը և հետագա բարելավմանը,
- 44) Հստակեցնել ՄԿՈԱ բաժնի աշխատակիցների պատասխանատվությունների շրջանակը,
- 45) Երաշխավորել որակի ապահովման արտաքին գործընթացների համար արդյունավետ հիմքերի ստեղծումը,
- 46) Ներդնել ՄԿՈԱ բաժնի գործունեության թափանցիկությունը երաշխավորող մեխանիզմներ,
- 47) Մշակել և բարելավել ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման մեխանիզմներ,
- 48) Ներդնել որակի ապահովման գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ակտիվ մասնակցությունը երաշխավորող մեխանիզմներ և ընթացակարգեր:

ԳՈՐԾՆԿԵՐԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ՄՈՒՀ-Ի ԻՆՏԵԳՐՎԵԼՈՒ ՏԵՍԱՆԿՑՈՒՆԻՑ

Դիտարկումներ

ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիան (ՀՀ ՊԿԱ) համեմատաբար փոքր, կրթական հաստատություն է, որի առաքելությունն է հանրային և մասնավոր հատվածների համար բարձր որակավորում ունեցող ղեկավար կադրերի պատրաստումը: 2013-2018թթ. և 2019-2024թթ. ՌԾ-երի առաքելության մեջ կարևորվում է «պետական կառավարման ոլորտում միջազգային գիտակրթական համագործակցությունը»:

Միջազգայնացման գործընթացն իրականացնելու նպատակով ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա է միջազգայնացման համագործակցության և արտաքին կապերի բաժին, որի աշխատանքները համակարգվում են արտաքին կապերի գծով պրոռեկտորի կողմից: Ակադեմիան փաստաթղթային առումով համագործակցում է մի շարք ազգային ու միջազգային կառույցների հետ, նրանց հետ կնքում է համագործակցության պայմանագրեր, հուշագրեր: Միջազգային և փոխանակման ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հասանելի է դառնում Ակադեմիայի ներքին շահակիցներին: Սակայն, առկա չեն համագործակցությունների արդյունավետության գնահատման համակարգային վերլուծությունները: Բացակայում է միջազգային համագործակցության ազդեցությունը ուսումնական գործընթացի վրա: Հստակ չէ դրանց կապը կրթական գործընթացի հետ:

Էրազմուս+ ծրագրի շրջանակներում փոխանակման ծրագրերին մասնակցել են 1 դասախոս և 4 ուսանող (Զայցբուրգի համալսարան): Ներքին շահակիցների շարժունության այսպիսի ցածր մակարդակը խոսում է միջազգայնացման գործընթացների անկատարության մասին: Բացի դրանից ՀՀ ՊԿԱ-ն իր ՌԾ-ի նպատակներում չի կարևորում օտարերկրյա ուսանողների հոսքը դեպի Ակադեմիա:

Ինչ վերաբերում է դասախոսների շարժունությանը, ապա Ակադեմիայի դասախոսները մեկնում են արտերկիր՝ հիմնականում միջազգային գիտաժողովներին և սեմինարներին մասնակցելու, և ոչ միշտ դասավանդելու նպատակով: Սակավաթիվ են նաև միջազգային հուշագրերի, պայմանագրերի արդյունքում Ակադեմիայում գործընկեր բուհերի դասախոսների դասավանդման դեպքերը:

Ակադեմիայում շահակիցների մեծամասնության մոտ օտար լեզուների իմացության մակարդակը դեռևս ցածր է: Հետևաբար առկա է օտար լեզուների ուսումնառության ժամերի ավելացման և լրացուցիչ վերապատրաստումների անհրաժեշտություն: Բուհում անգլերեն լեզվով կրթական ծրագրերը բացակայում են: Անգլերեն լեզվով դասընթացների առկայությունը կարևոր նախապայման է տեղացի ուսանողների մոտ անգլերենի իմացության մակարդակը բարձրացնելու և օտարերկրյա ուսանողներին ներգրավելու համար:

ՀՀ ՊԿԱ-ում վերջնարդյունքահենք ՄԿԾ-երը կազմվում են ամբիոնների կողմից: Դրանցում և առարկայական նկարագրերում առկա են նաև դասավանդման, ուսուցման ու գնահատման մեթոդները: Սակայն, ՄԿԾ-ների մշակման, վերանայման, գնահատման և բարելավման գործընթացներում ներքին շահակիցների մասնակցություն ցածր է, իսկ արտաքին շահակիցներինը բացակայում է: Արտաքին շահակիցների (այդ թվում՝ միջազգային գործընկերների) հետ ՄԿԾ-ների մշակումը թույլ կտա բացահայտել ներկայիս աշխատաշուկայի կարիքները և արդյունավետ ՄԿԾ-ներով պատրաստել որակյալ, մրցունակ մասնագետներ:

ՀՀ ՊԿԱ կայքում առկա չէ համապարփակ տեղեկատվություն ՄԿԾ-ների վերաբերյալ ոչ հայերեն, ոչ անգլերեն լեզուներով: Ցանկալի կլիներ, որ կայքում ներկայացված լիներ տեղեկատվություն կրթական կարիքների վերլուծության, կոմպետենցիաների, կրթական վերջնարդյունքների, և կրեդիտների մասին: Ուսումնական պլանները առցանց ևս հասանելի չեն:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ ՊԿԱ-ի կրթական ծրագրերում ուսանողների բեռնվածության արտահայտումը կրեդիտներով համահունչ էր Բոլոնիայի համակարգին: Սակայն, ուսանողների, ՊԴ կազմի ու գործատուների շրջանում ECTS-ի վերաբերյալ իրազեկվածության և ընկալման պակաս կար: Նույնիսկ բուհի ինքնավերլուծության գեկոյցի անգլերեն տարբերակի մեջ «ECTS» հապավումը թարգմանվել է որպես European Teacher Transfer System:

Ակադեմիան ունի նաև կարիերայի կենտրոն և շրջանավարտների միություն: Շրջանավարտների և սովորողների շրջանում անցկացվում են հարցումներ, սակայն դրանց արդյունքների վերլուծությունը բացակայում է: Բացի դրանից հարցումների արդյունքները թափանցիկ չեն, քանի որ չեն ներկայացվում շահակիցներին: Օգտակար կլիներ շրջանավարտների շրջանում անցկացվող հարցումների ու մշտադիտարկումների արդյունքները կիրառել ՄԿԾ-ների գնահատման և բարելավման գործընթացներում:

Կարևորվում է ՀՀ ՊԿԱ-ում հեռավար ուսուցման ներդրման փորձը, ինչպես նաև կառավարման ոլորտի աշխատակիցների համար վերապատրաստումների իրականացումը:

Ակադեմիայի խորհրդի անդամները միաժամանակ և՛ գործատուներ են, և՛ դասախոսական կազմի ներկայացուցիչներ: ՀՀ ՊԿԱ-ում ժամավճարային հիմունքներով աշխատող դասախոսների թվի գերազանցումը հիմնական ՊԴ կազմի նկատմամբ վտանգում

Է ՊԴ անձնակազմի կայունությանը: Բացի դրանից, ՊԴ կազմի ընտրությունը կատարվում է ոչ մրցութային եղանակով, ինչը խոչընդոտում է ՊԴ կազմի օբյեկտիվ ընտրությունը և մրցունակ կադրերով համալրումը:

Թեև Ակադեմիայի ռազմավարական ծրագրում որակի ապահովումը ներկայացված է որպես առաջին նպատակ, այդուհանդերձ, գործընթացները չեն իրականացվում ՊԻԳԲ շրջափուլով, բացակայում է որակի ապահովման ցանցային /ապակենտրոնացված/ սկզբունքը, ՄԿՈԱ բաժնի աշխատակիցների գործառնությունների և լիազորությունը սահմանազատումը հստակ չէ, բաժնի գործունեության ազդեցությունը Ակադեմիայում իրականացվող գործընթացների վրա արտացոլված չէ: ՄԿՈԱ բաժնի կողմից իրականացվող Ակադեմիայի գործունեության որակի գնահատման հիմնական գործիքը ներքին շահակիցների շրջանում անցկացվող հարցումներն են, որոնք ոչ միշտ են լիարժեք իրականացվում, վերլուծվում և նպաստում հարցումների արդյունքների հիման վրա որոշումների կայացմանը: Արտաքին շահակիցների մասնակցությունը կարիքների վեր հանման գործընթացներում բացակայում են: Ակադեմիայի ՄԿՈԱ բաժնի գործունեությունը թափանցիկ չի ներկայացվում շահակիցներին: Ակադեմիայի որակի ապահովման ոլորտում համակարգային մոտեցումների արդյունավետ իրականացումը կնպաստի կառավարման համակարգի բարելավմանը:

Խորհրդատվություններ

- Ներդնել օտար լեզվով կրթական ծրագրեր՝ ապահովելով օտարերկյա ուսանողների ներհոսքը,
- ներդնել միջազգային համագործակցության որակի ապահովման մեխանիզմների,
- ՄԿԾ-ներում ներառել դասընթացներ/մոդուլներ, որոնք կնպաստեն ուսանողների միջազգային մրցունակությանը
- ՄԿԾ-ի վերանայման գործընթացներում ներգրավվել պետական և մասնավոր հատվածների գործատուներին/ ներկայացուցիչներին,
- ակտիվացնել ազգային և միջազգային համագործակցության կապերը,
- միջազգայնացման խթանման նպատակով բարելավել ուսանողների և դասախոսական կազմի օտար լեզուների իմացության մակարդակը,
- մշակել միջազգայնացման գծով ռազմավարություն և այդ ուղղությամբ ցուցաբերել համակարգային մոտեցում:

Ադամի Հակոբյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից.

1. **Աղավնի Հակոբյան** – Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի Շարունակական կրթության և վերապատրաստումների բաժնի պետ, տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ,
2. **Մարգարիտ Շերմուշակի** – Գերմանիայի Աախեն համալսարանի որակի կառավարման բազմամյա տնօրեն, «Թյունինգ ակադեմիա» բարձրագույն կրթության և հետազոտության միջազգային կենտրոնի բարձրագույն կրթության փորձագետ,
3. **Գեղամ Կարոյան** – Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ու էլեկտրոնիկայի ինստիտուտի տնօրենի ուսումնական գծով տեղակալ, տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ,
4. **Վահագն Ազյան** – Երևանի պետական հալասարանի Հանրային կառավարման ամբիոնի վարիչ, պատմական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ,
5. **Տաթև Մովսիսյան** – Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարանի Կառավարման բաժնի մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսի ուսանող:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ-ի Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային հավատարմագրման բաժնի մասնագետ Գայանե Անանյանը:

Թարգմանությունը կատարել է Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարանի դասախոս Անի Մազմանյանը:

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում թարգմանիչն ու համակարգողը, ստորագրել են անկախության և գաղտնիության համաձայնագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Պետական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար ՀՀ ՊԿԱ-ն դիմել է ՈԱԱԿ՝ լրացնելով սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտը և ներկայացնելով լիցենզիայի և դրա հավելվածների կրկնօրինակները:

ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները, կից փաստաթղթերը և հաստատության կողմից լրացված ՈԱԱԿ-ի էլեկտրոնային հարցաշարը:

Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշում կայացնելուց հետո ՈԱԱԿ-ի և ՀՀ ՊԿԱ-ի միջև կնքվել է երկկողմ պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց:

Ժամանակացույցով նախատեսված ժամկետներում հաստատությունը, ըստ ՈԱԱԿ-ի կողմից սահմանած ձևաչափի, ներկայացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը հայերեն և անգլերեն լեզուներով և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը:

Ակադեմիայի ինքնավերլուծությունն իրականացրել է հատուկ այդ նպատակով ՄՈՒՀ-ի ռեկտորի հրամանով ձևավորված խումբը:

Նախապատրաստական փուլ

ՈԱԱԿ-ի համակարգողն ուսումնասիրել է զեկույցը՝ տեխնիկական առումով ՈԱԱԿ-ի պահանջներին համապատասխանությունը ստուգելու նպատակով: Այնուհետև քարտուղարությունն ինքնավերլուծությունն ուղարկել է փորձագիտական խմբին, որի կազմը նախօրոք համաձայնեցվել է Ակադեմիայի հետ և հաստատվել ՈԱԱԿ-ի տնօրենի հրամանով:

Փորձագիտական խմբին աշխատանքներին նախապատրաստելու և գործընթացների արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով ՈԱԱԿ-ի կողմից իրականացվել է հինգ վերապատրաստում հետևյալ թեմաներով.

1. ՀՀ հավատարմագրման կարգը, չափանիշները և չափորոշիչները,
2. Փորձագիտական խմբի անդամների հիմնական գործառույթները,
3. Նախնական գնահատումը որպես փորձագիտական զեկույցի նախապատրաստման փուլ, զեկույցին ներկայացվող հիմնական պահանջները,
4. Փաստաթղթերի և ռեսուրսների ուսումնասիրության մեթոդաբանությունը,
5. Հանդիպումների անցկացման և հարցապնդումների էթիկան և տեխնիկան:

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՀՀ ՊԿԱ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Նախնական գնահատման ընթացքում փորձագիտական խումբը դիտարկել է դասընթացներ և մագիստրոսական թեզերի ավարտական պաշտպանությունները:

Նախատեսված ժամկետներում փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց: Առաջնորդվելով ՈԱԱԿ-ի «Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով»՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, բաց և փակ հանդիպումներ, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այցելություններ հաստատության ստորաբաժանումներ և այլն:

ՀՀ ՊԿԱ-ի ինքնավերլուծությունը

Հաստատությունն, ըստ ՈԱԱԿ-ի կողմից սահմանած ձևաչափի, 12.04.2018թ.-ին ներկայացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը հայերեն և անգլերեն լեզուներով և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը: Ինքնավերլուծական զեկույցը հիմնականում պարունակում էր ընդհանրական և նկարագրական տեղեկատվություն և իր ցույց չէր դնում իրական դինամիկական նախորդ հավատարմագրումից հետո:

Նախապատրաստական այց

Նախապատրաստական այցը տեղի է ունեցել փորձագիտական այցից երկու շաբաթ առաջ փորձագիտական խմբի ղեկավարի, ՈԱԱԿ աշխատակազմի ղեկավարի և փորձագիտական գնահատման գործընթացի համակարգողի մասնակցությամբ: Նախապատրաստական այցի ընթացքում Ակադեմիայի հետ համաձայնեցվել է փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ներկայացվել է ուսումնասիրության ենթակա լրացուցիչ փաստաթղթերի ցանկը, քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի կազմակերպչական, տեխնիկական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ: Դիտարկվել են ֆոկլուս խմբային քննարկումների և փորձագիտական խմբի աշխատանքի համար նախատեսված սենյակները, հստակեցվել են դրանց կահավորման ու տեխնիկական միջոցներով հագեցման խնդիրները:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 2019թ. մայիսի 29-ից 31-ը ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական խմբի աշխատանքները մեկնարկել են փակ հանդիպմամբ՝ այցից մեկ օր առաջ, որի նպատակն էր միջազգային փորձագետի հետ քննարկել և համաձայնեցնել փորձագիտական գնահատման շրջանակը, այցի ընթացքում ուսումնասիրման ենթակա խնդիրները, ՄՈՒՀ-ի ուժեղ և թույլ կողմերն ըստ չափանիշների, ֆոկլուսխմբային հանդիպումների ընթացակարգը, հստակեցնել հետագա քայլերը:

Այցին ներկա են գտնվել փորձագիտական խումբն ամբողջությամբ, ՈԱԱԿ-ի համակարգողը և թարգմանիչը:

Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է Ակադեմիայի ռեկտորի հետ հանդիպումով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկլուս խմբային հանդիպումների դասախոս և ուսանող մասնակիցները, ամբիոնի վարիչները, գործատուներն ու շրջանավարտներն ընտրվել են պատահականության սկզբունքով՝ նախօրոք տրամադրված ցանկից: Իրականացվել են ըստ ժամանակացույցի նախատեսված բոլոր հանդիպումները, այդ թվում բաց հանդիպումը, որին մասնակցել են հետբուհական կրթություն ստացող հետազոտողները: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, ռեսուրսների դիտարկում և ֆոկլուսխմբային հանդիպումներ է իրականացրել Ակադեմիայի տարբեր ստորաբաժանումներում:

Այցի յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա վերջում տեղի ունեցած փորձագիտական խմբի փակ հանդիպման ժամանակ դուրս են բերվել փորձագիտական գնահատման միջանկյալ արդյունքներ, իսկ այցի ավարտին փակ քննարկմամբ ամփոփվել են այցի հիմնական արդյունքները:

Փորձագիտական գնահատումը կատարվել է Հավատարմագրման պետական չափանիշների և չափորոշիչների և ՈԱԱԿ-ի ընթացակարգերի շրջանակներում, որով նախատեսվում է գնահատման երկաստիճան սանդղակ՝ **անբավարար և բավարար**: Ընդ որում, այդ սանդղակով Ակադեմիայի ինքնավերլուծության գնահատումն իրականացվել է ըստ յուրաքանչյուր չափանիշի համար սահմանված առանձին չափորոշիչների, իսկ փորձագիտական զեկույցն՝ ըստ չափանիշների:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խումբը նախնական գնահատումն իրականացրել է ՀՀ ՊԿԱ-ի ներկայացրած ինքնավերլուծության, դրան կից փաստաթղթերի ուսումնասիրության և փորձագիտական այցի դիտարկումների հիման վրա՝ պարբերաբար կազմակերպվող քննարկումների արդյունքում: Քննարկումներից հետո դուրս բերված դիտարկումների հիման վրա խմբի ղեկավարը և ՈԱԱԿ-ի համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվել է փորձագետների հետ:

Զեկույցի վերաբերյալ իր դիտողություններն ու մեկնաբանություններն Ակադեմիան ուղարկել է ՈԱԱԿ 13.09.2019թ.: Բռնին իր դիտողություններն ու մեկնաբանությունները ներկայացրել է հայերեն լեզով, որոնք տրամադրվել են տեղացի փորձագետներին: Դիտողությունների ամփոփ տարբերակը թարգմանվել և քննարկվել է միջազգային փորձագետի հետ: Դիտողությունների վերաբերյալ 2019թ. Հոկտեմբերի 1-ին ՈԱԱԿ-ը կազմակերպել է բուհի և փորձագիտական խմբի ներկայացուցիչների հանդիպում, որի ժամանակ էլ ներկայացվել է խմբի պատասխանը: Հաշվի առնելով բուհի մեկնաբանությունները փորձագիտական խումբը կազմել է զեկույցի վերջնական տարբերակը, որը խմբի կողմից հաստատվել է 07.10.2019թ.:

Գայանե Անանյան

Համակարգողի ստորագրություն

07 հոկտեմբերի 2019թ.

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՆԻՏԻՆԳԻՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Պատմությունը. ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիան հիմնադրվել է 1994 թվականի մայիսի 24-ին ՀՀ կառավարության N 240 որոշմամբ և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարման դպրոցի իրավահաջորդը: Դպրոցի ստեղծման նպատակն էր պատրաստել բարձրագույն և միջին օղակի պետական ծառայողներ ՀՀ նախագահի աշխատակազմում, ՀՀ կառավարությունում, գործադիր իշխանության հանրապետական, ինչպես նաև տեղական մարմիններում աշխատելու համար:

1994 թվականին կազմակերպվեցին կարճատև ուսուցման դասընթացներ, իսկ մեկ տարի հետո կայացավ Դպրոցի առկա ուսուցման առաջին ընդունելությունը: 1997թ. ՀՀ կառավարության որոշմամբ Դպրոցին իրավունք տրվեց կազմակերպել նաև հեռակա ուսուցում՝ 2,5 տարի տևողությամբ: Պետական ծառայողների պատրաստման և որակավորման բարձրացման գործընթացները ժամանակակից պահանջներին համապատասխանեցնելու նպատակով 2002թ. Դպրոցը վերակազմակերպվեց «Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման ակադեմիա» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության՝ շարունակելով նախկինում որդեգրած քաղաքականությունը: ՀՀ կառավարության 2003 թվականի ապրիլի 10-ի N 370-Ա որոշմամբ Ակադեմիայում հիմք դրվեց մագիստրոսական ծրագրերով ուսուցմանը:

ՀՀ կառավարության 2017 թվականի դեկտեմբերի 28-ի N 1703-Ն որոշման համաձայն՝ Ակադեմիայի ընդհանուր կառավարումն իրականացնում է «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմ» պետական կառավարչական հիմնարկը (լիազոր մարմին)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և Ակադեմիայի կանոնադրությանը համապատասխան, ինքնակառավարման հիման վրա՝ միանձնյա ղեկավարման և կոլեգիալության սկզբունքների գույակցմամբ, խորհրդի, գիտական խորհրդի և ռեկտորատի գործառույթների իրականացմամբ:

Կրթությունը. Այսօր ՀՀ ՊԿԱ-ում սովորում է շուրջ 640 ուսանող: Ակադեմիայում իրականացվում է մագիստրոսական կրթություն Իրավագիտություն, Հանրային կառավարում, Քաղաքագիտություն, Հոգեբանություն, Ֆինանսներ մասնագիտություններով, ինչպես նաև հետբուհական կրթություն՝ Հանրային իրավունք, Տնտեսության, նրա ոլորտների տնտեսագիտության և կառավարում, Քաղաքական ինստիտուտներ և գործընթացներ, Ընդհանուր հոգեբանություն, Հոգեբանության տեսություն և պատմություն, Անձի հոգեբանություն մասնագիտություններով:

Ակադեմիան իր ռազմավարական ծրագրում կարևորում է կրթության որակի շարունակական բարելավումը, ուսուցման որակի մշակույթի ամրապնդումը, լրացուցիչ և շարունակական կրթության զարգացումը, որոնց համար նախատեսում է վերանայել իրականացվող կրթական ծրագրերը՝ համապատասխանեցնելով դրանք աշխատաշուկայի կարիքներին, մշակել վերջնարդյունքահեն կրթական ծրագրեր, ներդնել համակողմանի և օբյեկտիվ գնահատման համակարգ և կառուցակարգեր, ինտեգրել մագիստրոսական կրթությունն ու պրակտիկան:

Ակադեմիայում ներկա պահին գործում են 5 ամբիոններ, որոնք իրականացնում են 12 մագիստրոսական կրթական ծրագրեր: Ակադեմիայում ուսուցումը կազմակերպվում է վճարովի և անվճար հիմունքներով, առկա և հեռակա ուսուցման ձևերով: 2017-2018 ուսումնական տարվանից Ակադեմիան ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի գիտակրթական միջազգային կենտրոնի հետ համատեղ հեռավար ուսուցման ձևով իրականացնում է «Գործարար վարչարարություն (կառավարում)» մագիստրոսական կրթական ծրագիրը:

Հետազոտությունը. ՀՀ ՊԿԱ-ն իր գիտական հետազոտությունների արդյունքների ներդրման և հետազոտություններում շահառուների մասնակցության ընդլայնման նպատակով ռազմավարական ծրագրում պլանավորել է մշակել հետազոտական և ուսումնական գործընթացների փոխկապակցման կառուցակարգեր, ինտեգրել հետազոտության արդյունքները կրթական ծրագրերում, բարձրացնել Ակադեմիայում իրականացվող հետազոտական հնարավորությունների մասին հանրության իրազեկվածությունը, ընդլայնել հաստատության հետազոտական կարողությունները:

Միջազգայնացումը. Արտաքին կապերի զարգացման ու միջազգայնացման ուղղությամբ Ակադեմիայի ՌԾ-ով նախատեսվում է միջազգային համագործակցության ընդլայնում՝ խթանելով դասախոսների, ուսանողների և անձնակազմի շարժունությունը, առնվազն մեկ կրթական ծրագիր միջազգային հավատարմագրում, միջազգային կազմակերպությունների հետ Ակադեմիայի համագործակցության շրջանակի ընդլայնում, կրկնակի և/կամ համատեղ դիպլոմների շնորհմամբ կրթական ծրագրերի ներդնում:

Որակի ապահովումը. Որակի ներքին համակարգի զարգացման նպատակով Ակադեմիայի Ռազմավարական ծրագրով նախատեսված էր մշակել և ներդնել ուսուցման որակի գնահատման և ապահովման ներքին համակարգ, կատարելագործել Ակադեմիայում ներդրված կրեդիտային համակարգը, ապահովել նպաստավոր պայմաններ և խթանող մեխանիզմներ՝ դասավանդման և ուսումնառության որակի ու արդյունավետության շարունակական բարձրացման նպատակով, նախաձեռնել առկա կրթական ծրագրերի բովանդակային և կառուցվածքային վերանայման, նոր ծրագրերի ներմուծման փուլային գործընթաց՝ աշխատուժի շուկայի արդի պահանջներին համահունչ, նախապատրաստվել կրթական ծրագրերի որակի արտաքին գնահատման և հավատարմագրման գործընթացներին:

Փորձագիտական խումբը, գնահատում կատարելիս, առաջնորդվել է «համապատասխանություն նպատակներին» սկզբունքով և վերոնշյալ տեղեկատվությունը դիտարկել է որպես ՄՈՒՀ-ի հիմնական հավակնություններ և նպատակներ:

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր

1. 1 ՄՈՒՀ-ն ունի նպատակներն ու խնդիրներն արտացոլող հստակ ձևակերպված առաքելություն, որը համահունչ է ՈԱՇ-ին:

Համաձայն ՀՀ ՊԿԱ-ի 2013-2018թթ. ՌԾ-ի՝ կառույցի առաքելությունն է «Հանրային և մասնավոր հատվածի կառավարման համակարգի պահանջներին համապատասխան վարչակառավարչական, քաղաքական, սոցիալական, իրավական և տնտեսական ոլորտների համար բարձրագույն մասնագիտական և հետբուհական կրթական ծրագրերի, լրացուցիչ և շարունակական կրթության իրականացումը, գիտական և կիրառական հետազոտական աշխատանքների կատարումը, խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրումը, պետական կառավարման ոլորտի՝ տեղեկատվավերլուծական նյութերով ապահովումը, ինչպես նաև պետական կառավարման ոլորտում միջազգային գիտակրթական համագործակցությունը»: Ակադեմիան ՌԾ-ի գործողությունների ծրագիր է դիտարկել նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի զեկույցի խորհրդատվությունների հիման վրա կազմված ՀՀ ՊԿԱ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների թերությունների վերացման ծրագիրը /կամ բարելավման պլանը՝ 2015-2017թթ-ի համար/:

Ակադեմիան 2019 թվականին մշակել և հաստատել է իր նոր 2019-2024թթ ՌԾ-ն: Սակայն, պետք է փաստել, որ նախորդ ՌԾ-ի նպատակների իրականացման արդյունավետության գնահատում չի իրականացրել: Ակադեմիայի նոր 2019-2024թթ-ի ՌԾ-ը չի մշակվել նախորդ ՌԾ-ի արդյունքների վերլուծության հիման վրա: Բացի այդ, 2019-2024թթ. ՌԾ-ի գործողությունների ծրագիր կամ ծրագրի նախնական տարբերակ Ակադեմիայի կողմից չի մշակվել:

Ակադեմիայի առաքելությունը համահունչ է ՈԱՇ-ին այն առումով, որ իրականացվող կրթական ծրագրերի արդյունքում շնորհվում են մագիստրոսի և հետազոտողի որակավորումներ: Միևնույն ժամանակ կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների և ՈԱՇ-ի համապատասխանեցման վերլուծություններ Ակադեմիան չի իրականացրել:

1.2. ՄՈՒՀ-ի առաքելությունը, նպատակները և խնդիրներն արտացոլում են ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները:

ՀՀ կառավարության 2002թ. ապրիլի 8-ի N 338 որոշման, ինչպես նաև «ՊՈԱԿ-ների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «ե» և «է» ենթակետերի համաձայն ՀՀ ՊԿԱ-ի կառավարման լիազորությունները վերապահված են «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմ» պետական կառավարչական հիմնարկին:

Ակադեմիան իր ինքնավերլուծության զեկույցում որպես ներքին շահակիցներ է դիտարկում՝ Ակադեմիայի ուսումնառողներին և պրոֆեսորադասիտական կազմին /

այսուհետ՝ ՊԴ կազմ/, արտաքին շահակիցներ՝ փորձագետներին, շրջանավարտներին, գործատուներին:

Ըստ Ակադեմիայի ռեկտորի 2018թվականի մայիսի 3-ի N120-Ա «ՀՀ ՊԿԱ ռազմավարական ծրագրի մշակման պատասխանատու աշխատանքային խմբի անհատական կազմը և աշխատանքների իրականացման ժամանակացույցը հաստատելու մասին» հրամանի, 2019-2024 թթ. ՌԾ-ի կազմման խմբում ներգրավված են եղել Ակադեմիայի ներքին շահակիցների ներկայացուցիչներ: Ակադեմիայի ինքնավերլուծության զեկույցում SWOT վերլուծության որպես թույլ կողմ ներկայացվում է հետևյալը.

«Ակադեմիայի առաքելությունից բխող խնդիրների ձևակերպման մեջ ներքին շահակիցների (հատկապես սովորողների) անբավարար մասնակցություն»: Մյուս կողմից, կազմում ներկայացված չեն Ակադեմիայի արտաքին շահակիցների ներկայացուցիչներ:

Ըստ նախորդ հավատարմագրման բարելավման պլանի՝ ՀՀ ՊԿԱ-ն նախատեսել էր կազմակերպել կլոր սեղան-քննարկումներ՝ ըստ Ակադեմիայի առաքելության, ռազմավարական ծրագրի նպատակների և մատուցվող ծառայությունների: Ակադեմիան նախատեսել էր ապահովել շրջանավարտների, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր հատվածի, քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչների և համապատասխան ստորաբաժանումների մասնակցությունը: Փորձագիտական խմբին չեն տրամադրվել այդ աշխատանքների իրականացման հիմքեր:

1.3. ՄՌԻՀ-ում գործում են առաքելության ու նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման և բարելավման հաստատված մեխանիզմներ և ընթացակարգեր:

ՀՀ ՊԿԱ-ի առաքելության ու նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման հիմնական մեխանիզմը հաշվետվողականությունն է: Հաշվետվողականությունը գործում է ըստ ենթակարգության՝ ներքևից վերև (ամբիոն – ուսումնամեթոդական վարչություն-պրոռեկտոր) մինչև ակադեմիայի ռեկտոր: Հաշվետվությունների իրականացման միասնական ձևաչափ առկա չէ: Ակադեմիայում հաշվատվությունները չեն կազմվում ըստ ստորաբաժանումների տարեկան աշխատանքային պլանների:

Ակադեմիայի ստորաբաժանումների հաշվետվություններն ամփոփվում են ռեկտորի տարեկան հաշվետվության մեջ, որը քննարկվում է գիտական խորհրդում, ապա ներկայացվում կառավարման խորհրդի հաստատմանը և հրապարակվում Ակադեմիայի կայք-էջում: Սակայն, ռեկտորի հաշվետվությունները չեն ներկայացվում ըստ Ակադեմիայի ՌԾ-ի նպատակների և խնդիրների իրականացման արդյունքների, դրանց հիման վրա բարելավման նպատակով պլանավորման փոփոխություններ չեն կատարվում:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի խորհրդատվություններում մատնանշվել էր. «Կատարելագործել առաքելության և նպատակների իրականացման արդյունքների՝ գնահատման և բարելավման մեխանիզմները ու մշակել դրանց իրականացման հստակ ընթացակարգեր, հստակեցնել ռազմավարական ծրագրով նախատեսված սպասվելիք արդյունքները և դրանց գնահատման ցուցիչները»: Այդուհանդերձ, փորձագիտական վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ չեն հստակեցվել

նախորդ ՌԾ-ով նախատեսված արդյունքների գնահատման ցուցիչները, իսկ 2019-2024թթ. ՌԾ-ում ցուցիչները առհասարակ բացակայում են:

ՀՀ ՊԿԱ-ն իր նպատակների իրականացման, ֆինանսական միջոցների ծախսման արդյունավետության գնահատման մեխանիզմ է դիտարկում նաև «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմ»-ի, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական ծառայության խորհրդի կողմից պարբերաբար կատարվող ստուգումները:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ ՀՀ ՊԿԱ-ն ունի հստակ ձևակերպված առաքելություն, որն արտահայտում է Ակադեմիայի հիմնական գործունեությունը: Սակայն Ակադեմիան ՌԾ-ի նպատակների իրականացման արդյունավետության գնահատում չի իրականացրել, որը պետք է հիմք հանդիսանար նոր 2019-2024թթ. ՌԾ-ի մշակման համար: ՀՀ ՊԿԱ-ն չունի 2013-2018թթ. ՌԾ-ի գործողությունների իրականացման ծրագիր և որպես այդպիսին դիտարկում է փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունների հիման վրա կազմված 2015-2017թթ. բարելավման պլանը: Այնինչ այդ երկուսի համատեղ կիրառումը կնպաստեր ՌԾ-ով նախատեսված նպատակների լիարժեք իրականացմանը:

Փորձագիտական խմբի վերլուծությունները ցույց տվեցին, որ Ակադեմիայի ՌԾ-ում սահմանված նպատակներն ու խնդիրներն արտացոլում են ՀՀ ՊԿԱ-ում իրականացվող հիմնական գործընթացները:

Ակադեմիայի արտաքին շահակից են դիտարկվում նաև գործատուները, սակայն փորձագիտական ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզ դարձավ, որ գործատուների մեծ մասը հանդես են գալիս ՊԴ կազմում՝ որպես արտաքին համատեղությամբ դասավանդողներ, ինչը խոչընդատում է արտաքին շահակիցների հստակ սահմանազատմանը, իրական կարիքների վերհանմանը և նրանց մասնակցությանը ՌԾ մշակմանը: Դրական է, որ Ակադեմիայի ներքին շահակիցների ներկայացուցիչներն ընդգրկված են եղել ՌԾ մշակման աշխատանքային խմբում, այդուհանդերձ հաստակապես ուսանողները չեն ունեցել բավարար մասնակցություն: ՌԾ մշակմանն արտաքին շահակիցների նման մասնակցությունը կարող է վտանգել ներկայիս աշխատաշուկայի պահանջները բավարարող մրցունակ մասնագետների պատրաստումը:

Թեև ՌԾ նպատակների առաջընթացի գնահատման համար 2013-2018թթ. ՌԾ-ում սահմանված են եղել ցուցիչներ, այնուամենայնիվ, այդ ցուցիչները չեն ունեցել քանակական և որակական հիմնավորումներ, ինչը վտանգում է ռազմավարական նպատակների իրականացման մշտադիտարկումը, գնահատումը և առկա խնդիրների բացահայտումը: 2013-2018թթ. ՌԾ-ի իրականացման արդյունքների գնահատումն ու վերլուծությունը հնարավորություն կտային բացահայտել չիրականացված նպատակներն և դրանք դարձնել թիրախային 2019-2024թթ. ՌԾ-ում: Գործող ՌԾ-ի նպատակների իրականացման ցուցիչների բացակայությունը դարձյալ վտանգում է Ակադեմիայի առաջընթացի գնահատումը և առաքելության իրականացումը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հաշվետվողականությունը չպետք է լինի ՌԾ-ի արդյունքների գնահատման միակ մեխանիզմը: Հաշվետվություններն էլ բարելավման կարիք ունեն ոչ միայն վերլուծական բովանդակության, խնդիրների

վերհանման և բարելավումների առաջարկների շեշտադրումների տեսակետից, այլև դրանց ձևավորման գործընթացների մասնակցային և թափանցիկ բնույթի ապահովման առումով:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՀՀ ՊԿԱ-ի հիմնական գործունեությունը համապատասխանում է առաքելությանը, նպատակներն ու խնդիրներն ընդգրկում են ներքին և մասամբ արտաքին շահակիցների կարիքները, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Ակադեմիան բավարարում է չափանիշ 1-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 1-ի պահանջներին գնահատում է բավարար:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՆԻ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործունեությունն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր

2.1 Հաստատության կառավարման համակարգն ապահովում է որոշումներ կայացնելու կանոնակարգված գործընթաց՝ սահմանված էթիկայի կանոններին համապատասխան և ունի կրթական ու այլ նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ:

Կանոնադրության համաձայն. «Ակադեմիայի ընդհանուր կառավարումն իրականացնում է «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմ» պետական կառավարչական հիմնարկը՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և սույն կանոնադրությանը համապատասխան, ինքնակառավարման հիման վրա՝ միանձնյա ղեկավարման և կոլեգիալության սկզբունքների զուգակցմամբ, խորհրդի, գիտական խորհրդի և ռեկտորատի գործառնությունների իրականացմամբ»:

Ակադեմիայի կողմից ընդունված իրավական ակտերն ապահովում են որոշումների կայացման ինստիտուցիոնալ հիմքերը: Մասնավորապես՝ Ակադեմիայի Ռազմավարական ծրագիրը, կանոնադրությունը, կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները, Ակադեմիայի հաստիքացուցակում ներառված պաշտոնների նկարագրերը, Ակադեմիայի խորհրդի աշխատակարգը, գիտական խորհրդի կանոնակարգը, ռեկտորատի աշխատակարգը, ուսանողական խորհրդի կանոնադրությունը, ուսանողական գիտական ընկերության կանոնադրությունը, ամբիոնների վարիչների ընտրության, աշխատանքային պայմանագրի կնքման և պաշտոնում հրամանագրման կարգը, գործավարության կարգը, վարքագծի կանոնագիրքը և այլն: Առկա են կազմակերպական կառուցվածքում ներգրավված մարմինների տեղաբաշխման քարտեզ, ստորաբաժանումների գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթեր, որտեղ արտացոլված են ենթակայության և հաշվետվողականության կառուցակարգերը: Առկա են

կառավարչական որոշումներ կայացնող անձանց պաշտոնների անձնագրերը՝ իրավասությունների մանրամասն նկարագրությամբ: Որոշումների կայացման գործընթացը փաստաթղթավորված է՝ հաշվի առնելով բազմաթիվ կանոնակարգող փաստաթղթերի առկայությունը:

Փորձագիտական այցը ցույց տվեց, որ Ակադեմիայում կառավարումը չի իրականացվում գործող ՌԾ-ի առաջնահերթություններից ելնելով, ՌԾ-ից բխող գործողությունների ծրագրի, ինչպես նաև ՌԾ-ում կոնկրետ ցուցիչների բացակայությունը թույլ չեն տալիս գնահատել կառավարման գործընթացների արդյունավետությունը: Ակադեմիայում առավելապես իրականացվում է իրավիճակային կառավարում: Բազմաթիվ գործընթացների կանոնակարգումը քննարկվում է ռեկտորատի նիստերում և գիտական խորհրդում և հաստատվում է ռեկտորի հրամանով²:

Ակադեմիայի դինամիկ զարգացումն ապահովելու նպատակով նախորդ հավատարմագրման գործընթացի փորձագիտական խորհրդատվությունների արդյունքում վերանայվել է Ակադեմիայի կազմակերպական կառուցվածքը: Ակադեմիան 2019թ. հունվարին հաստատել է նոր կազմակերպական կառուցվածքը, որը սակայն չի ձևավորվել նախկին կազմակերպական կառուցվածքի վերլուծության հիման վրա: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունների հիման վրա Ակադեմիան նախատեսել էր իրականացնել առանձին ստորաբաժանումների տարեկան ինքնավերլուծություն, ինչը չի իրականացվել: Ըստ Ակադեմիայի կառուցվածքային ստորաբաժանումների կամ գործունեության ուղղությունների մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսների բաշխման արդյունավետության գնահատում ևս իրականացված չէ:

Ըստ Ակադեմիայի նոր կազմակերպական կառուցվածքի՝ Ակադեմիայում առկա է պրոռեկտորի 4 հաստիք. գիտաուսումնական աշխատանքների գծով, արտաքին կապերի գծով, լրացուցիչ և շարունակական կրթության գծով, վարչատնտեսական աշխատանքների գծով պրոռեկտորներ: Պրոռեկտորների գործունեության ոլորտները նկարագրվում են պաշտոնի անձնագրերում /մշակված են 2016թ./: Ըստ կազմակերպական կառուցվածքի վերջին փոփոխությունների՝ պաշտոնի անձնագրերը չեն վերանայվել: Ուստի, 4 պրոռեկտորների և նրանց ենթակայության տակ գտնվող նոր ստորաբաժանումների պետերի գործառույթները սահմանված չեն որևէ փաստաթղթում: Ակադեմիայի կառավարման գործող համակարգի ստորաբաժանումների կառուցվածքային գծագրի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ որոշ հաստիքների համար սահմանված պարտականությունների ու լիազորությունների շրջանակները հստակ տարբերակված չեն:

Ընդ որում, արտաքին կապերի գծով պրոռեկտորի ենթակայության ներքո միայն մեկ բաժին է՝ Միջազգային համագործակցության և արտաքին կապերի բաժինը: Լրացուցիչ և շարունակական կրթության գծով պրոռեկտորի անմիջական ենթակայության տակ են Վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման բաժինը, Ուսումնամեթոդական վարչությունը: Հեռավար ուսուցման կենտրոնը միաժամանակ և՛ գիտաուսումնական

² Տեքստը վերաշարադրվել է հաստատության դիտողությունների և առաջարկությունների քննարկման արդյունքում:

աշխատանքների գծով, և՛ լրացուցիչ և շարունակական կրթության գծով պրոռեկտորների ենթակայության տակ է: Գիտաուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի ենթակայության տակ են ուսումնամեթոդական վարչությունը, ասպիրանտուրայի բաժինը, ՄԿՈԱ բաժինը: Գիտահետազոտական աշխատանքների համակարգում փաստացի իրականացվում է գիտաուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից:

Ակադեմիան ունի կառավարման համակարգի էթիկայի կանոններ՝ սահմանված ՀՀ ՊԿԿ-ի վարքագծի կանոնագրքով՝ հաստատվածով 2015թ.-ին: Կանոնագրքով սահմանված են էթիկայի հանձնաժողովի գործունեության կարգը, լիազորությունների շրջանակը, հանձնաժողովին դիմելու կարգը և աշխատանքների կազմակերպումը: Էթիկայի հանձնաժողովի գործունեության և ազդեցության արդյունավետության գնահատում Ակադեմիայի կողմից չի իրականացվել:

Կառավարման համակարգի արդյունավետության գնահատման վերլուծություններ չեն կատարվել, բացակայում են նաև գնահատման կառուցակարգերը: Ակադեմիան ապահովված է կրթական և այլ նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներով, գործում են ֆինանսների տնօրինման քաղաքականություն և հստակ ընթացակարգեր: Սակայն ֆինանսների տնօրինման քաղաքականության հիմքում Ակադեմիայի ռազմավարական ծրագրի նպատակները և խնդիրները չեն: Ակադեմիայի ֆինանսական ռեսուրսների բաշխման հիմքում ընկած չեն Ակադեմիայի գործունեության առաջիկա հինգ տարիների հիմնական գերակայությունները և զարգացման թիրախները: Այսպես, Ակադեմիայի 2013-2018թթ. Ռազմավարական ծրագրով առանձնացված էին 9 հիմնական նպատակներ, սակայն, թե որքան ռեսուրսներ են ամենամյա կտրվածքով հատկացվել այդ նպատակներին, որքան արդյունավետ են օգտագործվել միջոցները, ինչպիսին են միջոցների վերաբաշխման համամասնությունները հնարավոր չէ գնահատել, քանի որ նման վերլուծություն առհասարակ չի կատարվել: Ակադեմիայում չի իրականացվել ֆինանսական արտաքին աուդիտ: 19.10.2018-20.11.2018 ժամանակահատվածում կատարվել է Ակադեմիայի համալիր հարկային ստուգում³:

2.2 ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը հնարավորություն է տալիս դասախոսներին և ուսանողներին մասնակցելու իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը:

Ակադեմիայում առկա կարգերն ու փաստաթղթերը միտված են Ակադեմիայի ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության ապահովմանը կառավարման մարմիններում և կառավարչական որոշումների կայացման գործընթացում: Ակադեմիայի ներքին շահակիցների՝ դասախոսների և ուսանողների ներգրավվածությունը Ակադեմիայի Խորհրդում 45 տոկոս է, ակադեմիայի գիտական խորհրդում ուսանողների ներգրավվածությունը 24 տոկոս է: Ուսանողները և դասախոսները մասնակցում են իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը կառավարման և գիտական խորհուրդների նիստերում: Ակադեմիայում ներքին շահակիցների կարիքների վերհանման նպատակով լայնորեն կիրառվում են ուսանողական հարցումները, պարբերական բնույթ են կրում

³ Տեքստը վերաշարադրվել է հաստատության դիտողությունների և առաջարկությունների քննարկման արդյունքում:

Ակադեմիայի վարչական անձնակազմի հետ ուսանողների անհատական հանդիպումները: Հանդիպումները ոչ միշտ են կրում ֆորմալ բնույթ, ինչը թույլ է տալիս արագ և օպերատիվ արձագանքել խնդիրների կարգավորմանը:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խումբն որպես խորհրդատվություն առանձնացրել էր ուսանողական ինքնավարության զարգացման անհրաժեշտությունը՝ ընդլայնելով և խորացնելով սովորողների մասնակցությունը Ակադեմիայի կառավարման և որոշումների ընդունման գործընթացներում: Այս խորհրդատվության իրականացման համար Ակադեմիան իր բարելավման պլանով նախատեսել էր. ընդլայնել ուսանողների մասնակցությունը Ակադեմիայի կառավարման և որոշումների ընդունման գործընթացներում, բարձրացնել կառավարման տարբեր կոլեգիալ մարմիններում ուսանողների ներգրավվածության արդյունավետությունը: Որպես այս խորհրդատվության ցուցիչ Ակադեմիան սահմանել էր. «Ուսանողների մասնակցությունը կառավարման մարմինների նիստերին, նրանց կողմից առաջարկված նախագծերի թվաքանակ»: Այդուհանդերձ, պետք է փաստել, որ Ակադեմիայի կողմից կառավարման մարմիններում ուսանողների ներգրավվածության արդյունավետությունը չի գնահատվել: Ակադեմիան իր ինքնավերլուծության զեկույցում ներկայացնում է որպես թույլ կողմ. «Ուսանողների կողմից թույլ նախաձեռնողականություն կառավարման մարմիններում որոշումների կայացման գործում»: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կառավարչական որոշումների կայացման գործընթացներում ուսանողների մասնակցության և նախաձեռնողականության մակարդակը բարձրացնելու ուղղությամբ Ակադեմիայի կողմից հստակ քայլեր իրականացված չեն:

2.3 ՄՈՒՀ-ը մշակում և իրականացնում է կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորում՝ իր առաքելությանն ու նպատակներին համապատասխան, և ունի դրանց իրականացման և մշտադիտարկման հստակ մեխանիզմներ:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական զեկույցի արդյունքում կազմված բարելավման պլանը հաստատվել է իբրև Ակադեմիայի 2013-2018 թվականների ռազմավարական ծրագրից բխող խնդիրների իրականացման միջոցառումների ծրագիր: Ըստ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվությունների՝ իր բարելավման պլանով Ակադեմիան որպես նպատակ սահմանել էր. ՌԾ-ի հիմքով կատարելագործել Ակադեմիայի կառավարման համակարգը և բարձրացնել դրա արդյունավետությունն ու որակը, ներդնել միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պլանավորման համակարգ:

Այնուամենայնիվ, Ակադեմիայում բացակայում են միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պլանավորման իրականացումը հավաստող հիմքերը, ինչպես նաև կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորման իրականացման և մշտադիտարկման հստակ կառուցակարգերը: Որպես երկարաժամկետ պլանավորման գործիք Ակադեմիան դիտարկում է Ռազմավարական ծրագիրը: Ակադեմիայում, սակայն, 2019-2024թթ. ՌԾ-ի իրականացման գործողությունների պլան առկա չէ:

Որպես միջնաժամկետ պլանավորման գործիք ներկայացվում է նախորդ հավատարմագրման գործընթացի արդյունքում փորձագիտական զեկույցից բխող

բարելավման պլանը: Պետք է փաստել, որ նախկին ՌԾ-ի գործողությունների ծրագիրը կառուցված է ոչ թե Ակադեմիայի ՌԾ նպատակների, այլ նախորդ հավատարմագրման գործընթացի փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունների հիման վրա մշակված բարելավման պլանի: Ակադեմիայի կողմից չեն իրականացվել պլանների իրականացման արդյունավետության մշտադիտակումներ: Որպես միջնաժամկետ պլանավորման օրինակ կարելի է մատնանշել Ակադեմիայի լեզուների և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ամբիոնի զարգացման ծրագիրը առաջիկա երեք տարիների համար: Սակայն, համանման ծրագրեր, կարճաժամկետ պլանավորումներ, ինքնավերլուծական աշխատանքներ, ստորաբաժանումների գործունեության հաշվետվություններ բացակայում են կառուցվածքային այլ ստորաբաժանումների համար:

2.4 ՄՈՒՀ-ը կատարում է իր գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրություն և որոշումներ կայացնելիս հիմնվում է հավաստի տվյալների վրա:

Ակադեմիայում հարցումները ներկայացված են որպես ներքին և արտաքին գործոնների վերլուծության հիմնական գործիք: Ակադեմիայում սահմանափակ բնույթ են կրում վիճակագրական վերլուծությունը, միջազգային փորձի ուսումնասիրությունը, բենչմարքինգը: Ակադեմիայի գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրության այլ մեխանիզմներ և գործիքներ, ժամանակացույցեր առկա չեն: Չեն գործում արտաքին գործոնների կանխատեսման և գնահատման կանոնակարգված մեխանիզմներ: Մասնավորապես, առկա չեն աշխատաշուկայի և/կամ գործատուների, ինչպես նաև հասարակության կարիքների վերհանման վերլուծություններ: Շրջանավարտների շրջանում անցկացվող հարցումները չեն կրում կանոնակարգված, պարբերական բնույթ, բացակայում են այդ հարցումների վերլուծությունը և հետագա գործընթացների վրա դրանց ազդեցությունը հավաստող հիմքերը:

Որպես արտաքին միջավայրի զարգացման միտումների վերհանման կառուցակարգ՝ դիտարկվում է պրակտիկ ոլորտից դասախոսների ներգրավումը: Որպես արտաքին միջավայրի վերլուծության արդյունք նշվում է զբոսաշրջության կառավարման ոլորտում Ակադեմիայում նոր մասնագիտական կրթական ծրագրի ներդրումը: Նոր ՄԿԾ-ի ներդրումը պայմանավորված է եղել տվյալ ոլորտում պետական քաղաքականության առաջնահերթությունների հաշվի առնմամբ և վերջին շրջանում Հայաստանի Հանրապետությունում զբոսաշրջիկների թվաքանակի աճով:

2.5 Քաղաքականությունների և ընթացակարգերի վարչարարությունն իրականացվում է որակի կառավարման սկզբունքով (պլանավորում, իրականացում, գնահատում, բարելավում):

Ակադեմիայում որակի կառավարման համակարգի հիմնական փաստաթուղթը «Որակի ապահովման ուղեցույց»-ն է: Բացակայում են ՊԻԳԲ շրջափուլով քաղաքականության և վարչարարության իրականացման վերլուծությունները հավաստող հիմքերը: Ակադեմիայի կառավարման համակարգի գործընթացները գտնվում են ՊԻԳԲ-ի տարբեր փուլերում:

Ակադեմիայի 2013-2018թթ. ՌԾ-ն պլանավորվել է, իրականացվել է, բայց չկան դրա գնահատումը հավաստող հիմքերը: Գնահատված չէ, թե որքանով է այն նպաստել

արդյունավետ վարչարարությանը: Ըստ որակի կառավարման սկզբունքի բարեփոխված ՄԿԾ-ները իրականացման փուլում են: ՄԿԾ-ների նոր առարկայական նկարագրերի մշակումն իրականացվել է նախորդ հավատարմագրան փորձագիտական խորհրդատվությունների հիման վրա: Մշակվել է առարկայական ծրագրերի միասնական ձևաչափ՝ ըստ որի վերանայվել և փոփոխվել են առարկայական ծրագրերը: ՄԿԾ-ների գնահատումն իրականացվում է ուսանողների շրջանում անցկացվող հարցումների արդյունքների միջոցով: Ամեն տարի մինչև տասը տոկոսի չափով հնարավոր են փոփոխություններ կրթական ծրագրերում, ուսումնական պլաններում, այդ առումով՝ շրջափուլը փակվում է:

Գիտահետազոտական բաղադրիչի առումով՝ հավատարմագրման նախորդ գործընթացից հետո պլանավորվել է գիտահետազոտական գործունեության ակտիվացում, բացվել են գիտահետազոտական կենտրոններ:

2.6 ՄՈՒՀ-ում գործում են մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և այլ գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրումը, վերլուծությունը և կիրառումը գնահատող մեխանիզմներ:

Ակադեմիայի ՄԿԾ-ների և ուսումնական գործընթացի արդյունավետության գնահատումը չի կրում համակարգված բնույթ: ՄԿԾ-երի վերանայումը մասամբ է կանոնակարգված: ՄԿԾ-ների վերանայումը կատարվում է ամբիոնների և մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժնի հետ համատեղ: Ամբիոնները պատասխանատու են նոր դասընթացների ներառման, ՄԿԾ-ների վերանայման գործընթացների համար, իսկ մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժինը՝ ՄԿԾ-ների նախագծման, վերջնարդյունքների ձևակերպման, մեթոդական աջակցության և սահմանված պահանջներին դրանց համապատասխանության ապահովման համար: ՄԿԾ-ների վերանայման կարևորությունը մասնավորապես ամրագրված է Ակադեմիայի 2013 թվականին ընդունված «Ակնկալվող վերջնարդյունքների հիման վրա կրթական ծրագրերի մշակման մեթոդական ցուցումներ» փաստաթղթում:

Ակադեմիայում բացակայում են ՄԿԾ-երի և այլ գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման արդյունավետ կառուցակարգեր, ինչի հետևանքով հավաքագրված տվյալների վերլուծություններ և արդյունավետության գնահատումներ չեն իրականացվում: Որպես ՄԿԾ-ների արդյունավետության ցուցիչ դիտարկվում է շրջանավարտների զբաղվածության բարձր ցուցանիշը: Ակադեմիայի շրջանավարտների զբաղվածության մակարդակն ավարտելուց 2-5 տարի հետո 2013 թվականին կազմել է 77 տոկոս, 2014 թվականին՝ 86 տոկոս, 2015 թվականին՝ 83 տոկոս, 2016 թվականին՝ 75 տոկոս:

2.7 ՄՈՒՀ-ում գործում են կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի մասին քանակական և որակական տեղեկատվության հրապարակումները գնահատող օբյեկտիվ մեխանիզմներ:

Ակադեմիայի կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների մասին տեղեկատվությունը հանրությանը հասանելի է դառնում Ակադեմիայի կայքի, բուկլետների տպագրության շնորհիվ, ինչպես նաև «Հայաստանի բուհերը» տեղեկատուի

մեջ համապատասխան տեղեկատվության ներկայացման միջոցով: Ակադեմիայում կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների մասին տեղեկատվությունը հրապարակվում է նաև ռեկտորի տարեկան հաշվետվություններում: Ակադեմիան լայնորեն օգտագործում է սոցիալական ցանցերի հարթակը տեղեկատվության հրապարակման համար:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվություններում մատնանշվել էր. «Մշակել մասնագիտության կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի մասին քանակական և որակական տեղեկատվության հրապարակումները գնահատող օբյեկտիվ մեխանիզմներ, կիրառել հստակ չափելի ցուցանիշներ որակի համալիր գնահատման համար»: Փորձագիտական ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզ դարձավ, որ հրապարակումները գնահատող մեխանիզմներ Ակադեմիայում դեռ չեն մշակվել, որակավորումների որակի մասին քանակական և որակական տեղեկատվությունը վերլուծված և գնահատված չէ:

Դատողություններ: Թեև Ակադեմիայի նախորդ հավատարմագրման գործընթացի խորհրդատվությունների հիման վրա կատարվել են կառուցվածքային փոփոխություններ, կառավարման համակարգը հետագա բարելավման և կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործառույթների հստակեցման կարիք ունի, քանի որ փոփոխությունները լիարժեք չեն և չեն իրականացվել կառավարման արդյունավետության գնահատման հիման վրա:

Ակադեմիայում իրականացվում է իրավիճակային և ոչ ըստ ՌԾ-ի իրականացվող կառավարում, ինչը ռիսկային է դարձնում Ակադեմիայի առաքելության և նպատակների իրականացումը: Փորձագիտական խումբը ռիսկային է համարում նաև այն, որ կառուցվածքային փոփոխությունների արդյունքում մի շարք պաշտոնների և ստորաբաժանումների համար չեն սահմանվել աշխատանքային պատասխանատվության շրջանակները: Ակադեմիայի ստորաբաժանումների ինքնավերլուծությունները կարող էին նպաստել արդյունավետ կառավարմանը:

Թեև Ակադեմիայի կառավարման համակարգը հնարավորություն ընձեռում է կառավարչական որոշումների կայացմանը մասնակից դարձնել ներքին և արտաքին շահակիցներին, այնուամենայնիվ, Ակադեմիայի կառավարման գործընթացներին և ՌԾ նպատակների իրագործմանը ներգրավված են սակավաթիվ ներքին և արտաքին շահակիցներ, ինչը վտանգում է բոլոր շահակիցների կողմից ընդունելի որոշումների կայացումը և չի երաշխավորում կառավարչական որոշումների կայացման թափանցիկությունը և օբյեկտիվությունը:

Փորձագիտական խումբը մտահոգիչ է համարում Ակադեմիայում գործունեության վրա ազդող արտաքին գործոնների ուսումնասիրությունների սակավությունը, ինչը խոչնդոտում է առկա խնդիրների բացահայտմանը, վերհանմանը ու դրանց հաշվի առնումով պլանների կազմմանը, ինչպես նաև չի նպաստում ՀՀ ՊԿԱ կրթական գործընթացների շարունակական բարելավմանը: Ինչպես նախորդ հավատարմագրման ժամանակ, այսօր ևս ՀՀ ՊԿԱ-ում չեն իրականացվում կարճաժամկետ և միջնաժամկետ պլանավորումներ: Թեև որպես պլանավորումների մշտադիտարկման մեխանիզմ սահմանված են հաշվետվությունների մեխանիզմը և մոնիթորինգի տարբեր

ընթացակարգերը, բացակայում են մոնիթորինգի իրականացման, գնահատման և բարելավման փուլերը:

Ակադեմիայի կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունների և այլ գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվությունը հավաքագրելու, վերլուծելու կանոնակարգված միասնական մոտեցումը բացակայում է, հստակ չեն բարելավումների նպատակով հավաքագրված տեղեկատվության հետագա օգտագործման մեխանիզմները, ինչը նվազեցնում է գործընթացների գնահատման օբյեկտիվությունը և բարելավումների արդյունավետությունը: Ակադեմիայում հանրային կառավարման որակյալ մասնագետների պատրաստումը վտանգված է ՄԿԾ-ների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման, վերլուծման և կիրառման գործընթացների սակավության հետևանքով:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Ակադեմիայում իրականացվում է իրավիճակային կառավարում, բացակայում են կառավարման համակարգի արդյունավետության վերլուծությունները, գործող կազմակերպական կառուցվածքը, ստորաբաժանումների գործունեությունը, Ակադեմիայի պլանավորման համակարգը լիարժեք միտված չեն ռազմավարական նպատակների իրականացմանը, բացակայում է կանոնակարգված միջնաժամկետ պլանավորումը, բացակայում են արտաքին միջավայրի վերլուծությունները, վարչարարության գործընթացների մեծամասնությունը պլանավորման և իրականացման փուլերում են և առավել հազվադեպ են գնահատման և դրա հիման վրա բարելավման փուլերը, չեն իրականացվել նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվությունները՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿԱ-ն չի բավարարում Չափանիշ 2-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 2-ի պահանջներին գնահատում է **անբավարար:**

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

Փաստեր

3.1 ՄՈՒՀ-ի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը համահունչ են հաստատության առաքելությանը, համապատասխանում են պետական կրթական չափորոշիչներին, մանրամասն նկարագրված են ըստ շնորհվող որակավորումների ակնկալվող ուսումնառության արդյունքների:

Ակադեմիան իրականացնում է բացառապես մագիստրոսական կրթական ծրագրեր՝ ՀՀ ՈԱՇ-ի 7-րդ մակարդակին համապատասխան: Ակադեմիայում գործում է 12 ՄԿԾ՝ ուսուցման առկա, հեռակա ձևերով: Ակադեմիան 2018 թվականից ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի գիտակրթական միջազգային կենտրոնի հետ համատեղ իրականացնում է հեռավար ուսուցմամբ Գործարար վարչարարություն

կրթական ծրագիրը: Ծրագիրը ներդրվել է Հայաստանի բարձրագույն կրթության նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի դրամաշնորհային ծրագրով՝ Համաշխարհային բանկի ֆինանսական աջակցությամբ:

Ակադեմիան բարձրագույն կրթության շարունակական կատարելագործումը, պետական և մասնավոր հատվածների համար բարձր որակավորում ունեցող ղեկավար կադրերի պատրաստումը ամրագրել է՝ իբրև առաքելություն 2019-2024 թվականների ՌԾ-ում: Ակադեմիայի ՄԿԾ-ները համահունչ են առաքելությանը այն առումով, որ Ակադեմիան պատրաստում է մասնագետներ պետական և մասնավոր հատվածների համար: Որպես հիմնարար սկզբունքներ ՌԾ-ում նախատեսված է կրթական ծառայությունների հասանելիության ու մատչելիության ապահովումը, աշխատաշուկայի կարիքներին համապատասխան կրթական ծրագրերի վերանայումը:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվություններում շեշտադրված էր. «Հստակեցնել Ակադեմիայի ՄԿԾ-ներով սահմանված վերջնարդյունքներն ըստ մասնագիտությունների, դրանք համապատասխանեցնել աշխատաշուկայի պահանջներին»: Վերջինիս իրականացման համար Ակադեմիան իբրև ցուցանիշ սահմանել էր. «Աշխատանքի շուկայի պահանջներին համահունչ հաստատված ՄԿԾ վերջնարդյունքներ, վերանայված ուսումնական պլաններ և ըստ վերջնարդյունքների առարկայական ծրագրեր»: Այդուհանդերձ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գործատուները վերջնարդյունքների մշակման գործընթացին չեն մասնակցել: Կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքները կառուցված են գիտելիք-կարողություն-հմտություն նկարագրիչներով: Փորձագիտական վերլուծությունների ժամանակ պարզ դարձավ, որ որոշ դասընթացների դեպքում առկա են նույն մասնագիտությամբ բակալավրական կրթության թեմաների կրկնություններ: Ակադեմիան դա բացատրում է այն փաստով, որ ներգրավում է այլ բուհերի տարբեր մասնագիտությունների շրջանավարտ-բակալավրերի: Կրթական ծրագրերում Ակադեմիան ներառել է դասընթացներ կամ թեմաներ, որոնք թույլ կտան ապահովել բակալավրական տարբեր կրթական ծրագրերի շրջանավարտների հետագա ուսումը մագիստրատուրայում:

2013 թվականին Ակադեմիան մշակել է «Ակնկալվող վերջնարդյունքների հիման վրա կրթական ծրագրերի մշակման մեթոդական ցուցումներ» ձեռնարկը, որում շարադրված են ՄԿԾ-ների մշակման քայլերի հաջորդականությունը, դասընթացների մշակման փուլերը: ՈԱՇ-ի և ՄԿԾ-ների վերջնարդյունքների համապատասխանեցման գործիք Ակադեմիան չունի: Վերջնարդյունահեք ՄԿԾ-ները ներկայացված են ըստ շնորհվող որակավորումների: Վերջնարդյունքների վրա հիմնված մասնագիտական կրթական ծրագրերը ներկայացված են նաև յուրաքանչյուր առարկայական նկարագրի մակարդակով: Ներկայացված են ընդհանրական, մասնագիտական և նեղ մասնագիտական կարողությունները: Պետք է փաստել, որ Ակադեմիան դեռևս չի իրականացրել ՄԿԾ-ների վերջնարդյունքների բեչնմարքինգ, ՄԿԾ-ները չեն ենթարկվել արտաքին փորձաքննության:

Ակադեմիայի ՄԿԾ-ներում տեսական և գործնական ժամերի հարաբերակցությունը 50/50 է: Մասնավորապես, Հանրային կառավարում մասնագիտության բոլոր դասընթացների գծով /բացառությամբ՝ Մասնագիտական օտար լեզվի և Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և էլեկտրոնային կառավարում դասընթացների/, բոլոր դասընթացների

դեպքում 16 ժամ ուսումնական պլանով նախատեսված է դասախոսությունների, 16 ժամ էլ՝ գործնական պարապմունքների համար: Տեսական և գործնական պարապմունքների ժամաքանակների վերոնշյալ բաշխումն առկա է այլ կրթական ծրագրերում ևս:

Փորձագիտական վերլուծություններից պարզ դարձավ, որ փորձագիտական խմբի կողմից ուսումնասիրված առանձին ՄԿԾ-ների դեպքում կան վերջնարդյունքների, ՄԿԾ բովանդակային կրկնություններ: ՄԿԾ-ների տարբեր անվանումների շնորհիվ Ակադեմիայում տեղի է ունեցել դիմորդների թվի ավելացում:

3.2 ՄՈՒՀ-ն ունի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության քաղաքականություն, ինչը նպաստում է ուսանողակենտրոն ուսուցմանը:

Նախորդ հավատարմագրման գործընթացից հետո Ակադեմիայում յուրաքանչյուր ՄԿԾ-ի մակարդակով մշակվել են ըստ ընդհանրական, մասնագիտական և նեղ մասնագիտական վերջնարդյունքների՝ դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները: ՄԿԾ-ներում ներկայացված են դասավանդման մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը և կիրառման ձևերը:

Ակադեմիայում մասնագիտական կրթական ծրագրերում ներկայացվում են դասավանդման տարբեր մեթոդներ. դասախոսություններ, գործնական խաղեր, բանավեճեր (ինտերակտիվ քննարկումներ), գործնական պարապմունքներ: Որպես ուսումնառության մեթոդներ ներկայացվում են. թիմային աշխատանքներ (այդ թվում՝ բիզնես պլանի կազմում), ցուցադրություններ, գործնական առաջադրանքների լուծում, ուսուցողական պարզ և բարդացող իրավիճակային խնդիրների կազմում և լուծում, ուսուցողական ֆիլմերի դիտում, պրակտիկա: Մասնավորապես, օրինակ, Հանրային կառավարում, Զբոսաշրջության կառավարում, Ապահովագրական գործ և այլ կրթական ծրագրերում ամրագրված է, որ լսարանային պարապմունքների մոտ 50%-ը պետք է անցկացվեն սեմինարների, ինտերակտիվ գործնական պարապմունքների, իրավիճակային խնդիրների շուրջ քննարկումների ձևերով և այլն: Հանրային ֆինանսների կառավարում ՄԿԾ-ում ևս ամրագրված է, որ «Ակադեմիան կրթությունը կառուցում է կառավարման (այդ թվում՝ հանրային ֆինանսների կառավարման) վերաբերյալ տեսական դրույթները կոնկրետ իրավիճակների (կառավարման և ֆինանսական իրավիճակային դեպքերի) նկատմամբ կիրառելու հմտությունների զարգացման վրա»:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ՊԴ կազմի կողմից կիրառվում են դասավանդման ուսանողակենտրոն մոտեցում. ինտերակտիվ մեթոդներ /դասավանդման ժամանակ առանձին դասախոսների կողմից կիրառվում են իրավիճակային խնդիրների վերլուծության, քննարկումների խրախուսման մեթոդներ/: Մինևույն ժամանակ, փորձագիտական վերլուծությունները ցույց տվեցին, որ Ակադեմիայում դասավանդման մեթոդների արդյունավետության գնահատում չի իրականացվում:

2018 թվականին ուսումնառության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով ՊԿԱ-ն պաշտոնական իրավունք ձեռք բերեց օգտագործել Google Education էլեկտրոնային հարթակը, ինչի շնորհիվ դասախոսը դասընթացի մեկնարկին

ուսանողներին ներկայացնում է դասընթացի ծրագիրը, տրամադրում դասընթացին առնչվող նյութեր:

3.3 ՄՈՒՀ-ն ունի ուսանողների գնահատման քաղաքականություն՝ ըստ ուսումնառության արդյունքների, և ապահովում է ակադեմիական ազնվությունը:

Ակադեմիայում ուսանողների գիտելիքների գնահատման համակարգը կանոնակարգվում է «ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայում ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման կարգ»-ով, ինչպես նաև «ՀՀ ՊԿԱ-ում կրեդիտային համակարգով ուսուցման կազմակերպման կարգ»-ով: Մագիստրոսներն Ակադեմիայում գործող գնահատման համակարգին ծանոթանում են «Մագիստրոսի կրթական ծրագրով սովորող ուսանողի ուղեցույց»-ի շնորհիվ, որի էլետրոնային տարբերակը տեղադրված է Ակադեմիայի կայք-էջում: Բացի այդ, գնահատումը ներկայացված է նաև Ակադեմիայի մասնագիտական կրթական ծրագրերում՝ ըստ դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների:

ՄԿԾ-ներում ներկայացված են գնահատման հետևյալ մեթոդները. բանավոր կամ գրավոր քննություն՝ իրավիճակային առաջադրանքների հետ համատեղ, թեստային և/կամ բանավոր կամ գրավոր քննություն, բանավոր կամ գրավոր քննություն՝ իրավիճակային առաջադրանքների հետ համատեղ (ռեֆերատների արդյունքների հաշվառմամբ): Գնահատման ընթացքում կիրառվում է տառային և վարկանիշային գնահատում (100 միավոր): Համաձայն վերոհիշյալ ուղեցույցի, մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար սովորողը պետք է հաջողությամբ ձեռք բերի առնվազն 120 կրեդիտ (ներառյալ գիտական սեմինարները, մագիստրոսական թեզը և ամփոփիչ քննությունը): Ակադեմիան չի իրականացրել գնահատման համակարգի արդյունավետության գնահատում՝ պարզելու արդյոք գնահատման գործող մեթոդները թույլ են տալիս արդյունավետորեն գնահատել ՄԿԾ-ներով սահմանված վերջնարդյունքների ձեռքբերումը:

Ակադեմիայում պրակտիկայի գնահատման ձևը սահմանված է «ՀՀ ՊԿԱ ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման կարգ»-ով: Կարգում որպես գնահատման բաղադրիչներ ներկայացվում են պրակտիկայի հաճախումները /20 միավոր/, պրակտիկայի հաշվետվությունը /30 միավոր/, պրակտիկայի հաշվետվության պաշտպանությունը /50 միավոր/: Մագիստրոսական թեզերի գնահատման չափանիշները ներկայացված չեն:

Ակադեմիան 2015 թվականին ընդունել է «Վարքագծի կանոնագիրք», ըստ որի սուտը, խարդավանքը, գրագողությունը, կեղծիքը, գողությունը, անազնվությունը, գիտական խարդախությունը կամ մեկ ուրիշի նյութի անարդար օգտագործումը կանոնազրկի կոպտագույն խախտումներ են, հետևաբար անհանդուրժելի են: Ակադեմիայում մասամբ ներդրված է «антиплагиат» համակարգը: Բացակայում են ակադեմիական ազնվության խախտման դեպքերը վերհանող արդյունավետ կառուցակարգեր: Ուսանողների մագիստրոսական թեզերը «антиплагиат» համակարգով ստուգումը կրում է ընտրողական բնույթ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ համակարգը չի կիրառվում ժամանակատարության պատճառով /մեկ աշխատանքի լիարժեք ստուգման համար պահանջվում է 6-8 ժամ:/: Ամրագրված չեն ակադեմիական

ազնվության խախտման հնարավոր պատժամիջոցները: Փորձագիտական այցի ընթացքում ուսումնասիրված մագիստրոսական թեզերում առկա էին գրագողության դեպքեր, որոնք հնարավոր եղավ բացահայտել համացանցում պարզ որոնման միջոցով, ինչպես նաև հղումների ոչ պատշաճ ձևով կատարման օրինակներ: Մագիստրոսական թեզերի մի մասը կրում էր առավելապես նկարագրողական և ոչ վերլուծական բնույթ, չէին ներկայացնում մագիստրոսի ինքնուրույն կատարված հետազոտության արդյունքները: Չնայած մագիստրոսական թեզերի արտաքին գրախոսման հստակ պահանջին, փորձագիտական այցի ընթացքում դիտարկվեցին թեզեր, որոնց գրախոսումն իրականացվել է Ակադեմիայի ՊԴ կազմի կողմից:

Ակադեմիայում գործում է ՀՀ ՊԿԱ-ում քննությունների և ստուգարքների արդյունքների բողոքարկման կարգ՝ հաստատված 2014 թվականին: Կարգը նախատեսված է կարգավորելու Ակադեմիայում քննությունների և ստուգարքների արդյունքների հետ կապված բողոքների (դիմումների) ներկայացման և քննարկման հարցերը:

3.4 ՄՈՒՀ-ի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը բովանդակային առումով համահունչ են նմանատիպ այլ ճանաչված մասնագիտությունների կրթական ծրագրերին և նպաստում են ուսանողների ու դասախոսների շարժունությանը:

Ակադեմիայում բացակայում է ՄԿԾ-ների բերնչմարքինգի իրականացման միասնական կանոնակարգված քաղաքականություն կամ ձևաչափ: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվություններում շեշտադրվել էր Ակադեմիայում դասախոսների և ուսանողների միջազգային շարժունակությունը մեծացնելու համար գործուն միջոցառումներ ձեռնարկելը: Ակադեմիան իր բարելավման պլանով վերոնշյալ խորհրդատվության իրականացման համար նախատեսել էր նպաստել արտասահմանյան ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցությանը. խթանել շարժունության ձևերի բազմազանությունը: Վերոնշյալ խորհրդատվությունների կատարման նպատակով Ակադեմիան նախատեսել էր ունենալ միջազգային շարժունության բարելավման եռամյա ծրագիր, արտասահմանյան ուսումնական հաստատությունների հետ ակադեմիական շարժունության ծրագրերի առկայություն, կնքված պայմանագրերի քանակական աճ, ուսանողների փոխանակումն ու շարժունությունն ապահովող գործող համաձայնագրեր և այլն:

ՄԿԾ-ների որոշակի համեմատական վերլուծություն իրականացվել է, մասնավորապես, ՄԿԾ-ներում առկա է բաժին, որտեղ ներկայացվում են կրթական ծրագրի կազմման ժամանակ կիրառված բենչմարքինգի վերաբերյալ տվյալներ, որտեղ նշվում է, թե որ երկրների, որ բուհերի փորձն է ուսումնասիրվել՝ ներկայացնելով նաև ուսումնասիրված նյութի կայքի հղումը: Մասնավորապես, «Պետական կառավարում և տեղական ինքնակառավարում» կրթական ծրագրի կազմման ժամանակ կիրառված բենչմարքինգի վերաբերյալ տվյալներ» բաժնում ներկայացվում են հետևյալ երկրների հաստատությունների ցանկը՝ ԱՄՆ-ի Harvard University, Kennedy School of Government, Ավստրալիայի Australian and New Zealand School of Government: ՄԿԾ-ների կառուցվածքում ներկայացվում է նաև «Բենչմարքինգի վերլուծության առաջարկություններ կրթական ծրագրի վերաբերյալ» հատվածը: Վերջինս բոլոր կրթական ծրագրերում ունի նույն բովանդակությունը, և չի պարունակում առաջարկություններ և փոփոխություններ:

Նոր կրթական ծրագրերի մշակման համար պարտադիր պահանջ չէ համանման կրթական ծրագրերի հետ համադրելի լինելը և շարժունության հնարավորության ապահովումը: Բացառություն է կազմում Քաղաքագիտություն մասնագիտության գծով Ջալցբուրգի համալսարանի հետ փոխգործակցությունը, որի շնորհիվ (Էրազմուս+ ծրագրի շրջանակում) կնքված պայմանագրով 2018 թվականին Ջալցբուրգի համալսարան է մեկնել ՀՀ ՊԿԱ-ի չորս մագիստրոս: Մեկ ՄԿԾ-ի գծով շարժունությունը հնարավոր է դարձել զգալի առարկայական տարբերությունների բացակայության:

Բացակայում են ներհայաստանյան շարժունության դեպքերը: Իրականացված չի համեմատական վերլուծություն Ակադեմիայի և հայաստանյան այլ հաստատությունների ՄԿԾ-ների միջև: Բացառություն է Հեռավար մագիստրոսական կրթական ծրագիրը, որն իրականացվում է ՀՀ ԳԱԱ- հետ համատեղ:

3.5 ՄՈՒՀ-ը որդեգրել է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման քաղաքականություն:

2013 թվականին ընդունված ՀՀ ՊԿԱ-ի որակի ապահովման ձեռնարկում Ակադեմիան հռչակել է կրթական ծրագրերի որակի մշտադիտարկման և պարբերական վերանայման կարևորությունը: 2017թվականին հաստատված Ակադեմիայի ՄԿՈԱ բաժնի կանոնադրության համաձայն. բաժինն է մշակում «որակի ապահովման ընթացակարգեր կրթական ծրագրերի հաստատման, մշտադիտարկման և պարբերական վերանայման գործընթացների համար, հետևում և աջակցում է դրանց իրականացմանը հաստատության ուսումնական ստորաբաժանումներում, մշակում է ընթացակարգեր կրթական ծրագրերի և առանձին դասընթացների մակարդակում դասավանդման և ուսումնառության որակի գնահատման համար, գնահատում է կրթության կազմակերպման գործընթացը, այդ թվում՝ ուսումնամեթոդական, նյութատեխնիկական, կադրային ապահովվածության արդյունավետությունը, ներկայացնում է համապատասխան առաջարկություններ»:

Սակայն, վերոնշյալ գործընթացների իրականացման համար բացակայում են մշտադիտարկման գործընթացի գործիքակազմը և ժամանակացույցը: Իբրև գնահատման մեխանիզմ Ակադեմիայի ինքնավերլուծության զեկույցում ներկայացվում են կրթական ծրագրերի արդիականացման և բարելավման նպատակով 2012 թվականից մինչ 2018 թվականը իրականացված հարցումները: Վերջիններիս վերլուծությունները առկա չեն: Առկա չէ նաև տեղեկատվություն, թե որքանով են հարցումների արդյունքները հաշվի առնվել առարկայական ծրագրերի մշակման ժամանակ:

Ակադեմիան իր որակի ապահովման հայեցակարգում կարևորում է սովորողների, շրջանավարտների և գործատուների լիարժեք մասնակցությունը ծրագրերի որակի ապահովման գործընթացներում: Այն դիտարկվում է որպես համակարգի արդյունավետության հիմնական երաշխիքներից, ինչպես նաև եվրոպական չափորոշիչների պահանջ: Ըստ հայեցակարգի՝ Ակադեմիան նախատեսում է «շրջանավարտներից գործատուների բավարարվածության մակարդակի վերաբերյալ հարցումներ անցկացնել, մշակել համապատասխան մեխանիզմներ, որոնք ուղղված կլինեն դիմորդների, սովորողների, շրջանավարտների և գործատուների՝ կրթության բովանդակության և կազմակերպմանը վերաբերող պահանջների բացահայտմանը»: Այդուհանդերձ, պետք է փաստել, որ փորձագիտական այցի հանդիպումներից պարզ

դարձավ, որ շրջանավարտների և գործատուների շրջանում հարցումներ չեն իրականացվում: Շրջանավարտների շրջանում հարցումների իրականացման նպատակով մշակված է հարցաթերթ, մինչդեռ գործատուների համար այն առկա չէ:

Առկա չեն նաև ՄԿԾ-ները արտաքին փորձաքննության ենթարկելու դեպքերը: Վերջիններիս անհրաժեշտության վերաբերյալ նշվում է Ակադեմիայի որակի ապահովման ձեռնարկում, ինչպես նաև ներկայացվում են կոնկրետ ընթացակարգեր դրա իրականացման համար:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում է, որ Ակադեմիան նախորդ հավատարամգրան արդյունքում, նոր ռազմավարական ծրագրի ընդունումից և առաքելության փոփոխությունից հետո, փորձ է արել համահնչեցնել ՄԿԾ-ները կառույցի առաքելությանը: Չնայած այն հանգամանքին, որ իր ՌԾ-ով Ակադեմիան կարևորում է աշխատաշուկայի կարիքներին համապատասխան կրթական ծրագրերի վերանայումը, դրա իրականացման համար անհրաժեշտ արդյունավետ մեխանիզմներ և գործիքներ դեռևս մշակված չեն:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ Ակադեմիան իրականացրել է բարելավումներ ՄԿԾ-ներում. վերջնարդյունքների մշակման, դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության տեսակետից, այդուհանդերձ իրականացված փոփոխությունների ազդեցության գնահատումներ առկա չեն: Մա նշանակում է, որ այս գործընթացը գտնվում է ՊԻԳԲ շրջափուլի պլանավորման և իրականացման փուլում:

Ակադեմիայի ուսանողների գնահատման միասնական համակարգի վերլուծություն չի իրականացվում: Իսկ մագիստրոսական թեզերի գնահատման չափանիշներ առհասարակ առկա չեն: Չափանիշների բացակայությունը ռիսկային է դարձնում գնահատման թափանցիկությունը և օբյեկտիվությունը, որակավորումների շնորհման արժանահավատությունը:

Ակադեմիայում ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման քաղաքականությունը լիարժեք չի իրականացվում. որպես մեխանիզմ կիրառվում են բացառապես ուսանողների շրջանում անցկացվող հարցումները, որոնք կրում են սահմանափակ բնույթ: Հարցումների արդյունքում որևէ փոփոխություն ՄԿԾ-ներում չի իրականացվել: Ակադեմիայի արտաքին շահակիցները չեն մասնակցում ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման գործընթացին առհասարակ: Այս ամենը կարող է վտանգել ՄԿԾ-ների կայունությունը և շրջանավարտների մրցունակությունը, առաջացնել խզվածք աշխատաշուկայի հետ:

Փորձագետների կողմից Ակադեմիայի շրջանավարտների թեզերում բացահայտված գրագողության դեպքերը փաստում են, որ մշակված «Վարքագծի կանոնագրքի» պահանջները և ներդրված «антиплагиат» համակարգը չեն կիրառվում: Թեզերում բացահայտված խնդիրները խոչընդոտում են մագիստրոսների մոտ վերլուծական և հետազոտական կարողությունների ձեռքբերմանը, ՄԿԾ-ների վերջնարդյունքներին համապատասխան շրջանավարտների թողարկմանը:

Չնայած Ակադեմիայում մեկ կրթական ծրագրի շրջանակներում իրականացված բենչմարքինգի և դրա շրջանակներում 4 ուսանողների շարժունության առկայությանը՝ դեռևս բացակայում է բենչմարքինգի միասնական քաղաքականությունը, ինչը խոչընդոտում է տարբեր ՄԿԾ-ների՝ այլ հաստատությունների համանման ծրագրերի հետ

համադրմանը, որը ավելի մեծ թվով ուսանողների շարժունության հնարավորություն կարող էր ընձեռնել:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄԿԾ-ներն առավելապես համահունչ են հաստատության առաքելությանը, ուսումնառության վերջնարդյունքները պատշաճ կերպով քարտեզագրված են, կրթական ծրագրերում մանրամասն ներկայացված են դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները, առկա է կրթական ծրագրի բենչմարքինգի և ուսանողների միջազգային շարժունության լավ փորձ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿԱ-ն բավարարում է Չափանիշ 3-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 3-ի պահանջներին գնահատում է բավարար:

IV. ՌԻՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր

4.1 ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության իրականացման հստակ մեխանիզմներ:

Ուսանողական համակարգի ընդլայնման նպատակով Ակադեմիան 2013-2018թթ. ՌԾ-ում նախատեսել էր ընդլայնել և բազմազանեցնել Ակադեմիայի ընդունելության գովազդը, պարբերաբար կազմակերպել «Բաց դռների օրեր» և ապագա դիմորդների ճանաչողական այցեր, պատրաստել առաջարկվող մասնագիտությունները գովազդող նյութեր, ուղեցույցեր, Ակադեմիայի մասին պատմող տեսանյութեր:

Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ վերոնշյալ պլանավորված գործողությունները փաստացի իրականացվել են: Ուսանողների հավաքագրման և համալրման նպատակով Ակադեմիայում կիրառվում են հայտարարությունները, բուկլետները, Ակադեմիայի կայքէջը, ուսանողի ուղեցույցը, ֆեյսբուքյան էջը և այլն: Ակադեմիայի ՄԿՈԱ բաժնի կողմից իրականացվել է դրանց արդյունավետության գնահատում: Ըստ արդյունքների ուսանողների մեծամասնությունը Ակադեմիա է ընդունվել նախկին շրջանավարտների խորհրդով: Իրականացված գնահատման արդյունքում որակական վերլուծություններ կամ գործող մեխանիզմների բարեփոխումներ, սակայն, չեն իրականացվել: 2018 թականին Ակադեմիա ընդունվող ուսանողների թվաքանակի աճ է արձանագրվել՝ հասնելով մինչև 633-ի (2016թ.՝ 390, 2017թ.՝ 518): Այդուհանդերձ, պետք է փաստել, որ Ակադեմիայում օտարերկրյա ուսանողների ներգրավման քաղաքականություն առկա չէ:

Ուսանողների ընդունելությունը և ընտրությունը կանոնակարգվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և ներքին իրավական ակտերով: Մագիստրատուրա ընդունելությունն իրականացվում է 2 փուլով՝ գրավոր թեստավորման և հարցազրույցի միջոցով, վճարովի և անվճար հիմունքներով: Ընդունելությունը կազմակերպվում է ինչպես բազային մասնագիտական կրթությամբ դիմորդների, այնպես էլ այլ մասնագիտություններից

ընդունվողների համար: 2013-2018թթ ՌԾ-ի 1-ին նպատակի 1.1 խնդրի 3 կետի համաձայն վերանայվել են ընդունելության քննության հարցաշարերը:

4.2 ՄՈՒՀ-ը որդեգրել է ուսանողների կրթական կարիքների ուսումնասիրության քաղաքականություն և ընթացակարգեր:

Ակադեմիայում առկա են ուսանողների կրթական կարիքների վերահսման հետևյալ մեխանիզմները՝ ուսանողների շրջանում իրականացվող հարցումներ և Ակադեմիայի կառավարման տարբեր օղակներում ուսանողների ներգրավվածություն (25%՝ կառավարման խորհրդում և գիտխորհրդում): Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող անանուն հարցումներն ուղղված են դասավանդման որակի և Ակադեմիայում իրականացվող կրթական ծրագրերի արդյունավետության գնահատմանը, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ռեսուրսներից բավարարվածության և ակադեմիայում առկա այլ խնդիրների բացահայտմանը: Սակայն, փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ ներքին և արտաքին շահակիցները իրազեկված չեն անցկացված հարցումների արդյունքներից:

Ուսանողները հիմնականում ակտիվ են իրենց վերաբերող խնդիրները հետևողականորեն բարձրաձայնելու առումով՝ դիմելով ամբիոնի վարիչներին, ուսանողական խորհրդին, դասախոսներին և ուսումնամեթոդական վարչությանը: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ուսանողների կողմից բարձրաձայնված խնդիրներն ու առաջարկությունները քննարկվել են կառավարման տարբեր օղակներում, որոնց մեծ մասն արդեն իսկ լուծում է ստացել, իսկ մյուսները դեռ ընթացքի մեջ են (օրինակ՝ բջջային հավելվածի ստեղծումը):

Սոցիալ-տնտեսական կարիքները բավարարելու նպատակով ակադեմիայում գործում են ուսանողների անվճար ուսուցման կազմակերպման, կրթաթոշակների նշանակման, ինչպես նաև վարձավճարների գեղջման կարգեր, որոնց մասին ուսանողները տեղեկանում են անհատական էլեկտրոնային հասցեների միջոցով: Սակայն, բացակայում են գործընթացների իրականացման արդյունավետության վերլուծությունները:

4.3 ՄՈՒՀ-ը ստեղծում է լրացուցիչ պարապմունքներ կազմակերպելու և խորհրդատվություն տրամադրելու հնարավորություններ՝ ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նպաստելու համար:

Ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նպաստելու համար Ակադեմիան 2013-2018թթ ՌԾ-ում պլանավորել էր «ուսումնաօժանդակ ծառայությունների զարգացմանը զուգահեռ անցկացնել դիմորդների նախապատրաստական դասընթացներ, մատուցել խորհրդատվական ծառայություններ, կազմակերպել և իրականացնել ուսումնական գործընթացում սովորողների և դասախոսների համագործակցությանը և ծառայողական հարաբերությունների մատչելիությանը նպաստող և բարոյահոգեբանական մթնոլորտի բարելավմանը միտված միջոցառումներ»: Միևնույն ժամանակ, նախորդ փորձագիտական խմբի կողմից տրամադրվել էր հետևյալ խորհրդատվությունը՝ «մշակել և ներդնել լրացուցիչ խորհրդատվական պարապմունքների հստակ ընթացակարգեր: Մասնավորապես, նպատակահարմար է մշակել առարկայական ծրագրերով՝ լրացուցիչ պարապմունքների համար նախատեսված դասաժամերի կատարման վերահսկողության

մեխանիզմներ»: Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, Ակադեմիայում առ այսօր չկան ուսանողների առաջընթացին նպաստող լրացուցիչ պարապմունքների և խորհրդատվությունների կազմակերպման հստակ ընթացակարգեր, որոնց բացակայության փաստը նշվում է նաև Ակադեմիայի ինքնավերլուծության զեկույցում: Ամբիոններում կազմակերպվող խորհրդատվությունների հստակ ժամանակացույց ևս առկա չէ: Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզվեց, որ այլ մասնագիտություն ունեցող ուսանողները հաղթահարել են մասնագիտական դժվարությունները ընդունելության քննությունների միջոցով, որոնց հարցաշարերը նախօրոք հրապարակվում են ակադեմիայի պաշտոնական կայքէջում: Բացի այդ, ուսանողները անկաշկանդ դիմում են ամբիոնների աշխատակիցներին, դասախոսներին՝ անհրաժեշտ խորհրդատվություն ստանալու նպատակով: Ակադեմիայի պրոֆեսորադասախոսական կազմի անդամները ուսանողների համար նույնպես նախաձեռնում են ուսումնաճանաչողական այցեր պետական կառավարման տարբեր կառույցներ, կազմակերպում են հավելյալ հանդիպումներ, ֆակուլտատիվ դասընթացներ, սեմինարներ, դասախոսություններ. օրինակ, 2014-2015թթ. և 2018-2019թթ. ուսանողների համար կազմակերպվել են թուրքերենի և ֆրանսերենի եռամսյա դասընթացներ:

Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ ուղղորդում և խորհրդատվություն ստանալու նպատակով արտալսարանային հանդիպումներ կազմակերպվում են ուսանողների կողմից, ցանկության կամ անհրաժեշտության դեպքում: Ուսանողների հավաստմամբ՝ դասախոսները պատրաստակամ են և հասանելի ցանկացած խորհրդատվություն տրամադրելու համար:

4.4 ՄՈՒՀ-ում սահմանված է վարչական աշխատակազմին դիմելու հստակ կանոնակարգ և ժամանակացույց՝ ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով:

Ակադեմիայում բացակայում են ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով վարչական աշխատակազմին դիմելու հստակ ընթացակարգերը, ինչը մատնանշվել էր նաև նախորդ փորձագիտական խմբի կողմից: Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ չնայած վարչական աշխատակազմին դիմելու կանոնակարգի և ժամանակացույցի բացակայությանը, անհրաժեշտության դեպքում ուսանողներն իրենց հուզող հարցերով (օրինակ՝ քննությունների ժամանակացույցի փոփոխություն, զեղչերի տրամադրում, դասախոսների և դասընթացների վերաբերյալ դժգոհությունների և առաջարկությունների ներկայացում, պրակտիկաների կազմակերպում) կարող են դիմել Ակադեմիայի տարբեր ստորաբաժանումներին և կարճ ժամանակահատվածում ստանալ անհրաժեշտ օժանդակությունն ու ուղղորդումը: Ակադեմիայում առկա է ռեկտորին դիմելու սահմանված ժամանակացույց (շաբաթական 1 անգամ, 2 ժամ), որից կարող են օգտվել նաև ուսանողները: Փորձագիտական այցի հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ օժանդակություն և ուղղորդում ստանալու տեսանկյունից ուսանողների բավարարվածությունը վարչական անձնակազմից բարձր է:

4.5 ՄՈՒՀ-ում գործում են ուսանողների կարիերային նպաստող ծառայություններ:

Ակադեմիան կարևորում է իր ուսանողների և շրջանավարտների կարիերայի առաջընթացը, որի նպատակով 2013-2018թթ ՌԾ-ում նախատեսել էր՝

- ստեղծել երկարաժամկետ համագործակցային կապեր Ակադեմիայի հիմնական գործատու կազմակերպությունների և հանրային կառույցների հետ,
- ամրապնդել կապը Ակադեմիայի շրջանավարտների հետ,
- ստեղծել շրջանավարտների տվյալների տեղեկատվական և հաղորդակցության համակարգ,
- ընդլայնել շրջանավարտների՝ Ակադեմիայի և միմյանց հետ առցանց և անմիջական շփման հնարավորությունները,
- նպաստել Ակադեմիայի շրջանավարտների միության զարգացմանը, նրա գործունեության նպատակաուղղմանը Ակադեմիայի արտաքին գործակցային կապերի ձևավորմանը և արտաքին ներդրումների և նվիրատվությունների խթանմանը:

Ինքնավերլուծության ուսումնասիրության և փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ վերոնշյալ պլանավորված գործողությունները մասամբ են իրականացվել: Ուսանողների/շրջանավարտների կարիերային նպաստող ծառայությունների մատուցման համար ստեղծվել են Ակադեմիայի շրջանավարտների միությունը և Կարիերայի կենտրոնը: Ակադեմիայի նախորդ հավատարմագրումից հետո կենտրոնը զգալի աշխատանքներ է կատարել վերջին տարիների շրջանավարտների և գործատուների մասին տեղեկատվության հավաքագրման և տվյալների բազա ստեղծելու ուղղությամբ: Կենտրոնի կողմից ուսանողների համար պարբերաբար կազմակերպվում են դասընթացներ CV գրելու հմտությունների, գործատուին ճիշտ և շահեկան ձևով ներկայանալու թեմաներով, ինչը դրական արձագանքների է արժանացել գործատուների կողմից:

Ուսանողների մրցունակությունը աշխատաշուկայում բարձրացնելու նպատակով կարիերայի կենտրոնը պրակտիկայի բաժնի հետ համատեղ համագործակցում է ՀՀ պետական կառավարման մարմինների (ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ, ՀՀ նախագահի աշխատակազմ, ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե, նախարարություններ և այլն) և մասնավոր մի շարք կազմակերպությունների («ՎիվաՄել», «ԻնգոԱրմենիա», «Տասթ կրեդիտ» և այլն) հետ, որտեղ կազմակերպվում են ակադեմիայի ուսանողների պրակտիկան: Վերոնշյալ կառույցներից շատերը դիտարկվում են որպես ակադեմիայի շրջանավարտների պոտենցիալ գործատուներ:

Ըստ ինքնավերլուծության զեկույցի՝ ուսանողների 100%-ը տեղեկացված է կարիերային նպաստող ծառայությունների մասին, սակայն փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ ուսանողների մեծամասնությունը Կարիերայի կենտրոնի և Շրջանավարտների միության գործունեությունից իրազեկված չէ:

4.6 ՄՈՒՀ-ն աջակցում է ուսանողներին՝ ներգրավվելու հաստատության գիտահետազոտական աշխատանքներում:

Ակադեմիան իր 2013-2018թթ. և 2019-2024թթ. ՌԾ-ում կարևորում է գիտահետազոտական աշխատանքներում շահակիցների ներգրավվածության ընդլայնումը: Մինևույն ժամանակ, ակադեմիայի բարելավման պլանում նախատեսված էր

ձևավորել Ուսանողական գիտական ընկերություն (ՈԻԳԸ)՝ ընդլայնելով ուսանողների մասնակցությունը հետազոտական աշխատանքներում: Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ վերոնշյալ գործողությունները մասամբ են իրականացվել:

Նախորդ հավատարմագրումից հետո ստեղծվել է ՈԻԳԸ, որի նպատակներն ու գործառնություններն ամրագրված են Ակադեմիայի ռեկտորի 2017թ. դեկտեմբերի 1-ի հրամանով հաստատված կանոնադրությամբ: Այդուհանդերձ, ընկերության աշխատանքներում սովորողների ընդգրկվածությունը ցածր է: Հարկ է նշել, որ Ակադեմիայում բացակայում են ուսանողների գիտահետազոտական գործունեությունը խրախուսող մեխանիզմները, իսկ հետազոտական աշխատանքները նախատեսված են որպես կրթական ծրագրի պարտադիր բաղադրիչ: Ակադեմիայում ուսանողների՝ մագիստրոսական թեզերի համատեղ ղեկավարման /Ակադեմիայի դասախոսի և գործատուի, կամ այլ հաստատության դասախոսի կողմից/ դեպքեր ևս առկա չեն: Ակադեմիային կից գործում է Տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոնը (ՏՀԿ), որի աշխատանքներում իրենց մասնակցությունը չունեն ակադեմիայի ուսանողները: Այդուհանդերձ, փորձագիտական խումբը արձանագրեց, որ 2018թ. բուհի 15 մագիստրանտներ զեկուցումներով հանդես են եկել Հայաստանի առաջին հանրապետության հիմնադրման 100-ամյակին և Ղարաբաղյան շարժման 30-ամյակին նվիրված գիտական կոնֆերանսում:

Մագիստրոսներն ունեն «Հանրային կառավարում» գիտական հանդեսում հոդվածների հրապարակումներով հանդես գալու հնարավորություն, սակայն առկա է ուսանողների հեղինակությամբ և/կամ համահեղինակությամբ տպագրված հոդվածների թվի կտրուկ տատանումներ (2013թ.՝ 1, 2014թ.՝ 13, 2015 թ.՝ 4, 2016թ.՝ 2, 2017 թ.՝ 15, 2018թ.՝ տվյալներ ներկայացված չեն): Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ հոդվածների թվի կտրուկ տատանում-նվազումը կանխելու ուղղությամբ միջոցառումներ դեռևս չեն պլանավորվել:

4.7 ՄՈԻՀ-ում գործում է ուսանողների իրավունքների պաշտպանության համար պատասխանատու մարմին:

Ակադեմիան իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ում նախատեսել էր «նպաստել սովորողների շրջանում իրենց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ իրազեկվածության ու իրավագիտակցության մակարդակի բարձրացմանը, Ակադեմիայում հակակոռուպցիոն միջոցառումներում ուսանողական կառույցի դերի բարձրացմանը»: Փորձագիտական վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ վերոնշյալ գործողությունները փաստացի իրականացվել են հաստատության կողմից: Ուսանողների իրավունքներն ու պարտականությունները, իրավունքների պաշտպանության հիմնական երաշխիքները կարգավորվում են ակադեմիայի ներքին իրավական ակտերով՝ ակադեմիայի և ուսանողի միջև կնքվող պայմանագրով, ներքին կարգապահական, քննությունների և ստուգաբանների արդյունքների բողոքարկման, ուսանողական նպաստների և պետական կրթաթոշակների տրամադրման կանոնակարգերով: Ակադեմիայում առկա է նաև «Ուսանողի ուղեցույց» ձեռնարկը, որում բացի դասախոսների և դասավանդվող առարկաների մասին տեղեկատվությունից, ներկայացված են Ակադեմիայի ներքին կարգապահական

կանոններով սահմանված և հաստատված սովորողների իրավունքները և պարտականությունները:

Ակադեմիայում ուսանողների իրավունքների պաշտպանության, նրանց խնդիրների քննարկման և շահերի ներկայացման համար պատասխանատու մարմինը Ուսանողական խորհուրդն է (ՈԻԽ), որի գործունեությունը ամրագրված է խորհրդի կանոնադրությամբ: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ՈԻԽ-ն աշխատանքներ է տանում ուսանողների իրավունքների պաշտպանության, ուսանողներին իրենց իրավունքների ու պարտականությունների մասին իրազեկման ուղղություններով: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը արձանագրեց, որ ՈԻԽ-ի կողմից կազմակերպվող ծրագրերի, միջոցառումների և/կամ կայացված որոշումների մասին ուսանողները տեղեկացվում են խմբերի ավագների միջոցով, իսկ սովորողների իրավունքների խախտման դեպքերում առաջացած խնդիրները հիմնականում ստանում են իրենց համապատասխան լուծումը:

4.8 ՄՈԻՀ-ում գործում են ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և մատուցվող այլ ծառայությունների գնահատման և որակի ապահովման մեխանիզմներ:

Ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և մատուցվող այլ ծառայությունների գնահատման և որակի ապահովման նպատակով ակադեմիան իր բարելավման պլանում պլանավորել էր «կատարելագործել Ակադեմիայի առկա և հեռակա ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գործընթացը, ստեղծել առցանց դասընթացներ մասնավորապես հեռակա ուսուցմամբ սովորողների համար»: Փորձագիտական վերլուծությունների արդյունքում պարզ դարձավ, որ վերոնշյալ գործողությունների իրականացման համար ակադեմիայում պարբերաբար իրականացվել են միայն հարցումներ, որոնց արդյունքում վերհանված խնդիրները (օրինակ՝ ռեսուրսներից անբավարարվածություն, դասավանդման մեթոդներից դժգոհություն) քննարկվել են Գիտական խորհրդի նիստում և անհրաժեշտության դեպքում՝ տրվել են համապատասխան լուծումներ: ՄԿՈԱ բաժնի կողմից կազմակերպվող հարցումների ժամանակ ուսանողները գնահատում են դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության որակը, Ակադեմիայից սպասվող ակնկալիքները, ռեսուրսային ապահովվածությունը, ենթակառուցվածքների գործունեությունը և այլն: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ շատերը տեղեկացված չեն հարցումների արդյունքներից: Ուսանողների կրթական, խորհրդատվական և մատուցվող այլ ծառայությունների գնահատման և որակի ապահովման նպատակով իրականացող հարցումների արդյունավետության գնահատում և չի իրականացվում Ակադեմիայում:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ Ակադեմիայում գործում են ուսանողների հավաքագրման և ընդունելության հստակ մեխանիզմներ: Թեև Ակադեմիան իրականացնում է վերոնշյալ մեխանիզմների արդյունավետության գնահատում, դրա արդյունքում գործող մեխանիզմների բարելավումներ չեն իրականացվել: Ակադեմիան պետք է կարևորի օտարերկրյա ուսանողների հավաքագրման և համալրման քաղաքականության դերը, ինչը կպաստեր Ակադեմիայի միջազգայնացմանը, ինչպես նաև ֆինանսական մուտքերի ավելացմանը:

Թեև Ակադեմիան ունի ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման մշակված քաղաքականություն, որպես կարիքների վերհանման մեխանիզմներ գործում են

հարցումները, այնուամենայնիվ առկա չեն հարցումների արդյունքների որակական վերլուծություններ, որոնց իրականացման արդյունքում հնարավոր կլիներ վեր հանել ուսանողների թիրախային կարիքները:

Ակադեմիայում առկա չեն ուսանողների համար լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպման հստակ ընթացակարգեր, այնուամենայնիվ, ողջունելի է, որ դասախոսները պատրաստակամ են և հասանելի խորհրդատվություն տրամադրելու համար: Ուսանողի առաջընթացին նպաստելու նպատակով կազմակերպվում են նաև տարատեսակ հանդիպումներ և դասընթացներ, սակայն չի իրականացվում վերջիններիս արդյունավետության գնահատում և վերլուծություն: Ուստի, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու գործընթացներն, այնուամենայնիվ, կանոնակարգման և բարելավման անհրաժեշտություն ունեն:

Չնայած Ակադեմիայում գործում են Շրջանավարտների միություն, Կարիերայի կենտրոն և պրակտիկայի բաժին, Ակադեմիայում առկա չեն գործատուների հետ կապի արդյունավետության, շրջանավարտների և գործատուների բավարարվածության, պրակտիկաների կազմակերպման արդյունավետության գնահատման, ինչպես նաև շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ վերլուծությունները, ինչը կհավաստեր վերոնշյալ կառույցների գործունեության արդյունավետությունը: Բացի այդ, փորձագիտական այցի արդյունքում պարզ դարձավ, որ ուսանողների մեծ մասը Կարիերայի կենտրոնի և Շրջանավարտների միության գործունեությանը ծանոթ չէ: Հետևաբար, հայտնի չէ, թե ուսանողների որ մասն է օգտվում վերոնշյալ կառույցների ծառայություններից և որ մասն է բավարարված դրանցից: Շրջանավարտների հետ հետադարձ կապի մեխանիզմները ունեն բարելավման կարիք: Վերոնշյալ կառույցների թափանցիկ գործունեությունը կպաստեր ուսանողների շրջանում իրականացվող գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը:

Թեև նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվությունների հիման վրա ստեղծվել է Ուսանողական գիտական ընկերություն, առկա չէ կառույցի աշխատանքների պլանավորում և համակարգում: Ակադեմիայի գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսանողների ցածր ներգրավվածությունը, ուսանողների հեղինակությամբ և/կամ համահեղինակությամբ տպագրված հոդվածների սակավությունը ցուցադրում են մագիստրոսական ծրագրերում հետազոտական բաղադրիչի թուլությունը, ինչն էլ խոչընդոտում է վերլուծական կարողությունների ձևավորմանն ու զարգացմանը ուսանողների մոտ:

Ակադեմիայի ուսանողների իրավունքների պաշտպանության, կրթական և այլ կարիքների վերհանման գործընթացներում ակտիվ աշխատանքներ են կատարում Ակադեմիայի տարբեր ստորաբաժանումները, այդ թվում՝ ուսանողական խորհուրդը: Այնուամենայնիվ, չի կատարվում ուսանողական խորհրդի աշխատանքների մշտադիր տարկում, ինչը կնպաստեր կառույցի արդյունավետ գործունեությանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Ակադեմիայում գործում են ուսանողների հավաքագրման, ընդունելության կառուցակարգեր, Ակադեմիան իրականացնում է ուսանողների կրթական, սոցիալ-տնտեսական կարիքների ուսումնասիրման և

բարելավման քաղաքականություն, արդյունավետ կրթական միջավայր ապահովելու նպատակով ուսանողներին տրամադրվում է համապատասխան ուղղորդում և խորհրդատվություն, առկա է ուսանողների իրավունքների պաշտպանության պատասխանատու կառույց, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿԱ-ն **բավարարում է Չափանիշ 4-ի պահանջներին:**

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉՍՓԱՆԻՇ 4-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄ
ՉՍՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

Փաստեր

5.1 ՄՈՒՀ-ում գործում են կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ որակավորումներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի ընտրության քաղաքականություն և ընթացակարգեր:

ՀՀ ՊԿԱ-ն իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ի նպատակ 4-ում կարևորում է «դասախոսական կազմի և վարչակազմի կայուն և որակյալ համալրման, հաստիքային հստակ պլանավորման ու մասնագիտական կատարելագործման հիմնախնդիրները»: Բացի այդ, ակադեմիան իր ՌԾ-ի խնդիր 4.1-ում ամրագրել է «Բարելավել և համալրել պրոֆեսորադասախոսական կազմը՝ կրթական ծրագրերի բարեփոխումներին և որակի ապահովման արդի պահանջներին համահունչ»: ՀՀ ՊԿԱ իր 2019-2024թթ. ՌԾ-ի նպատակ 4-ում կարևորում է նաև «սեփական կադրային դպրոցի ստեղծում»-ը:

ՀՀ ՊԿԱ-ում ՊԴ և ՈՒՕ կազմի աշխատանքի ընդունման կարգը ամրագրված է ակադեմիայի ռեկտորի 2012թ. փետրվարի 1-ի N 21-Ս հրամանով հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության Պետական կառավարման ակադեմիայի ներքին կարգապահական կանոններ»-ում: Ուսումնական հաստատությունում ամբիոնի վարիչի ընտրության կարգը հաստատված է ակադեմիայի ռեկտորի 2017թ. սեպտեմբերի 29 - ի N 198/1-Ս հրամանով (խմբագրված տարբերակ):

Ըստ Ակադեմիայի ներքին կարգապահական կանոնների ՊԴ կազմի ընտրությունն իրականացվում է մրցութային կարգով: Սակայն փորձագիտական վերլուծություններից պարզվեց, որ ՊԴ կազմի մրցույթ առ այսօր չի հայտարարվել: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի խորհրդատվություններում մատնանշվել էր ՊԿ կազմի ընտրության քաղաքականության, դրա գնահատման մեխանիզմների մշակման կարևորությունը: Սակայն քաղաքականությունը մշակված չէ և ՊԴ կազմի ընտրությունն իրականացվում է չկանոնակարգված ընթացակարգով: Օրինակ՝ տարբեր քննարկումների արդյունքում Ակադեմիայի ամբիոնի վարիչների կողմից թիրախավորվում են հետագա ՊԴ կազմում ընդգրկման ենթակա պոտենցիալ թեկնածուները: Դասախոսներ ներգրավելու անհրաժեշտությունից ելնելով՝ ամբիոնի վարիչը ներգրավվող դասախոսների ցուցակը

քննարկելով գիտաուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի հետ, զեկուցագրով ներկայացնում է ակադեմիայի ռեկտորին: Յուրաքանչյուր դեպքում, մինչ պայմանագրի կնքումը, ներգրավվող աշխատողների հետ ակադեմիայի ռեկտորը կամ նրա կողմից լիազորված անձը անցկացնում է հարցազրույց: Հարցազրույցը անցկացվում է Ակադեմիայի ռեկտորի կողմից հաստատված տվյալ պաշտոնի նկարագրի պահանջներին համապատասխան:

Փորձագիտական այցի հանդիպումների ժամանակ Ակադեմիայի ղեկավարությունը նշեց, որ կիրառվող մոտեցումը թույլ է տալիս ձևավորել անհրաժեշտ դասախոսական կազմ, իսկ ուսանողները մատնանշեցին դասավանդող կազմի արհեստավարությունը:

5.2 ՄՈՒՀ-ի յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի համար սահմանված են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջներ:

ՀՀ ՊԿԱ-ն իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ում կարևորում է առաջավոր մանկավարժական փորձի խրախուսման և տարածման մեխանիզմների ձևավորումը՝ դասախոսական կազմի դասավանդման որակի և արդյունավետության բարելավման նպատակով: Բացի դրանից ակադեմիան իր 2019-2024թթ. ՌԾ-ում կարևորում է նաև «պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնասօժանդակ անձնակազմի կրթական կարիքների գնահատումը, վերապատրաստումը և ատեստավորումը»:

ՀՀ ՊԿԱ-ում գործում է ՊԴ և ՈՒՕ կազմի տարակարգերի պաշտոնի նկարագրերի հաստատման մասին հրաման, որը քննարկվել է ակադեմիայի գիտական խորհրդի 2016թ. փետրվարի 1-ի նիստում: Պաշտոնի նկարագրերում ներկայացված են պաշտոնի դերը, աշխատանքային գործառույթները, պատասխանատվությունը, աշխատանքային գիտելիքները, կարողությունները, բազային մասնագիտական ոլորտը:

Բացի դրանից յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի առարկայական նկարագրերում ներկայացված են տվյալներ դասավանդող դասախոսի մասին, մասնավորապես կրթությունը, աշխատանքային փորձառությունը, գիտական հետաքրքրությունների շրջանակը: Մյուս կողմից կրթական ծրագրերի և առարկայական նկարագրերի շրջանակներում ՊԴ կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջները ներկայացված չեն: Այս մասին մատնանշվել էր նաև նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի խորհրդատվություններում:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում դասավանդում են ինչպես ՄՈՒՀ-ի նախկին շրջանավարտներ, այնպես էլ կառավարման ոլորտում երկար տարիների փորձ ունեցող մասնագետներ, մասնավորապես, պատգամավորներ, նախարարներ, նախարարների տեղակալներ, գիտությունների դոկտորներ, թեկնածուներ, կրթության և տնտեսության տարբեր ոլորտների առաջատար մասնագետներ:

5.3 ՄՈՒՀ-ը սահմանել է հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր դասախոսական կազմի պարբերաբար գնահատման համար:

ՀՀ ՊԿԱ-ն իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ի նպատակ 2-ի խնդիր 2.4-ում կարևորել է «Դասախոսի մանկավարժական գործունեության ամենամյա պարտադիր գնահատման

համակարգի մշակումը և ներդրումը»: Նույն խնդրում սահմանվում է նաև «Լավագույն դասախոս» ամենամյա մրցանակի տրամադրումը, որը սակայն, դեռևս չի իրականացվել:

ՀՀ ՊԿԱ-ում ՊԴ կազմի գնահատման համար յուրաքանչյուր կիսամյակում ուսանողներին տրվում է հարցաթերթիկ, որտեղ գնահատվում է դասավանդողի մասնագիտական կարողությունները, պատրաստվածության աստիճանը, դասախոսին հատուկ որակները, դասընթացի մեթոդական ապահովվումը, մատչելիության աստիճանը և այլն: Հարցաթերթիկների արդյունքների հիման վրա երբեմն կատարվում է դասախոսի փոփոխություն:

Որպես ՊԴ կազմի գնահատման միջոց կարևորվում է նաև գիտահետազոտական գործունեությունը, մասնավորապես, տպագրված գիտական հոդվածները, մենագրությունները, դասագրքերը, ուսումնական ձեռնարկները, գիտաժողովների մասնակցությունը: Սակայն, չի գնահատվում, թե տվյալ ՊԴ կազմի գիտական գործունեությունը որքան է համահունչ Ակադեմիայի առաքելությանը և նպատակներին:

Դասախոսական գործունեությունը բարելավելու նպատակով ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա են դասալսումներ իրականացնելու համար նախատեսված ձևաթերթեր, որոնց հիման վրա յուրաքանչյուր կիսամյակ իրականացվում են դասալսումներ, սակայն դրանց համակարգված վերլուծություն չի իրականացվել:

5.4 Պարբերաբար իրականացվող ներքին և արտաքին գնահատումների արդյունքում բացահայտված կարիքներին համապատասխան, ՄՈՒՀ-ն իրականացնում է դասավանդողների կատարելագործմանն ուղղված միջոցառումներ:

ՀՀ ՊԿԱ-ն իր 2019-2024թթ. ՌԾ-ի նպատակ 4-ի 9-րդ ենթանպատակում կարևորում է «Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի կրթական կարիքների գնահատումը, վերապատրաստումը և ատեստավորումը»:

Ակադեմիայի ռեկտորի 2018թ. մարտի 21-ի N 86-Ա հրամանով կազմակերպվել են ստուգումներ ակադեմիայի աշխատողների անզլերենի, ռուսերենի, համակարգչային գիտելիքների և կարողությունների վերաբերյալ և իրականացվել վերապատրաստումներ: Սակայն մասնագիտական վերապատրաստումներ՝ հիմնված դասալսումների արդյունքների վերլուծության հիման վրա, հիմնականում չեն իրականացվել: Մյուս կողմից, 2016-2018թթ. ակադեմիայի շուրջ 90 աշխատակիցներ մասնակցել են տարբեր վերապատրաստումների, որոնցից միայն 38-ը՝ 2018թ.-ին:

Սակայն իրականացված վերապատրաստումների արդյունավետության գնահատում և համալիր վերլուծություն չի իրականացվել:

2016-2018թթ. վերապատրաստումների թեմաների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ դրանք ոչ միշտ են կրում մասնագիտական բնույթ:

5.5 ՄՈՒՀ-ը երաշխավորում է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի՝ համապատասխան պրոֆեսորադասախոսական կազմով ապահովվածության կայունությունը:

ՀՀ ՊԿԱ-ում ՊԴ կազմի կայունության ապահովման հստակ ձևակերպված քաղաքականություն չի իրականացվում: Փորձագիտական խմբի այցի ժամանակ հանդիպումների և ակադեմիայի կողմից ներկայացված փաստաթղթային տվյալների

հիման վրա պարզվեց, որ հիմնական աշխատողները կազմում են ամբողջ աշխատակազմի շուրջ 1/6-ը: Հետևաբար, ՊԴ կազմի կայունության ապահովումը խիստ խնդրահարույց է և յուրօրինակ մարտահրավեր է ուսանողների կրթական ծրագրերի իրականացման տեսակետից:

Համաձայն ակադեմիայի կողմից ներկայացված ինքնավերլուծության ՊԴ կազմի շարժը ներկայացված է աղյուսակ 1-ում:

աղյուսակ 1.

	2015թ.	2016թ.	2017թ.	2018թ.
ընդունված	15	17	14	15
ազատված	11	6	8	18

Ինչպես երևում է ներկայացված աղյուսակից 2018թ. ՊԴ կազմի շարժը բացասական է, այն դեպքում, երբ վերջին տարիներին բացվել են նոր կրթական ծրագրեր («Գործարար վարչարարություն», «Զբոսաշրջության կառավարում», «Ապահովագրական գործ»):

Մյուս կողմից, ՀՀ ՊԿԱ-ին դեռևս հաջողվում է պահպանել ՊԴ կազմի հարաբերական կայունությունը: Մասնավորապես, տարիներ շարունակ Ակադեմիան հրավիրում է կիրառական կարողություններով համապատասխան ոլորտի մասնագետների կառուցում դասավանդելու համար, ձևավորելով որոշակի կազմակերպական մշակույթ: Հարկ է նշել, որ փորձագիտական այցի ժամանակ ՊԴ կազմի թե հիմնական, և թե ժամավճարային ներկայացուցիչները հանդես եկան որպես ՀՀ ՊԿԱ –ի արժեքների կրողներ և կառուցի նվիրյալ աշխատակիցներ, ովքեր պատասխանատվությամբ իրականացնում են կրթական գործընթացը:

Սակայն, առկա է ամբիոնի վարիչների ծանրաբեռնվածություն: Քանի որ ժամավճարային հիմունքներով աշխատող հրավիրյալ մասնագետները, աշխատանքի բերումով և գործուղումների պատճառով բացակայություններ են ունենում, դասախոսությունների փոխարինումը իրականացնում են ամբիոնների վարիչները:

5.6 ՄՈՒՀ-ում գործում են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի ապահովման քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

ՀՀ ՊԿԱ-ն իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ի նպատակ 4-ի խնդիր 4. 1-ում սահմանում է «Բարելավել և համալրել պրոֆեսորադասախոսական կազմը՝ կրթական ծրագրերի բարեփոխումներին և որակի ապահովման արդի պահանջներին համահունչ»: Բացի դրանից, նույն խնդրում նշվում է ակադեմիայի կողմից դասախոսական կազմին դոկտորական և թեկնածուական ատենախոսությունների պաշտպանության աշխատանքներում, պրոֆեսորի և դոցենտի գիտական կոչում շնորհելու գործընթացում աջակցության մասին: Նախորդ հավատարամագրման փորձագիտական խմբի կողմից որպես խորհրդատվություն մատնանշվել էր Ակադեմիայի ՊԴ կազմի կատարելագործման և մասնագիտական առաջընթացի ապահովմանն ուղղված քաղաքականության մշակումը:

Սակայն, պետք է փաստել, որ Ակադեմիայում ՊԴ կազմի մասնագիտական առաջընթացը խրախուսող հստակ քաղաքականություն դեռևս առկա չէ:

Համաձայն ակադեմիայի կողմից ներկայացված ինքնավերլուծության ՊԴ և ՌԻՕ կազմի, ինչպես նաև ժամավճարային հիմունքներով հրավիրյալ դասախոսների վարձատրության նորմերը վերանայվել է 2018թ. դեկտեմբերի 28-ի ռեկտորատի նիստում: Փորձագիտական այցի ժամանակ պարզվեց, որ մինչ այդ հրավիրյալ ժամավճարային հիմունքներով աշխատակցի ժամավճարը ավելի ցածր է եղել, քան հիմնական աշխատակցի ժամավճարը:

Հարկ է նշել, որ կախված մասնագիտական ամբիոնում ներգրավված ուսանողների թվաքանակից ամբիոնի վարիչին տրամադրվում է ինդեքսավորված հավելավճար (օրինակ, Կառավարման ամբիոնում):

5.7 ՄՌԻՀ-ն ունի անհրաժեշտ վարչական և ուսումնասօժանդակ աշխատակազմ՝ ռազմավարական նպատակների իրականացման համար:

ՀՀ ՊԿԱ-ում կառավարման մարմինները և դրանց կառուցվածքը նորացված են 2018-2019 ուս. տարում:

Ուսումնական գործընթացը ՀՀ ՊԿԱ-ում կազմակերպում և անմիջականորեն համակարգում են Ուսումնամեթոդական վարչությունը, Հեռավար ուսուցման կենտրոնը, Վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման բաժինը, Ասպիրանտուրայի բաժինը և ամբիոնները: Ուսումնամեթոդական վարչության կազմում գործում են մագիստրատուրայի և պրակտիկայի բաժինները: Կրթության որակի հսկման աշխատանքներն իրականացնում է Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժինը: Ակադեմիայի բոլոր ստորաբաժանումներն համալրված են համապատասխան հաստիքներով, սակայն փորձագիտական վերլուծությունները, ինչպես նաև ներքին շահակիցների հետ հանդիպումները ցույց տվեցին, որ ուսումնական գործընթացի, ՌԾ-ի նպատակների լիարժեք իրականացման տեսանկյունից ՌԻՕ անձնակազմն ունի համալրման կարիք:

Առկա են վերոնշյալ կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները և աշխատակիցների պաշտոնների անձնագրերը:

Հարկ է նշել, որ ակադեմիայում չկան ֆակուլտետներ և այդ կառույցի գործառույթները դրված են ուսումնամեթոդական վարչության վրա: Աշխատանքների այսպիսի բաշխման, հաստիքների համար պարտականությունների ու լիազորությունների շրջանակների ոչ հստակ տարբերակման պատճառով առաջանում է որոշ (մասնավորապես, օրինակ, Ուսումնամեթոդական վարչություն, ՄԿՈԱ բաժին) ստորաբաժանումների հաստիքային ծանրաբեռնվածություն:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա են մասնագիտական կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ ՊԴ և ՌԻՕ անձնակազմի ձևավորման որոշակի մոտեցումներ, որոնք տարբերվում են հաստատված կարգերի պահանջներից: Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա են կրթական ծրագրերի նպատակներն իրականացնելու համար բարձր որակավարում ունեցող ՊԴ և ՌԻՕ կազմ: Այդուհանդերձ, ՊԴ կազմի պաշտոնների տեղակալումը ՀՀ ՊԿԱ-ում դեռևս մրցութային չէ, ինչը կարող է խոչընդոտել կազմի

օբյեկտիվ ընտրությանը և մրցունակ կադրերով համալրմանը: ՀՀ ՊԿԱ-ի ՄԿԾ-ներում պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող չափանիշներ չկան, սակայն առկա են ՊԴ կազմի տարակարգերի պաշտոնի անձնագրեր:

Ամբիոնի վարիչների ծանրաբեռնվածությունը՝ հրավիրված դասախոսների բացակայությունների ընթացքում նրանց փոխարինումը կարող է խոչընդոտել դասընթացների արդյունավետ իրականացմանը և վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿ-ում իրականացվում են ՊԴ կազմի որոշակի գնահատման գործընթացներ, սակայն չկան վերլուծություններ և հիմնավորումներ, որ դրանք նպաստում են դասավանդման որակի բարելավմանը և ՊԴ կազմի առաջընթացի քաղաքականության ապահովմանը:

Դրական է նաև, որ ՀՀ ՊԿԱ-ի ՊԴ կազմում իրենց գործունեությունն են ծավալում ՀՀ-ի կառավարման ոլորտին քաջաձանթ, երկար տարիների փորձ ունեցող մասնագետներ: Նշված հանգամանքը նպաստում է ՄԿԾ-ներն իրականացնելիս վերջնարդյունքահենք ուսուցման կազմակերպմանը և ՀՀ ՊԿԱ-ն ավարտելիս կոնկրետ կարողություններով պատրաստի մասնագետների թողարկմանը:

Ներկայում ՀՀ ՊԿԱ-ում առանձնապես չկան դասախոսների առաջընթացին նպաստող հստակ մեխանիզմներ և ընթացակարգեր, ինչը կարող է թուլացնել դասախոսական անձնակազմի կայունությունը: Ակադեմիայում ՊԴ անձնակազմի կայունությանը խոչընդոտում է այն հանգամանքը, որ ժամավճարային հիմունքներով աշխատող դասախոսների թիվը գերազանցում է հիմնական դասախոսների թվին:

Եզրահանգում Հաշվի առնելով, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա են ՊԴ և ՈԻՕ կազմի ձևավորման որոշակի քաղաքականություն և ընթացակարգեր, իրականացվում են դասախոսական կազմի գնահատումներ, բազմաբնույթ վերապատրաստումներ, գործուղումներ և համագործակցության միջոցառումներ, որոնք ուղղված են դասավանդողների կատարելագործմանը, ինչպես նաև այն, որ դասավանդում են մասնագիտական ոլորտների մասնագետներ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ակադեմիան ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող ՊԴ և, մասամբ, ՈԻՕ կազմով իր առաքելությունը և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 5-ի պահանջներին գնահատում է բավարար:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր

6.1 ՄՈՒՀ-ում առկա է հետազոտական ոլորտում իր հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող ռազմավարություն:

Ակադեմիան իր 2019-2024թթ. ռազմավարական ծրագրում որպես առաջնահերթություն նախատեսել է «գիտական և կիրառական հետազոտական աշխատանքների կատարումը, գիտական ներուժի զարգացումը և գիտահետազոտական ծրագրերում շահակիցների ներգրավվածության ընդլայնումը»: Ակադեմիայի կողմից կարևորվում է նաև «գիտական հետազոտությունների արդյունքների ներդրումը և հետազոտություններում շահառուների մասնակցության ընդլայնումը»: Ակադեմիայի 2013-2018թթ. Ռազմավարական ծրագրում ևս որպես նպատակ ամրագրվել էր Ակադեմիայի գիտական ներուժի կայուն զարգացման և հետազոտությունների արդյունավետության բարձրացման ապահովումը: Սա կարևորվել էր հատկապես Ակադեմիայի գիտակրթական ոլորտում կայանալու և ՀՀ հանրային կառավարման ոլորտի համար որպես առանցքային կադրային բազա լինելու տեսանկյունից:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի խորհրդատվություններում և դրա հիման վրա մշակված բարելավման պլանում շեշտը դրվել էր Ակադեմիայի հետազոտական ոլորտի զարգացման մի շարք դրույթներին: Մասնավորապես. «Մշակել հետազոտությունների իրականացումն ապահովող հստակ քաղաքականություն և համապատասխան ընթացակարգեր, որոնք հնարավորություն կընձեռեն գնահատելու գիտահետազոտական գործունեության որակը»: Ակադեմիան այս խորհրդատվությունների իրականացումն ապահովելու համար նախատեսել էր.

«Նպատակաուղղել Ակադեմիայի հետազոտական, խորհրդատվական և ուսումնական գործընթացները դեպի ՀՀ-ում հանրային կառավարման հրատապ կարիքները, արձագանքել ՀՀ-ում կառավարման կարիքներին, առավելագույնս աջակցել հանրային ծառայության արդիականացման խնդիրներին, խթանել նորարարական գործընթացները հանրային կառավարման բնագավառում»: Այս նպատակին հասնելու համար նախատեսել էր մշակել գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացման միջնաժամկետ ծրագիր ևս:

Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի խորհրդատվությունները փաստացի իրականացված չեն: Հետազոտության ոլորտի ռազմավարական նպատակները /2019-2024թթ. ՌԾ/ կրում են ընդհանրական բնույթ և չեն արտացոլում Ակադեմիայի կոնկրետ հետաքրքրությունները և հավակնությունները: Հետազոտության ոլորտին առնչվող ռազմավարական նշանակություն ունեցող նպատակներին հասնելու համապատասխան գործողությունները մշակված չեն: Ակադեմիայի կանոնադրական նպատակն է. «պետական կառավարման ոլորտի տեղեկատվավերլուծական ապահովումը»: Վերջինիս իրականացումը ևս հայեցակարգային մակարդակով հստակ և չափելի չէ: Պարզ չէ, թե դա ինչպես է իրականացվում գործնականում:

Ակադեմիայի գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացման առանձին ստորաբաժանում առկա չէ: Ակադեմիայում գիտահետազոտական աշխատանքների ֆինանսավորումը կատարվում է դրամաշնորհների և պետական ֆինանսավորման միջոցով: Սկսած 2013 թվականից իրականացվել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության Գիտության պետական կոմիտեի գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորմամբ առաջին թեման՝ «Մագիստրանտների ուսուցման արդյունավետությունն ապահովող հոգեբանական գործոնների ուսումնասիրում», որում ընդգրկված են եղել Ակադեմիայի դասախոսներ,

հայցորդներ և մագիստրոսներ: 2014 թվականին հիմնվել են ՀՀ գիտության պետական կոմիտեի պայմանագրային ֆինանսավորմամբ «Կառավարչական գործունեության հոգեբանություն» գ/հ լաբորատորիան և «Տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոնը»: Կենտրոնը ուսումնասիրում է ՀՀ հարակից տարածաշրջանում ընթացող գիտական, ուսումնական, տնտեսական, քաղաքական, հասարակական գործընթացները, որոնք անմիջական ազդեցություն են ունենանում ՀՀ զարգացման վրա:

6.2 ՄՈՒՀ-ն ունի երկարաժամկետ ռազմավարություն և միջնաժամկետ ու կարճաժամկետ ծրագրեր, որոնք արտահայտում են հետազոտության ոլորտում ՄՈՒՀ-ի հետաքրքրությունները և հավակնությունները:

Ակադեմիայի 2013-2018թթ. ռազմավարական ծրագրից բխող միջոցառումների ծրագրում որպես նպատակ ամրագրված է Ակադեմիայի գիտական ներուժի կայուն զարգացման և հետազոտությունների արդյունավետության բարձրացման ապահովումը: Սակայն, չի գնահատվել հիշյալ նպատակի իրականացումը, չեն վերհանվել դրա ապահովմանը խոչընդոտող հանգամանքները: Ակադեմիայում առկա չէ նախկինում կատարված հետազոտական աշխատանքների արդյունքների վերլուծություն: Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվություններում շեշտվում էր «մեծ ուշադրություն դարձնել հետազոտության ոլորտում Ակադեմիայի հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող միջնաժամկետ ու կարճաժամկետ ծրագրերի մշակման, դրանց հայտավորման և իրականացման վրա»: Սակայն, Ակադեմիան մինչ այժմ չունի գիտության զարգացման առանձին ռազմավարություն կամ միջնաժամկետ ծրագրային որևէ փաստաթուղթ և որպես հիմք ընդունում է ՌԾ-ի համապատասխան նպատակները:

Ակադեմիան համագործակցում է Գիտության պետական կոմիտեի հետ: Համագործակցության շրջանակներում հրատարակվել է 35 աշխատանք, որից 13-ը հոգեբանության ոլորտի թեմաներով, իսկ մնացածը՝ միջազգային հարաբերությունների /տարածաշրջանային/ թեմաներով: Բացի այդ, հրատարակվել է ևս 20 զեկույց, որոնց թեմաները վերաբերում էին հոգեբանությանը: Ակադեմիայում գործում են գիտահետազոտական կենտրոններ, լաբորատորիաներ, որոնք ներգրավում են դրամաշնորհային ծրագրեր: Սակայն, վերջիններիս գործունեությանն Ակադեմիայի ուսանողների մասնակցությունը կրում է սահմանափակ բնույթ:

Ակադեմիայի գիտահետազոտական գործունեության արդյունավետության վերլուծություն չի իրականացվում, ներկայացվում է միայն հրատարակված հոդվածների թիվը: Ֆինանսավորվող հետազոտությունների մեծամասնությունը անմիջականորեն չի համապատասխանում Ակադեմիայի առաքելությանը՝ Հանրային կառավարման ոլորտին, մասնավորապես գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման երաշխավորված գիտական թեմաներից է «Հայ-իրանական հարաբերությունների հեռանկարներն ու մարտահրավերները Իրան-Արևմուտք հարաբերությունների կարգավորման համատեքստում»:

Նախորդ հավատարմագրման ժամանակ փորձագիտական խումբն, ի թիվս այլ խորհրդատվությունների, կարևորել էր հետազոտությունների իրականացումն ապահովող հստակ քաղաքականություն և համապատասխան ընթացակարգերի մշակումը, որոնք

հնարավորություն կրնձեռն գնահատելու գիտահետազոտական գործունեության որակը, ինչպես նաև հետազոտական աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական և ֆինանսական ռեսուրսների բաշխման քաղաքականության մշակումը: Սակայն հիշյալ խորհրդատվությունները չեն կատարվել:

6.3 ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտությունների իրականացումը և իր զարգացումը՝ հստակ քաղաքականության և ընթացակարգերի միջոցով:

Ակադեմիայում ինստիտուցիոնալ մակարդակով հետազոտությունների իրականացումը տեղի է ունենում ամբիոնների վարիչների նախաձեռնությամբ: Ակադեմիայում բացակայում են հետազոտությունների զարգացմանն ուղղված ընթացակարգեր: Թեև ստեծվել են գիտահետազոտական կառույցներ, դրանց գործունեության կապն Ակադեմիայի ՌԾ-ի, առաքելության հետ բացակայում է. զարգացման քաղաքականությունը և առաջնահերթությունները հատկորոշված չեն: ՊԴ-կազմի և մագիստրոսների ներգրավումը հիշյալ կառույցների գործունեության մեջ կանոնակարգված չէ: Մինչդեռ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվություններում նշվել էր Ակադեմիայի գիտահրատարակչական գործունեության, հրապարակվող աշխատանքների բարձր որակ ապահովող արդյունավետ մեխանիզմների ներդրման կարևորության մասին:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ Ակադեմիայում բացակայում են հետազոտությունների խրախուսման քաղաքականությունը, պրոֆեսորադասախոսական կազմի հետազոտական կարողությունների զարգացումը խթանող կառուցակարգերը: Ակադեմիայում առկա չեն հետազոտությունների իրականացումը և զարգացումը ապահովող հայեցակարգային մոտեցումներ, միջոցառումների կամ գործողությունների ծրագիր ըստ ժամանակագրական զարգացման, ըստ սահմաված արդյունավետության ցուցիչների:

Ուսանողական գիտական ընկերությունը գործում է 2019 թվականի հունվարից: Կառույցի գործունեության գնահատման ցուցիչներ մշակված չեն: Ակադեմիայում չի կատարվում ՈԻԳԸ աշխատանքներին մագիստրոսների ներգրավման արդյունավետության գնահատում: Հետազոտական աշխատանքներում մագիստրանտների, ասպիրանտների, շրջանավարտների ընդգրկվածության մակարդակը ցածր է: «Հանրային կառավարում» գիտական հանդեսը ակադեմիական հետազոտությունների հարթակներից է, որը հրատարակվում է տարեկան երկու անգամ: 2019 թվականին իրականացվել է վերջինիս SWOT-վերլուծություն, որի շրջանակներում ուսումնասիրվել են ուժեղ և թույլ կողմերը, վերհանվել են հնարավորությունները, սպառնալիքները, վերլուծվել է վերջինիս հղման ցուցիչը, ուսումնասիրվել է 2004-2019 թվականներին հանդեսի համարների, հոդվածների թվաքանակի վիճակագրությունը և այլն:

Ակադեմիայում հետազոտությունների առևտրայնացման կառուցակարգերը բացակայում են:

6.4 ՄՈՒՀ-ը կարևորում է հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը:

Ակադեմիայի 2013-2018 թվականների Ռազմավարական ծրագրում որպես խնդիր ամրագրվել էր «Զգտել Ակադեմիայի միջազգային գիտական համագործակցությանը, ինտեգրմանը Եվրոպական հետազոտական տարածքին»:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ վերոգրյալ խնդիրները դեռ չեն լուծվել: Մասնավորապես, Ակադեմիան չունի հետազոտական գործունեության միջազգայնացման հայեցակարգ կամ քաղաքականություն, ինչպես նաև չկա հատուկ քաղաքականություն նման ամսագրերում ակադեմիայի ՊԴ կազմի հոդվածների թվաքանակի ավելացման ուղղությամբ: Հետազոտական գործունեության միջազգայնացումն ապահովվում է «Հանրային կառավարում» գիտական հանդեսի խմբագրական կազմում օտարերկրյա մասնագետների ներգրավմամբ, թեև «Հանրային կառավարում» գիտական հանդեսն արտերկրում չունի բավարար ճանաչում, քանի որ հոդվածների ճնշող մեծամասնությունը հայերեն է, բացի այդ դա կատարվում է ամբիոնների, դասախոսների սեփական նախաձեռնողականության հիման վրա: Նվազել է ԱՊՀ երկրներում գրախոսվող մասնագիտական ամսագրերում ակադեմիայի ՊԴ կազմի հրապարակումների թիվը: Փոքր է օտարերկրյա միջազգային գրախոսվող մասնագիտական ամսագրերում հրապարակումների թիվը, 2016թ.՝ 1, 2017թ.՝ 2 և 2018թ.՝ 1 հրապարակում: 2018 թվականին 2016 և 2017 թթ. համեմատությամբ նվազել է ՀՀ-ում գրախոսվող մասնագիտական ամսագրերում Ակադեմիայի ՊԴ կազմի ներկայացուցիչների հրապարակումների թիվը: Արտասահմանյան գրախոսվող ամսագրերի ցանկում նշված է օրիանակ 21st Century-ին, որը Նորավանք հիմնադրամի ամսագիրն էր /ՀՀ/: Առկա է միջազգային հետազոտական ծրագրերում ուսանողների ընդգրկվածության մակարդակ ցածր է:

6.5 ՄՈՒՀ-ում գործում են հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման մեխանիզմներ:

Հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման համակարգային մոտեցումը, մեխանիզմները բացակայում են, սակայն իրականացվել են որոշակի հատվածային քայլեր. մասնավորապես, փորձ է արվել մագիստրոսական թեզերի թեմատիկան որոշելիս համագործակցել տարբեր կառույցների հետ: Այսպես, Արարատի մարզպետարանի հետ արդեն ձեռք է բերվել նման պայմանավորվածություն թեզերի թեմատիկայի հետ կապված: Հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցմանը կարող է նպաստել այն հանգամանքը, որ ակադեմիայի ՊԴ կազմի շուրջ 1/3-ը հրավիրյալ դասախոսներ են, ովքեր աշխատում են ժամավճարային հիմունքներով, քանի որ որպես հիմնական աշխատող ներգրավված են պետական կառավարման տարբեր մարմիններում: Ակադեմիան կարող էր օգտագործել այդ հանգամանքը ի նպաստ և ստեղծել հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի շաղկապման արդյունավետ մեխանիզմներ: Այլ հարց է, որ հիշյալ մասնագետների համար, հետազոտական գործունեությունը ոչ միշտ է թիրախային: Ընդ որում, միայն մագիստրոսական կրթական ծրագրերի իրականացումը հնարավորություն է ընձեռում առավել մեծ չափով կենտրոնանալ գիտահետազոտական գործունեության վրա, սակայն մագիստրոսների հետազոտական գործունեության խթանման գործիքները

արդյունավետ չեն: Չկիրառելով «հետազոտության ուսուցում հետազոտության մեջ ներգրավվելով» սկզբունքը՝ Ակադեմիան վտանգում է մագիստրոսների մոտ քննական մտածողության և վերլուծական կարողությունների ձևավորումը նաև որպես կրթական ծրագրերի վերջնարդյունք:

Դատողություններ: ՀՀ ՊԿԱ-ի Կանոնադրության մեջ, գործող ՌԾ-ում ընդհանուր առմամբ արտացոլված են Ակադեմիայի հետազոտական ուղղությունները, սակայն ինչպես նախորդ հավատարմագրման ժամանակ, այժմ ևս առկա չեն միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պլաններ: Ակադեմիայի կառուցվածքային փոփոխություններից հետո հետազոտական գործընթացների համար պատասխանատու է գիտաուսումնական գծով պրոռեկտորը, սակայն նրա գործառույթները հստակ ամրագրված չեն:

Ակադեմիայի կանոնադրական նպատակներն են պետական կառավարման ոլորտում գիտական հիմնարար և կիրառական հետազոտությունների իրականացումը և պետական կառավարման ոլորտի տեղեկատվավերլուծական ապահովումը, սակայն այս

նպատակների իրականացման համար ինստիտուցիոնալ մակարդակում պլանավորում առկա չէ: Բացի դրանից, Ակադեմիայում հետազոտական թեմաների իրականացման համար որևէ փաստաթղթում սահմանված չեն քայլերի հերթականությունը, ժամանակացույցը, պատասխանատվությունների բաշխումը, ինչը վտանգում է

գործունեության գնահատումը: Ակադեմիայում իրականացվող հետազոտությունների թեմաներն իրականացվում են ամբիոնների նախաձեռնությամբ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ գիտական հետազոտությունների ակտիվացմանը խոչնդոտում է հիմնական

հաստիքով ՊԴ կազմի սակավությունը: Ակադեմիայի պրակտիկ ոլորտը ներկայացնող դասախոսական անձնակազմը հիմնականում հետազոտությամբ չի զբաղվում, իսկ հաշվի առնելով հիմնական դասախոսների փոքր տեսակարար կշիռը՝ սահմանափակվում են հետազոտական գործունեության ակտիվացման հնարավորությունները և հեռանկարները:

Հետազոտությունների իրականացման և դրանով պայմանավորված Ակադեմիայի զարգացման հստակ քաղաքականություն դեռևս ձևակերպված չէ և առկա չեն համապատասխան ընթացակարգեր, ինչը ռիսկային է դարձնում հետազոտական աշխատանքների շարունակական զարգացումը և արդյունքների առևտրայնացումը:

Գովելի է, որ Ակադեմիայում առկա է հետազոտական որոշակի գործունեություն, մասնավորապես, «Կառավարչական գործունեության հոգեբանություն» գիտահետազոտական լաբորատորիայի և «Տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոն»-ի, «Գիտության կառավարման հետազոտական կենտրոն»-ի կողմից: Այս հանգամանքը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ այս ուղղություններով հետազոտական գործունեությունը հեռանկարային է և հետագայում կարող է նպաստել ֆինանսական միջոցների ներհոսքի: Սակայն, Ակադեմիայի համար այսօր ևս շարունակում են արդիական մնալ նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խմբի կողմից մատնանշված. հետազոտությունների իրականացման համար անհրաժեշտ հստակ քաղաքականությունը և համապատասխան ընթացակարգերը, որոնց բացակայությունը խոչընդոտում է գնահատել գիտահետազոտական գործունեության որակը:

Ակադեմիան անելիքներ ունի հետազոտական աշխատանքների միջազգայնացման առումով, քանի որ մինչ օրս միջազգային որևէ նշանակալի հետազոտական գործունեություն չի իրականացվել:

Ինչպես նախորդ հավատարմագրման ժամանակ, այժմ ևս ՀՀ ՊԿԱ-ում հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման մեխանիզմներ առկա չեն:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա չեն ՊԴ կազմի և ուսանողների նորարական հետազոտական աշխատանքների խրախուսման մեխանիզմներ, սակավաթիվ են ՊԴ կազմի ուսումնասիրությունների հրատարակությունները, բացակայում է ՊԴ կազմի մասնակցությունը արտաքին գիտահետազոտական ծրագրերին, գերթե բացակայում է համալսարանի հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը, ինչպես նաև բացակայում են հետազոտության և ուսումնառության միջև եղած կապերը, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿԱ-ը չի ապահովում հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 6-ի պահանջներին գնահատում է **անբավարար:**

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր

7.1 ՄՈՒՀ-ում առկա է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական միջավայր:

ՀՀ ՊԿԱ-ի ՌԾ-ի նպատակ 2-ի խնդիր 2.4-ում նախատեսել է «Շարունակել ուսումնական ենթակառուցվածքի հետագա բարելավման ու արդիականացման գործընթացները, անհրաժեշտ մակարդակով դասավանդման մեթոդական, տեխնոլոգիական ռեսուրսների, ներառյալ, տեխնոլոգիական կարողություններով լսարանների ցանցի զարգացումը»: Խնդիր 4.2-ում սահմանել է «Ապահովել տեխնոլոգիապես հագեցած, ժամանակակից ուսումնական և աշխատանքային միջավայր՝ բոլոր սովորողների և աշխատողների արդյունավետ գործունեությունը խթանելու համար»:

ՀՀ ՊԿԱ-ում սովորում են շուրջ 640 մագիստրոս, 61 ասպիրանտ և հայցորդ: Մեկ մագիստրոսին ընկնող լսարանային մակերեսը կազմում է 2.4 քմ:

Ակադեմիան իր ուսումնական գործունեությունն իրականացնում է երկու ուսումնական մասնաշենքերում, որոնցից մեկը նախատեսված է հիմնականում վերապատրաստումների և որակավորման բարձրացման համար:

Ակադեմիայի տարածքում առկա են մարզադահլիճ, դահլիճներ՝ հագեցած տեխնիկական միջոցներով՝ գիտաժողովների, տարբեր բնույթի միջոցառումների կազմակերպման համար: Առկա է Ուսումնական մեդիա-կենտրոն, Ֆրանսահայ բարերար Ռայմոնդ Եզեզեյանի անվան դահլիճ-լսարան՝ սեմինարներ, կոնֆերանսներ, դասախոսություններ և այլ միջոցառումներ իրականացնելու համար, Տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոն, «Կառավարչական գործունեության հոգեբանություն»

գիտահետազոտական կենտրոն, Գիտության կառավարման հետազոտական կենտրոն, գրադարան, ուսանողների շփման և ստեղծագործության համար նախատեսված «Ստեղծագործական գոտի»/Creative Zone/ և այլն: Լսարանները հիմնականում հազեցած են համակարգչային տեխնիկայով, պրոյեկտորով և սմարթ գրատախտակներով: Ակադեմիայի ողջ տարածքում առկա է ինտերանետային կապ / WiFi/:

Ակադեմիայի գրադարանն ունի գրապահոց և լսարան-ընթերցասրահ: Այն գործում է իր կանոնադրության հիման վրա, որտեղ սահմանվում են հիմնական խնդիրները, ընթերցողների և գրադարանի աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները, գրադարանի ղեկավարման կարգը: Գրադարանային ֆոնդը մասնագիտական առումով համապատասխանում է Ակադեմիայի ուսումնական ծրագրերի պահանջներին: 2018թ. դրությամբ Ակադեմիայում առկա է շուրջ 17000 անուն գրականություն, որից 13000-ը հայալեզու: Սակայն թվայնացված ֆոնդը սակավաթիվ է և կազմում է շուրջ 500 անուն: Գրադարանում առկա է 2 դյուրակիր համակարգիչ, 13 անհատական համակարգիչ, 2 պրոյեկտոր, 1 սմարթ գրատախտակ, 1 գիրք սկանավորող սարք, շտրիխ կոդ տպող և կարդացող սարքեր:

Փորձագիտական այցի ժամանակ պարզվեց, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում չի գործում սննդի կետը և բացակայում է բուժկետը:

7.2 ՄՈՒՀ-ը, իր առաքելությունն ու նպատակներն իրականացնելու համար, հատկացնում է համապատասխան ֆինանսական ռեսուրսներ՝ անհրաժեշտ միջոցներով և սարքավորումներով ապահովելու ու գործարկելու համար:

2013-2018թթ. ՌԾ-ի նպատակ 6-ի խնդիր 6.1-ում սահմանել է «Բարեփոխել և ներդաշնակեցնել ֆինանսական պլանավորումը Ակադեմիայի ռազմավարական նպատակներին և խնդիրներին»:

ՀՀ ՊԿԱ-ի միջնաժամկետ և կարճաժամկետ բյուջեն հաստատվում է ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից սահմանված ձևաչափի համաձայն:

Բացի ՀՀ պետական բյուջեից, ակադեմիան այլ աղբյուրներից ևս ֆինանսական միջոցներ է ստանում, որոնց բաշխումը նույնպես ուղղված է Ակադեմիայի բնականոն գործունեության ապահովմանը, առաքելության և նպատակների իրագործմանը: Արտաբյուջետային գումարները ձևավորվում են, մասնավորապես, առկա և հեռակա մագիստրոսական, ասպիրանտական և հայցորդական կրթական ծրագրով սովորողների վարձավճարներից, վերապատրաստումներից ստացվող գումարներից, դրամաշնորհներից և այլն:

Ֆինանսական միջոցների բաշխումն իրականացվում է ըստ ստորաբաժանումների կողմից ներկայացված հիմնավորման: Ուսման վարձերն ուղղվում են Ակադեմիայի աշխատակիցների աշխատավարձի վճարմանը, ուսումնական նյութերի տպագրմանը, գրականության ձեռքբերմանը, գույքի, գրասենյակային ապրանքների ձեռքբերմանը, կոմունալ վճարներին և այլն:

Համաձայն ՀՀ ՊԿԱ-ի 2018թ. հաշվետվության համախմբված բյուջեն նախատեսված էր 475 միլիոն 480,3 հազար դրամ, սակայն փաստացի մուտքը կազմել է 450 միլիոն 314,9 հազար դրամ: Մուտքերի 34.4%-ը ձևավորվել է ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցներից, իսկ 65.6%-ը կազմել են արտաբյուջետային միջոցները:

ՀՀ ՊԿԱ-ի ֆինանսական միջոցների մոտավոր բաշխումը 2018թ. ընթացքում ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

աղյուսակ 2

	Ծախսի անվանումը	%
1.	Աշխատողների աշխատավարձեր, հավելավճարներ	65
2.	Էներգետիկ, կոմունալ ծառայություններ	6
3.	Կապի ծառայություններ	1
4.	Գործուղումներ	2.5
5.	Տեղեկատվական ծառայություններ/գովազդ	1.5
6.	Շենքերի բարեկարգում	1
7.	Գրասենյակային և տնտեսական նյութեր	1.5
8.	Կրթաթոշակ	10
9.	Զեղչեր	3
10.	Հարկեր ՀՀ պետբյուջե	4
11.	Սարքավորումների ձեռքբերում (այդ թվում վարչական)	3

7.3 ՄՈՒՀ-ում գործում է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումն ու շարունակականությունն ապահովող և երաշխավորող ֆինանսական միջոցների բաշխման քաղաքականություն:

ՀՀ ՊԿԱ-ն իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ի նպատակ 6-ում կարևորում է արդյունքահեն բյուջետավորումը՝ որպես Ակադեմիայի ֆինանսական կառավարման առանցքային կետ և ֆինանսական ռեսուրսների արդյունավետ տեղաբաշխումը:

Ակադեմիայում հիմնվելով նախորդ տարվա տվյալների վրա՝ սահմանվում են տարեկան կողմնորոշիչ համամասնություններ Ակադեմիայի զարգացմանը, աշխատանքի վարձատրությանն ու ենթակառուցվածքի պահպանմանն ուղղված միջոցների ծավալների միջև:

Փորձագիտական այցի ժամանակ պարզվեց, որ ամբիոնների կարիքները բավարարվում են ըստ դեկավարությանը տարեկան կտրվածքով կամ ըստ անհրաժեշտության ներկայացված հիմնավորումների:

7.4 ՄՈՒՀ-ի ռեսուրսային բազան հնարավորություն է ընձեռում մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի և ռազմավարական պլանի իրականացման համար, ինչը նպաստում է որակի շարունակական բարելավմանը և կայունությանը:

Ակադեմիայում առկա ներկայիս ռեսուրսների բազան հնարավորություն է ընձեռում իրականացնել ՄԿԾ-ները: Ակադեմիայում փորձագիտական խումբը այցելել է Ուսումնական մեդիա-կենտրոն, ուսումնական լսարաններ, հեռավար ուսուցման կենտրոն, Տարածաշրջանային հետազատությունների կենտրոն, «Կառավարչական գործունեության հոգեբանություն» գիտահետազոտական կենտրոն, Գիտության կառավարման հետազոտական կենտրոն, գրադարան, ուսանողների շփման համար նախատեսված «Ստեղծագործական գոտի» /Creative Zone/, և այլն: Առկա լսարանները հիմնականում հազեցած էին ժամանակակից համակարգչային տեխնիկայով, մասնավորապես անհատական համակարգիչներով, պրոյեկտորներով, սմարթ գրատախտակներով: Հեռավար ուսուցման կենտրոնում առկա էր հեռավար կրթության իրականացման համար անհրաժեշտ գործիքակազմը, «Moodle» համակարգը, որտեղ տեղադրված էին կրթության համար անհրաժեշտ էլեկտրոնային նյութերը:

Սակայն ՀՀ ՊԿԱ –ի կարիքների համար ռեսուրսների ձեռքբերումը պարբերական բնույթ չի կրում: Մասնավորապես ըստ ակադեմիայի 2018թ . հաշվետվության սարքավորումների ձեռքբերման միջոցները կազմել են բյուջեի ընդամենը 3%-ը: Ըստ ՌԾ-ի նպատակների իրականացման ակադեմիայում պարբերական ֆինանսական բաշխում չի իրականացվում որակի շարունակական բարելավման նպատակով:

7.5 ՄՈՒՀ-ում առկա է տեղեկատվությունը և փաստաթղթավորման գործընթացները կառավարելու հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգ:

ՀՀ ՊԿԱ-ն իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ի նպատակ 7-ում կարևորում է «Ակադեմիայի տեղեկատվական համակարգերի արդիականացումը, նոր համակարգերի ներդրումը»:

Փաստաթղթաշրջանառության կազմակերպումը և փաստաթղթերի կառավարումը՝ ներքին և արտաքին փաստաթղթերի շարժը, իրականացվում է ակադեմիայի գիտական խորհրդի 2012թ. դեկտեմբերի 28-ի նիստում հաստատված գործավարության կարգին համապատասխան:

2019թ.-ին ներդրվել է նաև փաստաթղթաշրջանառության էլեկտրոնային Mulberry համակարգը:

Մինչ Mulberry համակարգի ներդրումը ներքին կարիքները բավարարելու համար առկա են եղել ընդհանուր օգտագործման ռեսուրսներ: Մասնավորապես, ցանցային կապ է ապահովված եղել ուսումնամեթոդական վարչության և ամբիոնների միջև:

ՀՀ ՊԿԱ –ի պաշտոնական էլեկտրոնային փոստի՝ info@paara.am, ինչպես նաև Facebook, Google+, Youtube, Twitter հարթակների միջոցով ակադեմիային ուղղված դիմումներին և նամակներին տրվում է համապատասխան ընթացք:

Ակադեմիայում բուհ-դասախոս-ուսանող-շրջանավարտ կապն ապահովելու նպատակով ներդրվել է Google Education/G Suite համակարգը:

Հեռավար կրթության իրականացման նպատակով ներդրվել է ուսուցման Moodle հարթակը, ինչպես նաև տեսակոնֆերանսների (Webinar) կազմակերպման և ձայնագրման համար նախատեսված BigBlueButton սերվերային համակարգը:

Ակադեմիայի ողջ ՊԴ և ՈԻՕ կազմին և մագիստրոսներին տրամադրվել են էլեկտրոնային հասցեներ: Google classroom հարթակի միջոցով դասախոսների և սովորողների շփումը մասամբ տեղափոխվել է հեռավար հարթակ:

ՀՀ ՊԿԱ-ի տեղեկատվության տարածումը իրականացվում է նաև հայտարարությունների, տպագիր և էլեկտրոնային մամուլի, պաշտոնական կայքի, տեղեկատվական ձեռնարկների, բուկլետների (գրքույկների) միջոցով:

7.6 ՄՈԻՀ-ն ստեղծում է ապահով և անվտանգ միջավայր առողջապահական և անվտանգության պահպանմանն ուղղված ծառայությունների միջոցով՝ հաշվի առնելով հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողներին:

ՀՀ ՊԿԱ-ում անվտանգության ապահովման ծառայությունները կանոնակարգված են՝

1. «Քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումներ» ստեղծելու մասին Ակադեմիայի ռեկտորի 2012թ. հունիսի 11-ի թիվ 140/1-Ս հրամանով,

2. Քաղաքացիական պաշտպանության պլանը հաստատելու մասին ակադեմիայի ռեկտորի 2012թ. հունիսի 14-ի թիվ 142-Ս հրամանով:

Քաղաքացիական պաշտպանության շտաբը ընդգրկում է հետևյալ կազմավորումները՝ հակահրդեհային կազմավորում, հասարակական կարգի պահպանության կազմավորում, փրկարարական կազմավորում և վթարային տեխնիկական կազմավորում:

Անվտանգության նկատառումներից ելնելով՝ ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա է հսկիչ անցակետ, հակահրդեհային ազդանշանային համակարգի առկայություն, ակադեմիայի մասնաշենքի տեսահսկում:

Ակադեմիայում առկա չէ բուժկետ: Սակայն ակադեմիայի որոշ դասախոսներ անցել են առաջին օգնություն ցուցաբերելու վերապատրաստման դասընթացներ և ակադեմիայում պահվում է առաջին օգնություն ցուցաբերելու պարագաներ:

Անհրաժեշտ է նաև նշել, որ փորձագիտական այցի ժամանակ պարզ դարձավ, որ լսարաններում հիմնականում փակցված չէին անվտանգության տեխնիկայի պահպանման կանոնները:

Տեղաշարժման հետ կապված հատուկ կարիք ունեցող ուսանողների համար առկա էին թեքահարթակներ հիմնական մասնաշենքի և գրադարանի մուտքերում:

7.7 ՄՈԻՀ-ում գործում են ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:

Դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատում կազմակերպելու համար հատուկ մշակված մեխանիզմներ ՀՀ ՊԿԱ-ում չկան: Ուսանողների կողմից ռեսուրսների կիրառելիության և հասանելիության գնահատման մեխանիզմ նույնպես չկան, սակայն տարբեր հարցումներում առկա են կետեր, որոնցով բացահայտվում է ուսանողների բավարարվածությունը ակադեմիայի լսարանային պայմաններից և ռեսուրսներից:

Ըստ ուսումնասիրված փաստաթղթերի Ակադեմիայի մագիստրանտների շրջանում իրականացվել է «Կրթական միջավայրի որակի գնահատում»: Մակայն հարցումը չի կրում պարբերական բնույթ: Ուսանողների առաջարկությունները բաշխվել են հետևյալ կերպ.

	Առաջարկներ	%
1	Գրադարանային ռեսուրսների մասին առաջարկներ	25
	ա. Ցանկալի է ավելացնել գրադարանի մասնագիտական գրականությունը բ. Գրադարանի բոլոր գրքերը թվայնացնել և տեղադրել կայքում	
2	Համակարգչային ռեսուրսների և իրազեկման մասին առաջարկներ	32
	ա. Ցանկալի է ընդլայնել համակարգչային դասընթացները: բ. Ցանկալի է իրականացնել ինտերնետային կայքի հաճախակի թարմացում, հատկապես քննական հարցաշարերի, քննական օրերի մասով: գ. Տեղեկատվություն տեղադրել կայքում գործատուների մոտ թափուր աշխատատեղերի մասին: դ. Տեղեկատվություն տեղադրել կայքում ուսման վարձերի զեղչերի մասին:	
3	Ակադեմիայի շենքային պայմանների վերաբերյալ առաջարկներ	42
	ա. Անհրաժեշտ է բարելավել շենքի մաքրության հարցը: բ. Անհրաժեշտ է բարելավել լսարանային պայմանները գ. Ցանկալի է ունենալ սննդի կետ:	

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ Ակադեմիայն աշխատանքներ է տանում գրադարանի թվայնացման, կայքում ուսման վարձերի զեղչերի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակման, շենքերի մաքրության, լսարանային պայմանների բարելավման ուղղություններով:

Ակադեմիայում ձևավորվել է 15 հոգուց բաղկացած «Կրեատիվ խումբ»: Խմբի նպատակը նոր, հետաքրքիր գաղափարներ առաջարկելն է, որոնք կնպաստեն Կառավարման ակադեմիայի գործունեության բարելավմանը: Առկա է նաև հարթակ ակադեմիայի կայքում, որի միջոցով ուսանողները կամ դասավանդողները իրենց առաջարկությունները կարող են ուղարկել կրեատիվ խմբին: Մասնավորապես, այս խմբի կողմից առաջարկվել է բացել սննդի կետ ակադեմիայի տարածքում և ստեղծել բուժկետ, ընդունելության դիմում - հայտերն ընդունել էլեկտրոնային հարթակի կիրառմամբ, ներմուծել էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառություն և այլն:

Դաստողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ՀՀ ՊԿԱ-ի ռեսուրսները ներկա դրությամբ ապահովում են կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումը: Մակայն այդ հարցը մշտապես պետք է պահել ուշադրության կենտրոնում

և պարբերաբար թարմացնել ռեսուրսային բազան: ՀՀ ՊԿԱ-ում կատարված հարցումները ցույց են տալիս, որ ուսանողները դժգոհ են ակադեմիայի տարածքում սննդի կետի, բուժկետի, տպագրական և կազմարարական ծառայություններ մատուցող կառույցների բացակայությունից: Ուսանողները դժգոհ են նաև գրադարանում մասնագիտական գրականության և թվայնացված էլեկտրոնային գրականության սակավությունից:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ակադեմիայում առկա է ֆինանսական միջոցների բաշխման մեխանիզմ, սակայն ռեսուրսների ձեռքբերման մասնաբաժինը փոքր է. ռեսուրսների ձեռքբերմանը տրամադրվում են համարյա նույնքան ֆինանսներ, որքան գործուղումների: Տարեկան բյուջեում նախատեսվում են որոշակի ծախսեր, որոնք ուղղված են կառույցի նպատակների իրականացմանը, սակայն ծախսերը մանրամասնեցված չեն ըստ ռազմավարական նպատակների և կրթական ծրագրերի, որն առավել հասցեական կդարձնել կատարվող ֆինանսական ներդրումները: Սակայն մի շարք առանցքային ոլորտներում (օրինակ՝ հետազոտություն, գրադարան, միջազգայնացում) սահմանափակ ներդրումները կարող են վտանգել ռազմավարական ծրագրի նպատակների իրականացումը:

ՀՀ ՊԿԱ-ում կրթական միջավայրի գնահատման գործող մեխանիզմը ուսանողների շրջանում իրականացվող հարցումներն են, որոնք, սակայն չեն կրում պարբերական բնույթ և չեն ապահովում Ակադեմիայի դասախոսական կազմի և սովորող բոլոր մագիստրանտների մասնակցությունը: Ռեսուրսային կարիքների վերհանման տեսանկյունից կարևոր է կրեատիվ խմբի գործունեությունը, որը կարող է նպաստել կարիքների վերհանմանը և կրթական միջավայրի կատարելագործմանը: Սակայն խմբի գործունեությունը կանոնակարգված չէ և չի իրականացվել գործունեության արդյունավետության գնահատում: Վտանգավոր է ՀՀ ՊԿԱ-ում բուժկետի բացակայության հանգամանքը հատկապես երեկոյան ժամերին, երբ առաջին բուժօգնության վերապատրաստում անցած աշխատակազմը կարող է ակադեմիայում չլինել:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական միջավայր, ջանքեր է ներդրվում ռեսուրսների բարելավման և հարստացման ուղղությամբ, կրթական ծրագրերի իրականացման համար ապահովում է բավարար պայմաններ, առկա է ֆինանսական միջոցների բաշխման քաղաքականություն, առկա է տեղեկատվությունը և փաստաթղթավորման գործընթացները կառավարելու քաղաքականություն, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿԱ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների իրականացման համար:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 7-ի պահանջներին գնահատում է բավարար:

VIII. ՀԱՍԱՐԿԱԿԱՎԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր

8.1 ՄՈՒՀ-ն ունի հաշվետվողականության սահմանված կարգ:

ՄՈՒՀ-ի հաշվետվողականության գործընթացը կանոնակարգվում է ՀՀ ՊԿԱ-ի կանոնադրությամբ: Ռեկտորի տարեկան հաշվետվությունը կազմվում է առանձին ստորաբաժանումների տարեկան հաշվետվությունների հիման վրա, որոնք արտացոլում են ընթացիկ գործունեության արդյունքները:

Համալսարանի գիտխորհուրդը և ակադեմիայի խորհուրդը լսում է ռեկտորի հաշվետվությունը լրացուցիչ և շարունակական կրթության, ուսումնամեթոդական գործունեության, կրթության որակի ապահովման, գիտական գործունեության, հրատարակչական գործունեության, գիտատեխնիկական գրադարանի, միջազգային համագործակցության, տեղեկատվական համակարգերի սպասարկման և զարգացման, տեղեկատվության և հասարակայնության հետ կապերի, շրջանավարտների միության և կարիերայի կենտրոնի, անձնակազմի կառավարման, փաստաթղթաշրջանառության, տնտեսական բնույթի աշխատանքների, ֆինանսական գործունեության վերաբերյալ: Պարունակելով մեծածավալ տեղեկատվություն Ակադեմիայի գործունեության տարբեր ուղղությունների վերաբերյալ, ուսումնասիրված տարեկան հաշվետվությունները չեն անդրադառնում Ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքների վերլուծությանը, վերհանված խնդիրներին և դրանց լուծման առաջարկներին:

Ակադեմիայի ֆինանսական հաշվետվությունների արժանահավատությունը վերստուգվում է՝ լիազոր մարմնի կողմից ընտրված անկախ աուդիտորական կազմակերպության կամ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության ֆինանսական վերահսկողության ստորաբաժանման կողմից:

8.2. ՄՈՒՀ-ն ապահովում է ընթացակարգերի, գործընթացների թափանցիկությունը և հասանելիությունը հասարակությանը:

ՄՈՒՀ-ն իր համար առաջնահերթ ուղղություններից է համարում ՀՀ ՊԿԱ գործունեության թափանցիկության ու հաշվետվողականության բարձրացումը, ինչպես նաև հասարակությանը տրամադրվող ծառայությունների և հանրությանը իր գործունեության վերաբերյալ մատչելի և ընկալելի տեղեկատվությամբ ապահովումը:

ՀՀ ՊԿԱ-ի գործունեության վերաբերյալ առկա են եռալեզու տեղեկատվական նյութեր (բուկլետներ):

Ակադեմիայի գործունեության, կանոնակարգերի, ընթացակարգերի, ուղեցույցների, նորությունների հայտարարությունների, կազմակերպվող միջոցառումների վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը լուսաբանված և տեղադրված է Ակադեմիայի պաշտոնական՝ www.paara.am կայքում:

Ակադեմիային առնչվող միջոցառումները, նորությունները, իրադարձությունները ներկայացվում են նաև սոցիալական Facebook, Google+, Youtube, Twitter հարթակներում:

Ակադեմիան մասնակցում է նաև ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության աջակցությամբ կազմակերպվող «Կրթություն և կարիերա ԷՔՍՊՈ» ցուցահանդեսներին:

8.3. ՄՈՒՀ-ում գործում են հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի կայուն մեխանիզմներ:

ՀՀ ՊԿԱ-ում հասարակության հետ կապերի ձևավորմամբ զբաղվում է տեղեկատվության և հասարակության հետ կապերի բաժինը, որի կանոնադրությունը հաստատվել է ՀՀ ՊԿԱ ռեկտորի 2017թ. փետրվարի 20-ի N 38-Ա հրամանի համաձայն, որտեղ ամրագրված են բաժնի նպատակները և խնդիրները, գործառույթները, բաժնի կառավարումը և աշխատանքների կազմակերպումը, աշխատողների թիվն ու մասնագիտական կազմը: Տեղեկատվության և հասարակության հետ կապերի բաժնի ներքո գործում է նաև Շրջանավարտների միությունը և կարիերայի կենտրոնը: Մակայն այս կառույցների աշխատանքի արդյունավետության գնահատում չի իրականացվել:

Որպես հետադարձ կապի մեխանիզմ ՄՈՒՀ-ում առկա են հարցումներ գործատուների, ուսանողների և շրջանավարտների շրջանում:

Ակադեմիայի ինչպես սոցիալական հարթակներում, այնպես էլ կայքում, բացի էլեկտրոնային փոստից, առկա է մեկնաբանություններ թողնելու հնարավորությունը:

8.4 ՄՈՒՀ-ում գործում են հասարակությանը գիտելիքների (արժեքների) փոխանցման մեխանիզմներ:

ՀՀ ՊԿԱ իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ի 3-րդ և 2019-2024թթ. ՌԾ-ի 2-րդ նպատակներում կարևորում է հանրային ծառայության համակարգի և այլ ոլորտների աշխատողների շարունակական, պարբերական վերապատրաստման, մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների հզորացման և հասարակությանը գիտելիքների ու արժեքների փոխանցման մեխանիզմները:

Ակադեմիան ՀՀ-ում գործող մասնագետների ուսուցման և վերապատրաստման առանցքային կառույց է, որն իրականացնում է հանրային ծառայողների, համայնքների ղեկավարների, ավագանիների անդամների և համայնքային ծառայողների, ինչպես նաև մասնավոր հատվածի մասնագետների որակավորման բարձրացում և վերապատրաստում: Միայն 2018թ. -ին Ակադեմիայում վերապատրաստված քաղաքացիական ծառայողների, ՏԻՄ-երի համայնքների ղեկավարների, ավագանիների անդամների և համայնքային ծառայողների թիվը կազմել է 2112, 2017թ. -ին՝ 590, 2016թ. -ին՝ 574, 2015թ. -ին՝ 1440:

Նշված գործառույթները իրականացվում են Ակադեմիայի վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման բաժնի կողմից որի կանոնադրությունը հաստատվել է ՀՀ ՊԿԱ ռեկտորի 2017թ. փետրվարի 20 -ի N 38-Ա հրամանի համաձայն: Առկա է նաև վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման բաժնի պետի, բաժնի գլխավոր մասնագետի, առաջատար մասնագետի պաշտոնի անձնագրերը:

ՀՀ քաղաքացիական ծառայության խորհրդի, Պաշտպանության նախարարության, Ազգային ժողովի աշխատակազմի ներկայացուցիչների, համայնքների ղեկավարների և ավագանիների անդամների, ինչպես նաև ԼՂՀ համապատասխան կառույցների պետական և քաղաքացիական ծառայողների համար առկա վերապատրաստման պայմանագրերի հիման վրա կազմակերպվել են շարունակական վերապատրաստումներ:

Վերապատրաստման ծրագրերն իրականացվում են կարիքի բացահայտման և գնահատման մեթոդաբանության հիման վրա (առկա է «Վերապատրաստման կարիքի

բացահայտման և գնահատման ուղեցույց», հեղինակներ՝ Ա. Լոքյան, Գ. Հովհաննիսյան, Մ. Մարգարյան):

Մշակվել և իրականացվում են նաև անհատական, կորպորատիվ վճարովի կարճաժամկետ, երկարաժամկետ թեմատիկ վերապատրաստումներ «Մարդկային ռեսուրսների կառավարում», «Արդյունավետ կառավարման հմտություններ», «SS նախագծերի կառավարում», «Գնումների գործընթացի կազմակերպում», «Հանրային կապեր», «Թոփ մենեջեր», «Ինովացիաների կառավարում» թեմաներով:

Ղատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա են հաշվետվողականության գործող մեխանիզմներ ներքևից վերև՝ մինչև ակադեմիայի ռեկտոր, գիտական խորհուրդ, ապա ակադեմիայի խորհուրդ, որոնք ընդգրկում են Ակադեմիայի բազմաթիվ ոլորտներ և ունեն պարբերական բնույթ: Բոլոր ստորաբաժանումների աշխատանքների արդյունքներն ամփոփվում են տարբեր հաշվետվություններում: Մինչև ժամանակ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ որոշ հաշվետվություններում որակական վերլուծությունների բացակայությունը չի կարող անհրաժեշտ չափով նպաստել համալսարանի գործունեության հետագա բարելավմանը:

Հաշվի առնելով, որ ՀՀ ՊԿԱ-ի գործունեության, կանոնակարգերի, ընթացակարգերի, նորությունների, հայտարարությունների վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը լուսաբանված է ՄՈՒՀ-ի ոչ միայն պաշտոնական՝ կայքում, այլ նաև սոցիալական մի շարք հարթակներում, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Ակադեմիայի ընթացակարգերը, գործընթացները թափանցիկ են և հասանելի հասարակությանը: Բացի այդ, ՀՀ ՊԿԱ-ն փորձում է տարբեր լրատվամիջոցների, թերթերի, հրապարակումների, ցուցահանդեսների միջոցով հրապարակային դարձնել իր գործունեությունը, ինչը նույնպես նպաստում է ակադեմիայի հիմնական գործընթացների թափանցիկությանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում նաև այն, որ ակադեմիայում առկա են հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող մեխանիզմներ, կառույցն ակտիվ է հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման տարբեր գործող մեխանիզմների կիրառման և լրացուցիչ կրթության տրամադրման բազմակողմանի գործընթացների մեջ / անհատական, կորպորատիվ վճարովի կարճաժամկետ, երկարաժամկետ թեմատիկ վերապատ-րաստումներ/, որոնք նպաստում են լավագույն փորձի տարածմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՀՀ ՊԿԱ-ում առկա է հաշվետվողականության համակարգ, որը մասամբ վեր է հանում համալսարանի առկա խնդիրները, հասարակությանը տրամադրվող տեղեկատվությունը հասանելի է, առկա են հասարակության հետ հետադարձ կապի, գիտելիքի փոխանցման մեխանիզմներ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ակադեմիան **բավարարում է չափանիշ 8-ի պահանջները:**

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ -ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉՍՓԱՆԻՇ 8-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

ՉԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր

9.1 Փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և միջազգայնացմանը նպաստող միջավայր ստեղծելու նպատակով ՄՈՒՀ-ում գործում են արտաքին կապերի հաստատումը խրախուսող քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

Որպես նպատակ Ակադեմիայում միջազգայնացումը թիրախավորված է 2013-2018թթ. և 2019-2024թթ. ռազմավարական ծրագրերում: 2019-2024թթ. ռազմավարական ծրագրում այն ամրագրված է որպես միջազգայնացման գործընթացի և միջազգային համագործակցության ընդլայնում և արդյունավետության բարձրացում: Ակադեմիայում միջազգայնացման համար նախատեսվել են մի շարք քայլեր. այդ թվում՝ միջազգային կրթական և/կամ հետազոտական ծրագրերին մասնակցության աճ, դասախոսների, սովորողների և անձնակազմի շարժունության ընդլայնում, առնվազն մեկ կրթական ծրագրի միջազգային հավատարմագրում, կրկնակի և/կամ համատեղ դիպլոմների շնորհմամբ կրթական ծրագրերի ներդրում: Սակայն առկա չեն նպատակների իրականացման հստակ պլանավորում՝ ամհրաժեշտ ռեսուրսներով և պատասխանատուներով, իրականացման գործիքակազմ և ժամանակացույցներ:

Ակադեմիայի և պետական կառավարման մարմինների ու կազմակերպությունների միջև բազմակողմանի փոխհամագործակցության ձևերը զարգացնելու, արտաքին շահակիցների շրջանակը ընդլայնելու համար նոր մոտեցումներ մշակելու մասին խորհրդատվություն տվել էր նաև Ակադեմիայի նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խումբը: Չնայած ռազմավարական ծրագրերում, նախորդ հավատարմագրման զեկույցի արդյունքում կազմված բարելավման պլանում միջազգայնացման կարևորության ամրագրմանը՝ բացակայում է որևէ հայեցակարգային փաստաթուղթ, որը կներկայացներ տեսլականի ապահովման համար անհրաժեշտ գործողությունները և դրանց հաջորդականությունը: Առկա չեն երկարաժամկետ, միջնաժամկետ և կարճաժամկետ կտրվածքով Ակադեմիայի միջազգայնացման ուղղությամբ իրակացվելիք քայլերը: Բացակայում են միջազգայնացմանն ուղղված գործընթացների արդյունավետության գնահատման մոտեցումները, զգալի չէ միջազգայնացման գործընթացի փոխկապակցումն ուսումնական և հաստատության այլ գործընթացների հետ:

9.2 ՄՈՒՀ-ի արտաքին կապերի և միջազգայնացման ապահովման ենթակառուցվածքը երաշխավորում է կանոնակարգված գործընթաց:

Ակադեմիայում գործում է միջազգայնացման ապահովման ինստիտուցիոնալ կառույց, այն է՝ Միջազգային համագործակցության և արտաքին կապերի բաժինը, որն իր գործունեությունն իրականացնում է 2017 թվականին հաստատված կանոնադրության հիման վրա: Միջազգային համագործակցության և արտաքին կապերի բաժնի պետը հաշվետու է Ակադեմիայի ղեկավարին, արտաքին կապերի գծով պրոռեկտորին: Ըստ

Ակադեմիայի ինքնավերլուծության զեկույցի, բաժնի գործունեության համակարգումն իրականացնում է Ակադեմիայի արտաքին կապերի գծով պրոռեկտորը:

Միջազգային համագործակցության բաժնի առջև դրված նապատակները և խնդիրները խիստ հավակնոտ են (օրինակ, նպաստել Ակադեմիայի ինտեգրմանը համաշխարհային գիտական և կրթական գործընթացներին ու ծրագրերին, պահպանել և ընդլայնել համագործակցությունը միջազգային հեղինակավոր կառույցների, արտասահմանյան բուհերի հետ և այլն), որի համար տրամադրվում են խիստ սահմանափակ մարդկային և ֆինանսական ռեսուրսներ: Փորձագիտական այցի պահին Միջազգային համագործակցության բաժինն ուներ մեկ աշխատող: Փաստացի բաժինը հիմնականում Ակադեմիայի միջազգայնացմանը նպաստող կազմակերպչական գործունեությամբ է զբաղվում. կազմակերպում է հանդիպումներ՝ ուսանողներին և ՊԴ կազմին շարժունության հնարավորությունների մասին տեղեկացման, թեկնածուների հավաքագրման և ուղղորդման նպատակով:

Միջազգային համագործակցության և արտաքին կապերի բաժնի գործունեության արդյունքների և ձեռքբերումների վերլուծություններ չկան: Բացակայում են բաժնի գործունեության արդյունավետության ցուցիչները, հստակ չէ, թե ինչպես են ամբիոնները և կառուցվածքային այլ ստորաբաժանումները մասնակցում միջազգայնացման գործընթացներին, որքանով է դա համարվում զարգացման գերակա ուղղություն: Մասնավորապես, բաժնի տարեկան հաշվետվությունները կրում են նկարագրական բնույթ, ներկայացված չեն քանակական ցուցանիշներ կատարված աշխատանքի վերաբերյալ, բացակայում են արտասահմանյան դիմորդների հետ տարվող աշխատանքների արդյունավետության գնահատման արդյունքները և այլն: Բաժնի գործունեության արդյունավետությունը գնահատելու համար հստակ գործիքակազմ չի կիրառվում:

9.3 ՄՈՒՀ-ն արդյունավետորեն համագործակցում է տեղական և միջազգային հաստատությունների և կառույցների հետ:

Ակադեմիան անդամակցում է Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպայի երկրների կառավարման դպրոցների և ինստիտուտների միությանը (**NISPACEe**), Տեղական ինքնակառավարման և տարածքային կառավարման մարմինների վերապատրաստում իրականացնող եվրոպական կազմակերպությունների միությունը (**ENTO**) և Կառավարման դպրոցների և ինստիտուտների միջազգային ասոցիացիային (**IASIA**):

Վերջին շրջանում շեշտակի աճել է գործընկեր-կառույցների թիվը, մասնավորապես Ակադեմիան տարբեր երկրների ուսումնական և պետական հաստատությունների հետ ունի 66 համագործակցության պայմանագիր և համաձայնագիր: Ակադեմիայի համագործակից երկրների շարքում ներկայացվում են Ռուսաստանի Դաշնության, Բելառուսի, Ուկրաինայի, Լիտվայի, Բելյուսի, Ռումինիայի, Լեհաստանի, Ֆրանսիայի, Վրաստանի, Գերմանիայի, Շանհայի, ընդհանուր առմամբ, շուրջ 37 բուհեր ու հաստատություններ:

Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խմբի ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզվել է, որ միջազգային համագործակցության պայմանագրերի մեծ մասը լայն շրջանակային համաձայնագրեր են, որոնք հստակեցված չեն կոնկրետ և նպատակային

գործընդունողների պլաններով և ժամանակացույցերով: Պայմանագրերի արդյունավետության և բուհական գործընթացների վրա դրանց ազդեցության գնահատում Ակադեմիան չի իրականացրել:

Ներկայումս Erasmus+ ծրագրի շրջանակներում Ակադեմիան համագործակցում է Ավստրիայի Զալցբուրգի համալսարանի և Վիլնյուսի «Միկոլաս Ռոմերիս» համալսարանի հետ: Սակայն, Erasmus+ ծրագրի շրջանակներում ուսանողների շարժունության ցածր ցուցանիշները /2016թ.՝ 1 ուսանող, 2017թ.՝ 2 ուսանող, 2018թ.՝ 4 ուսանող/⁴ Ակադեմիան բացատրում է նրանց ֆինանսական և լեզվական խնդիրներով:

Տեղական հաստատություններից որպես գործընկեր ներկայացվում են 5 բուհեր. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության Վ. Սարգսյանի անվան ինստիտուտը, ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական միջազգային կենտրոնը, Արցախի պետական համալսարանը, Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարանը, Գորիսի պետական համալսարանը: Տեղական կառույցների հետ համագործակցության արդյունավետության վերլուծություն Ակադեմիան նույնպես չի իրականացնում: Հստակ չէ՝ ինչպես է համագործակցությունը նպաստում Ակադեմիայի ուսումնական և գիտահետազոտական գործունեության բարելավմանը:

Տեղական համագործակցության լավ օրինակ է 2017-2018 ուսումնական տարվանից «Գործարար վարչարարություն (կառավարում)» մագիստրոսական կրթական ծրագրի ներդրումը հեռավար ձևով՝ ՀՀ ՊԿԱ-ի և Գիտությունների ազգային ակադեմիայի գիտակրթական միջազգային կենտրոնի հետ համատեղ դիպլոմի շնորհմամբ: Ծրագիրը մշակվել է՝ Հայաստանի բարձրագույն կրթության նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի «Հեռավար մագիստրոսական կրթություն՝ համատեղ դիպլոմի շնորհմամբ» դրամաշնորհային ծրագրով՝ Համաշխարհային բանկի ֆինանսական աջակցությամբ:

Ակադեմիայի կայք-էջում անգլերենով առկա է համագործակցից հաստատությունների ցանկը, սակայն համագործակցության շրջանակը, գործընթացների և միջոցառումների ժամանակացույցերը, շահակիցների մասնակցության հնարավորությունները կամ այլ տեղեկատվություն առկա չէ:

9.4 ՄՈՒՀ-ն ապահովում է ներքին շահակիցների օտար լեզվի իմացության անհրաժեշտ մակարդակ՝ միջազգայնացման արդյունավետությունը բարձրացնելու համար:

Ակադեմիան իր 2013-2018թթ. ՌԾ-ի 5-րդ նպատակին հասնելու համար նախատեսել էր ի թիվս այլ գործընդունողների՝ «Ստեղծել լեզվի ուսուցման մասնագիտացված լսարաններ՝ օտար լեզուների ուսուցման որակը արդի պահանջներին համապատասխանեցնելու և օտար լեզուներով դասախոսություններ կազմակերպելու նպատակով»: Ակադեմիան, նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվություններն իրականացնելու նպատակով, իր բարելավման պլանում իբրև վերջնարդյունք նախատեսում էր ունենալ. «Դասավանդողների օտար լեզուների մասնագիտական մակարդակի իմացությանը նպաստող մեխանիզմներ, ստաժավորում

⁴ Տեքստը վերաշարադրվել է հաստատության դիտողությունների և առաջարկությունների քննարկման արդյունքում:

անցած դասախոսների թվաքանակը և ծրագրից նրանց բավարարվածության մակարդակը»:

Փորձագիտական վերլուծությունները ցույց տվեցին, որ Ակադեմիայում վերջին տարիներին օտար լեզվի վերապատրաստումներն անցակայացվել են միայն «Էրազմուս+» ծրագրի «Գրադարանային ցանցի աջակցության ծառայություններ. գրադարանների արդիականացում Հայաստանում, Մոլդովայում և Բելառուսում՝ գրադարանների անձնակազմի զարգացման և գրադարանային ծառայությունների բարեփոխումների միջոցով» (LNSS) կարողությունների զարգացման ծրագրի շրջանակում: Այս ծրագրի շրջանակներում 2016 թվականին «Անգլերեն հատուկ կարիքների համար» (English for Specific Purposes (ESP) դասընթացներին մասնակցել է Ակադեմիայի 10 աշխատակից: Իսկ 2018 թվականին նույն ծրագրի շրջանակներում՝ «Անգլերենը՝ որպես դասավանդման միջոց» (English as a Medium of Instruction (EMI)) վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցել է 11 աշխատակից: ՀՀ ՊԿԱ աշխատակիցների ու դասախոսական կազմի 8 ներկայացուցիչ (որոնցից 2-ը՝ ամբիոնի վարիչ, 5-ը՝ ստորաբաժանումների ղեկավար, 1-ը՝ բաժնի առաջատար մասնագետ) նույն ծրագրի շրջանակներում երկուս ու կես ամիս տևած վերապատրաստման ընթացքում հնարավորություն են ունեցել բարելավելու, խորացնելու և ամրապնդելու անգլերենով հաղորդակցվելու հմտություններն ու այդ լեզվով դասավանդելու կարողությունը:

Ակադեմիան ծրագրում է դիմել օտար լեզվով դասավանդման համար անհրաժեշտ արտոնագիր ստանալու համար, սակայն ներկայումս Ակադեմիայում օտարալեզու որևէ դասընթաց դեռևս չի իրականացվում:

Օտար լեզվի իմացությունը կարևորվում է Ակադեմիայի ներքին և արտաքին շահակիցների կողմից: Սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների օտար լեզվի իմացության մակարդակը չի նպաստում շարժունության իրականացմանը: Ակադեմիայի ուսանողների համար չեն կազմակերպվում օտար լեզվի լրացուցիչ դասընթացներ:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ինստիտուցիոնալ առումով Ակադեմիայում բացակայում է միջազգայնացման հայեցակարգային մոտեցումը: Թեև ռազմավարական ծրագրի մակարդակով միջազգայնացումը կարևորվում է, սակայն հստակ չէ, թե ինչպես, ինչ ժամկետներում է Ակադեմիան նախատեսում ապահովել միջազգայնացման ցուցանիշների աճ: Միջազգային համագործակցության և արտաքին կապերի բաժնի առկայությունն անհրաժեշտ, սակայն բավարար պայման չէ միջազգայնացման ուղղությամբ հավակնոտ նպատակների իրականացման համար: Հստակ չէ բաժնի պետի և Արտաքին կապերի գծով պրոռեկտորի պարտականությունների, լիազորությունների և գործառույթների տարանջատումը: Ավելին, փորձագիտական այցի ժամանակ բաժնի պետի հաստիքը թափուր էր, և միջազգայնացման հետ կապված աշխատանքները կատարվում էին պրոռեկտորի և բաժնի մեկ աշխատակցի կողմից: Ակադեմիայի կայք-էջում պատշաճ կերպով օտար լեզվով ներկայացված չեն մատուցվող կրթական ծառայությունները, փոխանակման ծրագրերի հնարավորությունները, ինչը սահմանափակում է միջազգայնացման զարգացման հնարավորությունները: Ակադեմիայի օտարալեզու կրթական ծրագրի ներդրման, միջազգայնացման ակտիվացման,

շարժունության նպատակով անհրաժեշտ է ՊԴ և ուսումնասովանողակ կազմերի, ինչպես նաև ուսանողների օտար լեզվի իմացության մակարդակի շեշտակի բարելավում:

Ստահոգիչ են ուսանողների և դասախոսների շարժունության ցածր ցուցանիշները, թեև ուսանողները տեղեկացված են փոխանակման ծրագրերի, դրանց մասնակցության հնարավորությունների և ընտրության չափանիշների վերաբերյալ: Գործընկեր-կառույցների հետ համագործակցության արդյունավետության վերլուծություն չի իրականացվում, ինչը խոչընդոտում է Ակադեմիայում իրականացվող ՄԿԾ-ների, գիտահետազոտական գործունեության միջազգայնացմանը:

Թեև գրանցվել է գործընկեր-կառույցների թվաքանակի աճ, սակայն չի ապահովվում դրանց հետ համագործակցության գործողությունների պլանավորում և իրականացում, միջազգային փոխանակման ծրագրերի մասնակիցների թվաքանակի աճ, բացակայում է միջազգայնացման և ուսումնական գործընթացների փոխկապակցումը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Ակադեմիայում բացակայում են միջազգայնացման հայեցակարգային մոտեցումներ, միջազգայնացման հավակնոտ նպատակներին համապատասխան չի տրամադրվում բավարար մարդկային և ֆինանսական ռեսուրսներ, չի իրականացվում միջազգայնացման գործընթացների արդյունքների քանակական և որակական ցուցանիշների վերլուծություն, անբավարար է միջազգային փոխանակման ծրագրերում ներգրավված ՊԴ կազմի և ուսանողների մասնակցությունը, բացակայում են միջազգային համագործակցության փոխկապակցվածությունը ուսումնական գործընթացի հետ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿԱ-ն չի բավարարում է Չափանիշ 9-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 9-ի պահանջներին գնահատում է **անբավարար**:

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր

10.1 ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման քաղաքականություն ու ընթացակարգեր:

Որակի ապահովման համակարգի կարևորությունն ամրագրված է Ակադեմիայի 2013-2018թթ. և 2019-2024թթ. ռազմավարական ծրագրերում: Ուսուցման որակի մշակույթի ամրապնդումն ըստ Ակադեմիայի նոր Ռազմավարական ծրագրի առաջին առանցքային նպատակն է: Ակադեմիան հիշյալ նպատակի իրականացման համար նախատեսել է իրականացնել «աշխատաշուկայի կրթական կարիքների հետազոտություն, կրթական ծրագրերի վերանայում՝ աշխատաշուկայի կարիքներին համապատասխան, կրթական և գիտական գործընթացների ինտեգրում, վերջնարդյունքների հստակեցմանը միտված կրթական ծրագրերի մշակում, մագիստրոսական կրթության և պրակտիկայի ինտեգրում, վերջնարդյունքների ձեռքբերման և գնահատման միջև կապի ապահովում՝ համակողմանի

և օբյեկտիվ գնահատման համակարգի և կառուցակարգերի ներդրմամբ, ինովացիոն տեխնոլոգիաների ներդրում կրթական գործընթացում»:

Ակադեմիան հաստատել է «Որակի ապահովման հայեցակարգ» փաստաթուղթը, մշակել է «Որակի ապահովման ձեռնարկ», տպագրել է «Բարձրագույն ուսումնական հաստատության ինքնավերլուծության գործընթացի մեթոդաբանություն և գործիքներ» մեթոդական ցուցումները, ընդունվել է ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայում կրթության որակի կառավարման շրջանակներում սոցիոլոգիական հարցման անցկացման կարգը:

ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի որակի ապահովման հայեցակարգում ներկայացված են որակի ապահովման քաղաքականությունը, նպատակը և խնդիրները: Թեև Ակադեմիայում առկա է որակի ներքին ապահովմանն առնչվող քաղաքականություն, սակայն խիստ սահմանափակ են դրա իրականացման մեխանիզմները, ընթացակարգերից նկարագրված է հիմնականում հարցումների անցկացումը, բացակայում է քաղաքականության իրականացման արդյունավետության վերլուծությունը: Հայեցակարգային փաստաթղթերում մշտադիտարկումը դիտարկվում է որպես կարևոր և հանգուցային մեխանիզմ, սակայն վերջինիս իրականացման ձևերը հստակեցված չեն:

Որպես ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման, բավարարվածության գնահատման մեխանիզմ կիրառվում են հարցումները:

Ակադեմիան նախորդ հավատարմագրման գործընթացի փորձագիտական խորհրդատվություններից մեկը, այն է՝ «լրամշակել որակի ապահովմանն ուղղված քաղաքականության իրականացման անհրաժեշտ ընթացակարգերը, դրանց գնահատման մեխանիզմները, կրթության որակի բարձրացման հստակ չափելի ցուցիչներ և արդյունավետության չափման մեխանիզմներ», հաշվի առնելով, 2015 թվականից գործածության մեջ է դրել «ՀՀ ՊԿԱ կրթության որակի կառավարման շրջանակներում սոցիոլոգիական հարցման անցկացման կարգը»: Սոցիոլոգիական հարցման նպատակն է ուսուցման գործընթացում սովորողների, ունկնդիրների, աշխատողների կարծիքը հաշվի առնելը և կրթության որակի կառավարման հետ կապված կազմակերպական ու ծրագրային հիմնախնդիրներ բացահայտելը: Կարգում ներկայացված են հարցումների ուղղությունները, կազմակերպման ընթացակարգը, Ակադեմիայում սոցիոլոգիական հարցման անցկացման տարեկան ժամանակացույցի մշակումը և հաստատումը: Նկարագրված է նաև հարցման գործիքների պատրաստումը /լրամշակումը/, սոցիոլոգիական հարցման անցկացման համար անհրաժեշտ անձնակազմի ընտրության և հրահանգավորման, սոցիոլոգիական հարցման արդյունքներից բխող առաջարկությունների ներկայացման և արդյունքների հրապարակման գործընթացները, սոցիոլոգիական հարցումների անցկացման պարբերականությունը և պատասխանատուները, սոցիոլոգիական հարցումների կազմակերպման և անցկացման փաստաթղթերի պահպանությունը:

Փորձագիտական խորհրդատվությունը իրականացվել է մասամբ, քանի որ հարցումների կազմակերպման ընթացակարգի գնահատման մեխանիզմներ, կրթության որակի բարձրացման հստակ չափելի ցուցիչներ և արդյունավետության չափման մեխանիզմներ մինչև օրս մշակված չեն:

10.2 Որակի ներքին ապահովման գործընթացների կառավարման նպատակով ՄԿՈԱ տրամադրում է մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ:

2010 թվականից Ակադեմիայում որպես ինստիտուցիոնալ կառույց գործում է ՄԿՈԱ բաժինը, որի նպատակներն ու գործառնություններն ամրագրված են ՀՀ ՊԿԱ-ի ռեկտորի 2017թ. փետրվարի 20-ի հրամանով հաստատված կանոնադրությամբ: Մասնավորապես, կառույցում առկա է 3 հաստիք՝ մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժնի պետ, բաժնի գլխավոր մասնագետ և բաժնի առաջատար մասնագետ: Նրանց աշխատանքային գործառնությունները, պարտականություններն ամրագրված են ՀՀ ՊԿԱ գիտական խորհրդի կողմից 2016թ. հաստատված պաշտոնի նկարագրերում, սակայն բաժնի աշխատակիցների կատարողականի գնահատում և կարիքների վերհանում չի իրականացվում: Ակադեմիայի իրավախորհրդատուն աջակցում է ՄԿՈԱ բաժնի աշխատանքներին, իսկ գործող մյուս ստորաբաժանումներում որակի ապահովման պատասխանատուներ չկան: Որակի ապահովման բաժինն ունի առանձին սենյակ, ապահովված է անհրաժեշտ տեխնիկական ռեսուրսներով, սակայն որակի ապահովման գործընթացների ֆինանսավորման համար բյուջեում առանձին տող չի նախատեսված. ֆինանսական և նյութական ռեսուրսները տրամադրվում են ըստ անհրաժեշտության:

Աշխատանքների բաժանումը կառույցի շրջանակներում չի իրականացվում պաշտոնների անձնագրերով սահմանված լիազորությունների շրջանակներում: Փորձագիտական այցի ժամանակ բաժնի աշխատանքներն իրականացնում էին բաժնի պետը և մասնագետը: Հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ բաժնի աշխատանքների մեծ մասն իրականացնում է բաժնի պետը, իսկ բաժնի մասնագետն առավելապես զբաղված է հարցումների կազմակերպմամբ:

Ակադեմիայում ՄԿՈԱ բաժնի կողմից իրականացված գործընթացների արդյունքների վերաբերյալ տարեկան հաշվետվությունները բացակայում են, բաժնի գործունեության արդյունավետության գնահատում չի իրականացվում:

ՄԿՈԱ բաժինը գտնվում է ոչ թե ռեկտորի, այլ գիտաուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի ենթակայության տակ. նրան է վերապահված «կրթության որակի ապահովման և գնահատման ներքին մեխանիզմների և չափանիշների մշակման աշխատանքների կազմակերպումը և համակարգումը»: Իր գործառնությունների իրականացման շրջանակներում որակի ապահովման բաժինը համագործակցում է Ակադեմիայի ամբիոնների և մյուս ստորաբաժանումների հետ, սակայն այդ փոխգործակցության արդյունավետությունը գնահատված չէ, հստակ չէ բաժնի դերակատարումը Ակադեմիայում որակի ապահովման ապակենտրոնացված ցանցի ձևավորման և կայացման գործում:

10.3 Ներքին և արտաքին շահակիցները ներգրավված են որակի ապահովման գործընթացներում:

ՀՀ ՊԿԱ-ում որպես ներքին շահակիցներ դիտարկվում են ՊԴ կազմը և ուսանողները: Թեև Ակադեմիայի որակի ապահովման հայեցակարգում ամրագրված է, որ «Ակադեմիան խրախուսում է դասախոսական և վարչական կազմերի ընդլայնված և գիտակցված մասնակցությունը որակի ապահովման և բարելավման գործընթացներում խթանում

անհատական նախաձեռնություններն ուսումնական (ուսումնամեթոդական ստորաբաժանում, ամբիոն) և վարչական ստորաբաժանումների որակի ապահովման գործընթացներում», ինքնավերլուծությունից հստակ չէր և փորձագիտական այցի ընթացքում ՊԴ կազմի ներկայացուցիչների հետ հանդիպումների ժամանակ չներկայացվեց, թե ինչպես է դասախոսական կազմը ներգրավված որակի ապահովման գործընթացներում:

Բացի այդ, վերոհիշյալ հայեցակարգով, Ակադեմիան սովորողների, շրջանավարտների և գործատուների լիարժեք մասնակցությունը որակի ապահովման գործընթացներում դիտարկում է որպես «համակարգի արդյունավետության հիմնական երաշխիքներից որպես մասնակցության ձևեր համարելով դասավանդման արդյունավետության վերաբերյալ հարցումները Ակադեմիայում ստացած կրթությունից շրջանավարտների բավարարվածության մակարդակի վերաբերյալ հարցումները, շրջանավարտներից գործատուների բավարարվածության մակարդակի վերաբերյալ հարցումները և ինքնագնահատման բուհական և կրթական ծրագրային գործընթացները»: Մինչդեռ, փորձագիտական այցի շրջանակներում շրջանավարտների և գործատուների հետ հանդիպումների ժամանակ պարզ դարձավ, որ նրանք հարցումների չեն մասնակել և արդյունքների մասին տեղեկացված չեն: Գործատուների կարիքների վերհանման, ինչպես նաև ՀՀ ՊԿԱ ուսանողների և շրջանավարտների գիտելիքներից և հմտություններից գործատուների բավարարվածության աստիճանի գնահատման տվյալներ փորձագիտական խմբին չեն տրամադրվել:

Ուսանողները որակի ապահովման գործընթացներին մասնակցում են որպես ուսանողական ինքնակառավարման մարմինների ներկայացուցիչներ, բացի այդ ընդգրկված են Ակադեմիայի Գիտական խորհրդի կազմում: Ներքին շահակիցները ընդգրկված են եղել Ակադեմիայի ինքնագնահատման գործընթացներին և համապատասխան զեկույցի պատրաստմանը՝ որպես ինքնավերլուծության աշխատանքային խմբի անդամներ:

ՀՀ ՊԿԱ կրթության որակի կառավարման շրջանակներում սոցիոլոգիական հարցման անցկացման կարգով նախատեսված ուսումնասիրություններից հիմնականում իրականացվում են «Ակադեմիայի դասախոսների դասավանդման արդյունավետության գնահատում» հարցումները ուսանողների շրջանում: Սակայն, ուսանողների մասնակցությունը որակի ապահովման գործընթացներին չի կրում մասնակցային և նախաձեռնողական բնույթ. ուսանողները ներգրավված չեն հարցման ձևաթերթերի մշակման, հարցման արդյունքների վերլուծության և որակի ապահովման ոլորտում առկա խնդիրների վերհանման աշխատանքներին, այլ հանդես են գալիս միայն հարցվողների դերում:

ՄԿՈԱ բաժնի և ամբիոնների միջև համագործակցությունը սահմանափակվում է ՄԿԾ-ների մշակման համապատասխան ձևաչափերի տրամադրմամբ: Մինչդեռ, համաձայն հաստատության որակի ներքին ապահովման համակարգի կազմակերպական կառուցվածքի, Ակադեմիայում պետք է գործեն նաև Գիտական խորհրդի և Կրթական ստորաբաժանման (ամբիոնի) որակի ապահովման հանձնաժողովներ: Մինչդեռ փորձագիտական այցի շրջանակներում ինչպես ամբիոնների, այնպես էլ ՄԿՈԱ բաժնի

ներկայացուցիչների հետ հանդիպումների ժամանակ չի մատնանշվել Ակադեմիայի որակի ապահովման համակարգի գործառնություններում հիշյալ կառույցների գործունեության արդյունքների մասին և դերակատարումների վերաբերյալ առհասարակ:

10.4 Որակի ներքին ապահովման համակարգը պարբերաբար վերանայվում է:

Համաձայն Ակադեմիայի որակի ապահովման հայեցակարգի՝ որակի շարունակական բարելավումն Ակադեմիայի որակի ապահովման քաղաքականության կարևորագույն բաղադրիչն է, որը կոչված է ապահովելու դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման գործընթացների որակի շարունակական և կայուն բարելավումը՝ սովորողների և աշխատաշուկայի փոփոխվող պահանջումներին և կարիքներին համահունչ:

Վերոհիշյալ հայեցակարգի համաձայն, Ակադեմիայի որակի ապահովման համակարգը պետք է միտված լինի Ակադեմիայում որակի շարունակական բարելավման գործընթացներին նպաստելուն՝ առաջնորդվելով ՊԻԳԲ շրջափուլով: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ Ակադեմիայի գործունեության տարբեր ոլորտներում ՊԻԳԲ շրջափուլը փակված չէ, որակի ներքին ապահովման գործընթացները գտնվում են ՊԻԳԲ շրջափուլի տարբեր փուլերում: Այսպես, օրինակ՝

- Պլանավորվել և իրականացվել է ՀՀ ՊԿԱ կրթության որակի կառավարման շրջանակներում սոցիոլոգիական հարցման անցկացման կարգում ամրագրված՝ Ակադեմիայի դասախոսների դասավանդման արդյունավետության գնահատումը:

- Պլանավորվել և մասամբ է իրականացվել Վերոնշյալ կարգով նախատեսված է. «Նոր ներդրվող կրթական ծրագրի անհրաժեշտության հիմնավորում և արդյունավետության գնահատում»: «Զբոսաշրջության կառավարում» կրթական ծրագրի ներդրման ժամանակ իրականացվել են ոլորտի հետազոտություններ, սակայն նախատեսված հարցաշարերը չեն մշակվել: Մշակվել են առարկայական նկարագրերի ձևաչափեր, որոնցում արտացոլվել են ինչպես դասընթացների վերջնարդյունքները, այնպես էլ դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները:

- Պլանավորվել է. Նախորդ հավատարմագրման փորձագիտական խորհրդատվությունները հաշվի առնելով, Ակադեմիան իր գործողությունների բարելավման պլանում նախատեսել է «կրթության որակի ապահովման քաղաքականության համակարգման, իրականացման և վերակողմողության գործառնությունների կենտրոնացման միջազգային փորձի ուսումնասիրություն»: Վերջինիս հասնելու համար, հաստատությունը պետք է իրականացնեի համեմատական վերլուծություն ՀՀ և արտասահմանյան բուհերի որակի ապահովման քաղաքականության լավագույն փորձը վերհանելու նպատակով: Որպես իրականացման ցուցիչներ սահմանվել էին միջազգային փորձի ուսումնասիրությունը, որակի գնահատման սահմանված ցուցիչների առկայությունը, որակի մշակույթի կայացումը Ակադեմիայում: Մինչդեռ, վերոնշյալ պլանավորված գործողությունների իրականացման փաստեր Ակադեմիայում առկա չեն:

Բազմաթիվ գործընթացների պարագայում Ակադեմիան դեռևս ՊԻԳԲ շրջափուլի պլանավորման փուլում է, և գործընթացները չեն թևակոխել իրականացման, գնահատման և բարելավման փուլեր, թեև ժամանակագրական առումով նախորդ հավատարմագրումից հետո հաստատությունը պետք է ամփոփած լինեի ՊԻԳԲ շրջափուլը բազմաթիվ

ուղղություններով: Բազում գործընթացների պարագայում առհասարակ չի պահպանվում շրջափուլի տրամաբանությունը:

Ակադեմիայի կողմից ընդունվել են բազմաթիվ կանոնակարգող փաստաթղթեր, կառուցակարգեր, որոնք, սակայն դեռևս չեն ամբողջականացրել որակի ներքին ապահովման համակարգը. բացակայում են ստորաբաժանումների գործունեության արդյունավետության գնահատման ցուցանիշները, չի իրականացվում կառույցների գործունեության ինքնագնահատում և վերլուծություն՝ քանակական և որակական մեթոդների կիրառմամբ, բացակայում է անգամ ՄԿՈԱ բաժնի գործունեության ինքնագնահատումը, վերլուծված չեն Ակադեմիայում որակի ապահովման համակարգի վերանայման գործընթացի խոչընդոտները և այլն:

10.5 Որակի ապահովման ներքին համակարգն ապահովում է բավարար հիմքեր որակի ապահովման արտաքին գնահատման գործընթացների համար:

Ակադեմիան Որակի ապահովման հայեցակարգում, ի թիվս այլ սկզբունքների, որպես որակի ապահովման քաղաքականության հիմնական սկզբունք հռչակել է որակի ապահովման ներքին և արտաքին գործընթացների միջև փոխկապվածությունը՝ Ակադեմիայի ինստիտուցիոնալ և ծրագրային ինքնագնահատումները դիտարկելով որպես որակի ապահովման ներքին և արտաքին գործընթացների հիմնական փոխկապակցող օղակներ: Ակադեմիան ինքնավերլուծության զեկույցը մշակելիս որպես ուղենիշ վերցրել է Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոնի կողմից մշակված ինքնավերլուծության զեկույցի ձևաչափը՝ իր համապատասխան չափանիշներով և չափորոշներով:

Ակադեմիայում որակի ապահովման համակարգի գործունեությունը պետք է նպաստեր որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը՝ համապատասխան փաստաթղթային հենքի, մշակված մեխանիզմների, ընթացակարգերի արդյունավետության պարբերաբար գնահատման, համապատասխան գործիքակազմի արդյունավետության մոնիթորինգի միջոցով: Ակադեմիայի Որակի ապահովման հայեցակարգում ամրագրված է տվյալների միասնական բազայի ձևավորման կարևորությունը՝ որակին առնչվող տեղեկատվության բոլոր ձևերի գրանցման և պահպանման համար բացի այդ մատնանշված է որակի վերաբերյալ տեղեկատվության վերլուծության, որակի վրա ներազդող հիմնական գործոնների բացահայտման, ըստ նշանակության դասակարգման և որակի բարելավման ռեսուրսների ուղիների) հայտնաբերման համար գործիքամիջոցների նախատեսումը:

Ակադեմիայի որակի ապահովման բաժինը հավաքագրել է լայնածավալ տեղեկատվություն՝ առանց այն ենթարկելու համակարգային վերլուծության, որակի վրա ազդող հիմնական գործոնների և առկա խնդիրները վերհանման, ինչի հետևանքով ինքնավերլուծությունում ներկայացված տեղեկատվությունն առավելապես կրում է նկարագրական և ոչ վերլուծական բնույթ, ինչը դժվարեցնում է որակի ապահովման արտաքին գնահատման գործընթացը, քանի որ, ըստ էության, չի պարունակում բավարար հիմքեր արտաքին փորձաքննության համար:

10.6 Որակի ապահովման ներքին համակարգն ապահովում է ՄՈՒՀ-ի գործունեության թափանցիկությունը՝ տրամադրելով ՄՈՒՀ-ի գործընթացների որակի մասին տեղեկատվություն՝ ներքին և արտաքին շահակիցների համար:

Համաձայն որակի ապահովման հայեցակարգի, Ակադեմիայի որակի ապահովման համակարգի նպատակներից է. «ապահովել կրթության որակի համար Ակադեմիայի հաշվետվողականությունը սովորողների, գործատուների, հիմնադրի (Հայաստանի Հանրապետությունը՝ ի դեմս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության), լիազոր մարմնի («Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի աշխատակազմ» պետական կառավարչական հիմնարկը) և ֆինանսավորող այլ կազմակերպությունների առջև»:

Սակայն, Ակադեմիայի ինքնավերլուծության զեկույցում և այնուհետև այցի ընթացքում փորձագիտական խմբին չի ներկայացվել բավարար տեղեկատվություն, թե ՄԿՈԱ բաժինն ինչպես է ապահովում որակի ապահովման համակարգի գործունեության թափանցիկությունը, ինչպիսի վերլուծություններ է իրականացնում և տրամադրում է դրանք արդյոք Ակադեմիայի ներքին և արտաքին շահակիցներին: Ակադեմիայի պաշտոնական կայք-էջի ՄԿՈԱ բաժնի հատվածում ներկայացված են բացառապես բաժնի նպատակները և խնդիրները, մինչդեռ բացակայում են կատարված աշխատանքների մասին հաշվետվությունները, վերլուծական զեկույցները, ինչը թույլ կտար համարժեքորեն գնահատելու որակի ապահովման ներքին համակարգի առկա վիճակը, ունենալ անհրաժեշտ տեղեկատվություն համապատասխան գործընթացների մասին:

Դատողություններ: Որակի ապահովման քաղաքականության իրականացման ընթացակարգերի բացակայությունը ցույց է տալիս, որ Ակադեմիայի Որակի ապահովման հայեցակարգում և Որակի ապահովման ձեռնարկում հրապարակված սկզբունքները և մոտեցումները չեն վերածվել կոնկրետ գործընթացների, որակի ներքին ապահովման համակարգը կայացման փուլում է և բավարար սերտաճած չէ ներակադեմիական մյուս ստորաբաժանումների աշխատանքներին: Փորձագիտական խումբը մտահոգիչ է համարում, որ ՊԻԳԲ շրջափուլը ոչ բոլոր գործընթացներում է ներդրված, իսկ ներդրված լինելու դեպքերում ամբողջովին փակված չէ. գնահատման և բարելավման գործընթացները մեծամասամբ իրականացված չեն, ինչը վտանգում է Ակադեմիայի պլանավորված զարգացման կայունությունը: Ստորաբաժանումները պարբերաբար չեն հավաքագրում տեղեկատվություն իրենց գործունեության վերաբերյալ, չեն վերլուծում այն, չեն գնահատում գործընթացների արդյունավետությունը, ինչը ռիսկային է դարձնում Ակադեմիայի առաքելության և նպատակների իրականացմանը միտված գործունեությունը:

ՊԿԱ-ի ՄԿՈԱ բաժինը կազմակերպական կառուցվածքում գործում է ոչ թե որակի համար անմիջական պատասխանատու Ակադեմիայի ռեկտորի ենթակայության ներքո, այլ ուսումնամեթոդական վարչության հետ մեկտեղ գտնվում է գիտատեսական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի ենթակայության տակ, ինչը խոչընդոտում է բաժնի անկախ գործունեությունը, ռիսկային է դարձնում ՄԿԾ-ների և ուսուցման խնդիրների օբյեկտիվ վերհանումը և արդյունավետության գնահատումը:

Թեև ՊԿԱ-ն նախորդ հավատարմագրման խորհրդատվությունների արդյունքում հստակեցրել է ՄԿՈԱ բաժնի իրավասությունների և գործառույթների շրջանակը, բացակայում են դրանց լիարժեք և իրականացումը, արդյունավետության գնահատումը

հավաստող հիմքերը: Բաժինը չի իրականացնում իր գործունեության ինքնագնահատում, չի վերլուծում հավաքագրված մեծածավալ տեղեկատվությունը, չի ապահովում ներքին շահակիցների ակտիվ մասնակցությունը որակի ապահովման գործընթացներում, չի ներգրավում արտաքին շահակիցներին, մասնավորապես՝ գործատուներին և շրջանավարտներին Ակադեմիայի որակի ապահովման գործիքների մշակմանը: Մինչդեռ շահակիցների երաշխավորված մասնակցությունը կնպաստեր որակի ապահովման կայուն մեխանիզմների ձևավորմանը և որակի մշակույթի ներդրմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է նաև, որ ՊԿԱ որակի ապահովման բաժնի կողմից տարբեր գործընթացների վերաբերյալ վերլուծությունների, դրանց իրականացման արդյունավետությունների գնահատումների, տարատեսակ հաշվետվությունների բացակայությունը չեն ապահովում Ակադեմիայի գործընթացների որակի մասին տեղեկատվության թափանցիկությանը՝ ներքին և արտաքին շահակիցների համար:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Ակադեմիայի հրապարակած որակի ապահովման սկզբունքները և մոտեցումները չեն վերածվել կոնկրետ գործընթացների, որակի ներքին ապահովման համակարգը բավարար սերտաճած չէ ստորաբաժանումների աշխատանքներին, ներքին և արտաքին շահակիցների մասնակցությունը որակի ապահովման գործընթացներում շոշափելի չէ, Ակադեմիայում իրականացվող գործընթացների համար, այդ թվում որակի ապահովման, ՊԻԳԲ շրջափուլի գնահատման և բարելավման գործընթացները մեծամասամբ չեն իրականացվում, ՄԿՈԱ բաժնի անկանխությունը երաշխավորված չէ, և բաժինը շահակիցներին բավարար տեղեկատվություն չի տրամադրում Ակադեմիայի գործընթացների որակի մասին, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՀ ՊԿԱ-ն չի բավարարում է Չափանիշ 10-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՀՀ ՊԿԱ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 10-ի պահանջներին գնահատում է **անբավարար:**

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում և վարչարարություն	Չի բավարարում
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարարում է
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնառական կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարարում է
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Չի բավարարում
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Չի բավարարում

Աղավնի Հակոբյան

Փորձագիտական խմբի ղեկավար

07 հեկտեմբերի 2019թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Աղավնի Հակոբյան– 2001թ.-ին ավարտել է Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի Տնտեսագիտության ֆակուլտետը («տնտեսագետ-ֆինանսիստ» որակավորմամբ): 2002-2005թթ.-ին սովորել է ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտի ասպիրանտուրայում, այդ նույն ժամանակահատվածում աշխատել է նաև Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի Ընդհանուր տնտեսագիտության ամբիոնում՝ որպես լաբորանտ: 2005թ.-ին ստացել է տնտեսագիտության թեկնածուի կոչումը և շարունակել է աշխատել Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի Ընդհանուր տնտեսագիտության ամբիոնում՝ որպես դասախոս: 2007-2013թթ. եղել էր Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի ուսումնական մասի պետ, ինչպես նաև բուհի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման աշխատանքային խմբի ղեկավար: 2009թ.-ին Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի գիտական խորհրդի որոշմամբ ՀՀ ԲՈՁ-ի կողմից շնորհվել է դոցենտի գիտական կոչում: 2009-2016թթ.-ին դասախոսել է Գ. Պլեխանովի անվան Ռուսաստանի տնտեսագիտական համալսարանի երևանյան մասնաճյուղում: 2009թ.-ին մասնակցել է ԱՄՆ պետական դեպարտամենտի կրթական և մշակութային գործերի բյուրոյի՝ «Համալսարանական վարչարարությունը ԱՄՆ»-ում Միջազգային այցելունների ծրագրին: 2012թ.-ին ավարտել է Եվրոպայի Խորհրդի Քաղաքական դասընթացների երևանյան դպրոցը: 2013-2016թթ. –ին եղել է ՀՊՏՀ արտաքին կապերի բաժնի գլխավոր մասնագետ, իսկ 2016-2019թթ.-ին՝ ՀՊՏՀ ուսումնական բաժնի պետ: 2017թ.-ից առ այսօր դասավանդում է ՀՊՏՀ Մակրոէկոնոմիկայի ամբիոնում: 2019թ մայիսից առ այսօր ՀՊՏՀ Շարունակական կրթության և վերապատրաստումների բաժնի պետն է: ԱՄՆ-ում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Բելգիայում, Հունգարիայում, Սլովակիայում, Մալայզիայում, Մոլդովայում Վրաստանում անցել է վերապատրաստումներ և մասնակցել սեմինարների և գիտաժողովների: Ավելի քան 30 գիտական և ուսումնամեթոդական հոդվածների հեղինակ է:

Մարգարիտ Շերմուսկի – 1969թ. ավարտել է Գերմանիայի Աախեն համալսարանը, իսկ 1977թ.-ին՝ նույն համալսարանի բիզնես կառավարման բաժինը: 1981-2007թթ.-ին դասավանդել է համալսարանի Բիզնեսի ֆակուլտետում: 1981-2013թթ.-ին եղել է նույն համալսարանի գիտաշխատող: 2005-2007թթ.-ին եղել է Աախենի կիրառական գիտությունների համալսարանի փորձագետ, խորհրդատու: 2007-2013թթ.-ին աշխատել է որպես համալսարանի Որակի կառավարման կառույցի ղեկավար: 2010թ.-ից առ այսօր «Թյունինգ ակադեմիա» բարձրագույն կրթության և հետազոտության միջազգային կենտրոնի բարձրագույն կրթության փորձագետ:

Գեղամ Կարոյան – 2002թ. -ին ավարտել է Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի Կիրեռնետիկայի ֆակուլտետը Արդյունաբերական էլեկտրոնիկա մասնագիտացմամբ, իսկ 2004թ.-ին՝ նույն համալսարանի մագիստրատուրան էլեկտրոնիկա և միկրոէլեկտրոնիկա մասնագիտացմամբ: 2003-2008թթ.-ին աշխատել է ՀՊՃՀ էլեկտրոնային տեխնիկայի ամբիոնում՝ որպես ավագ լաբորանտ: 2005-2006թ.-ին եղել է Գավառի պետական համալսարանի Բնագիտական ֆակուլտետի Ինֆորմատիկա և հաշվողական տեխնիկա ամբիոնի ասիստենտ: 2006թ.-ին ավարտել է ՀՊՃՀ Կիրեռնետիկայի

Ֆակուլտետը էլեկտրոնիկա մասնագիտացմամբ: 2008թ-ին շնորհվել է տեխնիկական գիտությունների թեկնածուի աստիճանը: 2009-2013թթ-ին աշխատել է Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Կիբեռնետիկայի ֆակուլտետի էլեկտրոնային տեխնիկայի ամբիոնում՝ որպես ասիստենտ: 2009-2010 մասնակցել է ՀՊՀՀ դասախոսների կատարարելագործման կենտրոնում անցկացվող որակավորման բարձրագույն դասընթացներին: 2011 – 2013թթ. եղել է Կիբեռնետիկայի ֆակուլտետի ղեկանի տեղակալ՝ գիտական աշխատանքների գծով: 2012թ.-ից ԵրՊԻ - ՀՊՀՀ Շրջանավարտների ասոցիացիայի անդամ է: 2013թ-ին ստացել է դոցենտի գիտական կոչում և դասախոսում է էլեկտրոնային տեխնիկայի ամբիոնում: 2013թ. մասնակցել է National Instruments կազմակերպության կողմից Հայկական ազգային ճարտարագիտական լաբորատորիայում (ANEL) անցկացվող Multisim ծրագրային փաթեթի վերապատրաստման դասընթացներին: 2017թ. նոյեմբերից առ այսօր աշխատում է որպես Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ու էլեկտրոնիկայի ինստիտուտի տնօրենի ուսումնական գծով տեղակալ:

Վահագն Ազյան – 1998թ. - ին ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի Միջազգային հարաբերություններ ֆակուլտետի մագիստրատուրան, իսկ 2001թ-ին՝ նույն համալսարանի ասպիրանտուրան՝ ստանալով պատմական գիտությունների թեկնածու աստիճանը: 2002թ-ից առ այսօր ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտի գիտաշխատող է, 2005թ-ից՝ Միջազգային հարաբերություններ ֆակուլտետի Հանրային կառավարման բաժնի դասախոս: 2005-2006թթ եղել է Արիզոնայի պետական համալսարանի Հանրային կառավարման դպրոցի աշխատակից: 2008թ-ից առ այսօր աշխատում է որպես ԵՊՀ Հանրային կառավարման ամբիոնի վարիչ:

Տաթև Մովսիսյան – 2017թ. -ին ավարտել է Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարանի Օտար լեզուների ֆակուլտետը («լեզվաբանություն-անգլերեն» մասնագիտացմամբ): Այժմ սովորում է նույն համալսարանի Կրթության և մասնագիտական մանկավարժության ֆակուլտետի Կառավարման բաժնի մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսում: 2018թ.-ին մասնակցել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի «Ուսանողության ձայն» նախագծի կազմակերպած «Ուսանող-փորձագետների վերապատրաստման» դասընթացին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՑՆԸ

29.05.2019թ.-31.05.2019թ.

	29.05.2019թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում բուհի ռեկտորի հետ	9:00	09:30	30 րոպե
2.	Հանդիպում բուհի կառավարման խորհրդի ներկայացուցիչների հետ	09:40	10:30	50 րոպե
3.	Հանդիպում բուհի պրոռեկտորների հետ	10:40	11:40	50 րոպե
4.	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի հետ	11:50	12:35	45 րոպե
5.	Հանդիպում ամբիոնների վարիչների հետ /ներառյալ ինքնավերլուծությունում ներկայացված երեք ՄԿԾ-ներն իրականացնող մասնագիտական ամբիոնների վարիչները/	12:45	13:45	60 րոպե
6.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	14:00	15:00	60 րոպե
7.	Հանդիպում դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների հետ (ներառյալ 3 ՄԿԾ-ները) (10-12 հոգի)	15:10	16:10	60 րոպե
8.	Հանդիպում շրջանավարտների ներկայացուցիչների հետ (8-10 հոգի)	16:20	17:20	60 րոպե
9.	Հանդիպում գործատուների ներկայացուցիչների հետ (8-10 հոգի)	17:30	18:30	60 րոպե
10.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	18:30	19:30	60 րոպե

	30.05.2019թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ուսանողական խորհրդի անդամների և ՈԻԳԸ ներկայացուցիչների հետ	9:00	10:00	60 րոպե
2.	Հանդիպում մագիստրատուրայի ուսանողների ներկայացուցիչների հետ (առկա բաժին, 10-12 հոգի)	10:10	11:10	60 րոպե
3.	Հանդիպում մագիստրատուրայի ուսանողների ներկայացուցիչների հետ (հեռակա բաժին, 10-12 հոգի)	11:20	12:20	60 րոպե
4.	Ռեսուրսների դիտարկում (ստորաբաժանումներ, լսարաններ, կաբինետներ, գրադարան)	12:30	13:30	60 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:40	14:40	60 րոպե
6.	Հանդիպում հաստատության ստորաբաժանումների ներկայացուցիչների հետ (Անձնակազմի կառավարման և ընդհանուր	14:50	15:50	60 րոպե

	բաժին, Տեղեկատվության և հասարակայնության հետ կապերի բաժին, Միջազգային համագործակցության և արտաքին կապերի բաժին, Ֆինանսատնտեսական և հաշվապահական հաշվառման վարչություն, Տեղեկատվական համակարգերի սպասարկման և զարգացման բաժին, Պրակտիկայի բաժին, Ուսումնամեթոդական վարչություն, Հեռավար ուսուցման կենտրոն)			
7.	Բաց հանդիպում փորձագիտական խմբի հետ	16:00	16:40	40 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	16:50	18:50	120 րոպե

	31.06.2018թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում որակի ապահովման պատասխանատուների հետ	9:00	10:00	60 րոպե
2.	Այցելություն ամբիոններ	10:10	11:10	60 րոպե
3.	Հանդիպում միջազգային ուսանողների հետ	11:20	12:20	60 րոպե
4.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	12:30	13:30	60 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:40	14:40	60 րոպե
6.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	14:50	17:50	120 րոպե
7.	Հանդիպում բուհի ղեկավարության հետ	17:50	18:20	30 րոպե
8.	Փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	18:30	19:30	60 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

N	Փաստաթղթի անվանում	Զափանիչ/չափորոշիչ
1.	Ակադեմիայի 2013-2018 թվականների ռազմավարական ծրագրի արդյունքների վերլուծություն	1.1
2.	2019-2024 թթ. Ռազմավարական ծրագրի գործողությունների ծրագիրը/ նախագիծը	1
3.	Բուհի կառավարման վրա ազդող արտաքին և ներքին գործոնների ազդեցության վերլուծություն	2.4
4.	Միջնաժամկետ ծրագրի իրականացման արդյունավետության գնահատման արդյունքները	2
5.	Պաշտոնի անձնագրեր /ՊԴ կազմ, Ամբիոնի վարիչներ, ՈԻՕԺ կազմ/	2
6.	Կառավարման որակի ապահովման շրջափուլի /PDCA շրջափուլով/ մասին զեկույց/վերլուծություն	2.5
7.	3 ներակայացված ՄԿԾ-ների ամբիոնների անձնագրեր/նկարագրեր/, /տարեկան պլաններ/	5
8.	ՊԴ կազմի վերապատրաստումների ժամանակացույցը, պլանները	5.4
9.	Բենչմարքինգի իրականացման քաղաքականություն	3
10.	Ավարտական աշխատանքների թեմաների ցանկեր /վերջին 4 տարիների/	3
11.	Առարկայական նկարագրերի վերանայումների վերաբերյալ վերլուծություն/քննարկումների արձանագրություն	3.2
12.	Մագիստրատրոսական թեզեր	3.5
13.	Պրակտիկայի օրագրեր	3
14.	Վերապատրաստման դասընթացների արդյունավետության գնահատման հարցաթերթիկ	3
15.	Ավարտական թեզերի պաշտպանությունների հանձնաժողովների արձանագրություն /առկա, հեռակա/	3
16.	Վիճակագրություն/վերլուծություն 3 ՄԿԾ-ների գծով զբաղվածության մակարդակի մասին	4.5
17.	ՈԻԽ կանոնադրություն	4
19.	Յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի համար հիմնական աշխատակազմի թվային տվյալներ	5.2
20.	Երիտասարդ դասախոսների քանակը	5.5
21.	ՊԴ անձնակազմի միջին տարիքը	5.5

22.	Դասախոս ուսանող հարաբերակցությունը /վերջին 4 տարիների տվյալներ/	5
23.	Դասախոսի տարեկան բեռնվածքի օրինակներ	5
24.	Օտար լեզվով դասավանդվող առարկաների նկարագրեր	9.4
25.	Հաստատության ուսանողների շարժունությունը հավաստող փաստաթղթեր/ներգնա, արտագնա/, /տեղական, միջազգային /	9
26.	Հաստատության դասախոսների շարժունությունը հավաստող փաստաթղթեր/ներգնա, արտագնա/, /տեղական, միջազգային/	9
27.	Որակի ապահովման բաժնի եռամսյակային հաշվետվություններ /վերջին 4 տարիների/	10
28	Ուսանողների, դասախոսների, գործատուների հարցումների վերլուծություններ	10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Լսարաններ
2. Ամբիոններ /Իրավագիտության ամբիոն, Քաղաքական կառավարման և հանրային քաղաքականության ամբիոն, Կառավարման ամբիոն/
3. Հեռավար ուսուցման կենտրոն
4. Համակարգչային լսարան
5. Գրադարան
6. Դահլիճներ
7. Ուսումնական մեդիա-կենտրոն
8. Տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոն
9. «Կառավարչական գործունեության հոգեբանություն» գիտահետազոտական կենտրոն
10. Գիտության կառավարման հետազոտական կենտրոն
11. Ուսանողների շփման համար նախատեսված Creative Zone

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. **ԵԲԿՏ** _ եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածք
2. **ԵԿԿՓՀ** _ եվրոպական կրեդիտների կուտակման և փոխանցման համակարգ
3. **ՀՀ ՊԿԱ** – Հայաստանի հանարապետության պետական կառավարման ակադեմիա
4. **ՄԿԾ** _ մասնագիտության կրթական ծրագիր
5. **ՄՈՒՀ** - Մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
6. **ՄԿՈԱ բաժին** – Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժին
7. **ՈԱ** _ Որակի ապահովում
8. **ՈԱԱԿ** _ «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամ
9. **ՈԱԵՉՈՒ** _ որակի ապահովման եվրոպական չափորոշիչներ և ուղենիշեր
10. **ՈԱՇ** _ որակավորումների ազգային շրջանակ
11. **ՊԴԿ** _ Պրոֆեսորադասախոսական կազմ
12. **ՊԻԳԲ** _ պլանավորել-իրականացնել-գնահատել-բարելավել
13. **ՌԾ** _ Ռազմավարական ծրագիր
14. **ՌՊ** _ Ռազմավարական պլան
15. **ՈԻԽ** _ Ուսանողական խորհուրդ
16. **ՈԻԳԸ**- Ուսանողական գիտական ընկերություն